

ఉత్తరాంధ్ర 'పైడి' తల్లి
వేడుక... సిరిమాను

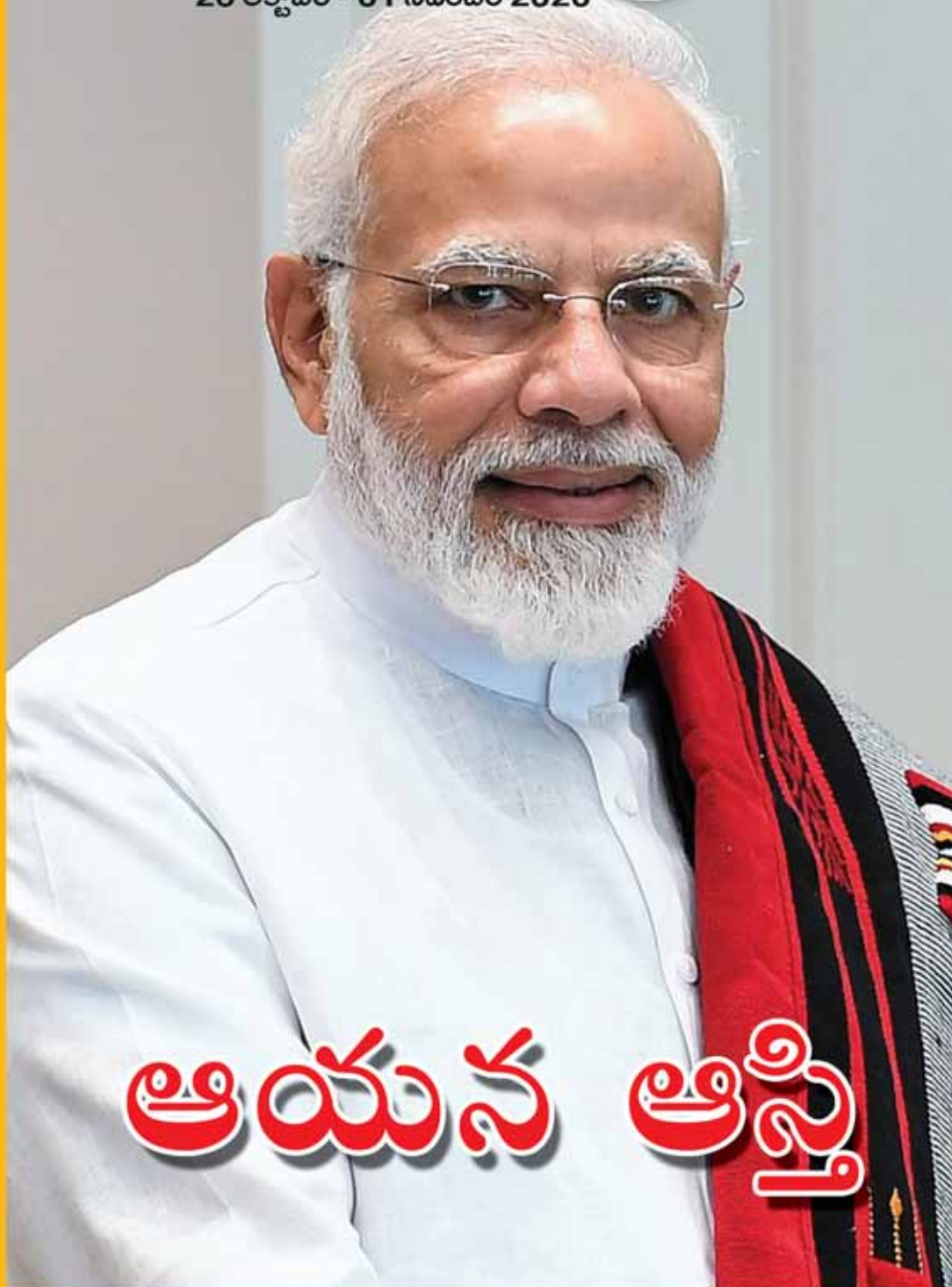
సంపుటి: 72 సంచిక: 54 పుటలు: 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ శార్వరి నిజ ఆశ్చర్యముల శుద్ధ దశమి

వెల: ₹15/-

26 అక్టోబర్ - 01 నవంబర్ 2020

ఆయన ఆస్తి

కూచిపూడి నాట్య నోడీ
(1956-2020)

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ ను మీ మొబైల్ తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్ లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

CAMBA

Cornea Andhatv Mukh Bharat Abhiyan

CAMBA - A Project of SAKSHAM

Eye Donation Pledge

Shri M. Venkaiah Naidu
His Excellency Vice President of India
Chief Guest
Valedictory Function of
National Eye Donation
Fortnight 2020
8th September, 2020

Shri Nitin Gadkari Ji
Hon'ble Union Minister,
Road Transport & Highways, and MSME
Chief Guest
Valedictory Ceremony of
National Campaign &
Contest on Eye Donation Pledge
8th October, 2020

Overall statistics

Top 10 Prants

www.sakshamseva.org
www.camba.org.in
[sakshamseva](https://www.youtube.com/sakshamseva)
[sakshamseva.org](https://www.instagram.com/sakshamseva.org)
[sakshamseva.org](https://www.facebook.com/sakshamseva.org)
camba.saksham@gmail.com
 8333083311 | 8333083377

నేత్రదానం మహాదానం

కాంట్రాక్టర్స్ అసోషియేషన్

బడంగపేట పురపాలక సంఘం - రంగారెడ్డి జిల్లా

యాదేవీ సర్వభూతేషు శక్తి రూపేణ సంస్థితా
నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమో నమః
మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు

విజయదశమి

పూజకాంక్షలు

లక్ష్మీనారాయణ
కాంట్రాక్టర్
9030011138

మద్ది ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి
సివిల్ కాంట్రాక్టర్
9059889059

రంగారెడ్డి
కాంట్రాక్టర్
9951801529

ఆర్. శ్రీనివాస్ గౌడ్
సివిల్ కాంట్రాక్టర్
8008766324

ప్రవీణ్ గౌడ్
కాంట్రాక్టర్
9440899715

నరేందర్ రెడ్డి
సివిల్ కాంట్రాక్టర్
వి.ఎన్.ఆర్.ప్రాజెక్ట్ కర్నూలు.
హైదరాబాద్.

టి.వెంకటేశ్
7680888727
వి.ఎన్.ఆర్.ప్రాజెక్ట్ కర్నూలు.
హైదరాబాద్.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సి హెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొదలై నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

అతి సర్వత్ర వర్షయేత్ అనే సూక్తి అభిమానానికి కూడా వర్తిస్తుంది. మనల్ని మనం అభిమానించుకోవడం స్వాభిమానం. మితి మీరితే అదే దురుభిమానంగా పరిణమిస్తుంది. కళలను, కళాకారులను, క్రీడలను, క్రీడాకారులను అభిమానించే రసజ్ఞత నాగరిక సమాజంలో సహజం. సహజమైన ఈ అభిమానం హద్దులు దాటినపుడు వాణిజ్య వస్తువుగా మారడం ప్రపంచం అంతటా ఉంది. సినీ ప్రముఖులు, క్రీడాకారులు తదితర సెలబ్రిటీలను వాణిజ్య ప్రకటనలకు ఉపయోగించు కోవడంలోని మర్మం ఇదే. ప్రజా అభిమానాన్ని సొమ్ము చేసుకునే క్రమంలో దేశద్రోహులకు, విచ్చిన్నకర శక్తులకు తోడ్పాటు అందివ్వడం కూడా జరగొచ్చని హిందీ సినీ ప్రపంచానికి చెందిన ఓ సంఘటన వెల్లడిస్తోంది.

బాలీవుడ్ నటి దీపికా పదుకొనే తన చిత్రం 'చపాక్' ప్రచారంలో భాగంగా ఢిల్లీలోని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీకి వెళ్లారు. దేశద్రోహ, విచ్చిన్నకర శక్తులకు ఆలవాలమైన జెయిన్యుకు ఆమె వెళ్లగానే తుక్తే గ్యాంగు మొత్తం ముందుకు వచ్చి భారత్ ను ముక్కలు చేస్తాం అంటూ నినాదాలిచ్చింది. అక్కడ జరిగిన సంఘటనలు, వినిపించిన నిరసన గళాల వార్తలు ఫోటోలతో సహా జాతీయ మీడియాతో పాటు అంతర్జాతీయ వార్తా సంస్థలకు కూడా అందాయి. దీపిక తన సినీమా ప్రచారం కోసమని ఢిల్లీ వెళితే సందట్లో సదే మియా లాగా ఈ సంఘటన ఏదో యాధృచ్ఛికంగా జరిగిందని ఈ వార్తలను ప్రచురించిన వారు సైతం భ్రమించారు. ఎప్పుడో జనవరిలో జరిగిన ఈ సంఘటన అంతటితో కాలగర్భంలో కలిసి పోయేదే. కాని అక్కడ నిరసన స్వరాలు వినిపించిన విచ్చిన్నకర శక్తులు, వేర్పాటు వాదుల మద్దతు దారులు అనూహ్యంగా అంతా ఒకే సారి జమకూడారా, లేక ప్రణాళిక ప్రకారమే జరిగిందా అని అనుమానించి, కేంద్ర హోంశాఖ జరిపిన విచారణలో విస్తుపోయే వాస్తవాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. దీపిక

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి నిజ ఆశ్చర్యజ శుద్ధ దశమి

లోపలి పేజీలలో...

**ముఖపత్ర కథనం
ఆయన ఆస్తి**

6లో

14లో

ప్రాంతీయం-తెలంగాణ

ఈ శాపం ఎవరి పాపం?

నివాళి

కూచిపూడి నాట్య శోభ

20లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

ముందస్తు ప్రణాళికతోనే జెయిన్యుకు వెళ్లింది. కనుకనే ఆమెకు చెందిన ప్లైస్ పిఆర్ అనే ప్రచార సంస్థ అక్కడ జరిగిన సంఘటన తాలూకు చిత్రాలను, వార్తలను తక్షణమే అన్ని మీడియా సంస్థలకు అందించ గలిగింది. ఈ పనికోసం దీపిక జెయిన్యుకు వెళ్లి అక్కడి ఉద్యమకారులకు మద్దతు ప్రకటిస్తే ఐదుకోట్లు ఇస్తామని పాకిస్తాన్ మద్దతు దారుడైన లండన్కు చెందిన అనిల్ మనరత్ అనే వ్యాపారి ఆఫరిచ్చాడని గూఢచారి వర్గాల కథనం.

విచ్చిన్నకారుల గళం ప్రపంచం అంతటా వినిపించాలనుకునే వారి లక్ష్యం

హద్దులు మరచిన అభిమానం అనర్థ హేతువు!

నెరవేరింది. అందుకు దీపిక తోడ్పడింది కనుక అనుకున్న ప్రకారం ఆమెకు డబ్బు ముట్టింది. ఇప్పుడు ఈ నగదు బదిలీకి సంబంధించిన లావాదేవీలపై ప్రభుత్వ వర్గాలు విచారణ జరుపుతున్నాయి.

ప్రజాభిమానం రాజకీయ సోపానంగా మారడం, దాని దుష్ఫలితాలను చవిచూడడం తెలుగు ప్రజలకు నిత్యనూతన అనుభవం. పాలనా నైపుణ్యం, ప్రజాస్వామిక విలువలు, రాజకీయపు ఎత్తులు, జిత్తులు ఏమీ తెలియక పోయినా తెలుగు ప్రజల అభిమానం ప్రముఖ సిని నటుడు స్వర్ణీయ యన్టీ రామారావును 1983లో ముఖ్యమంత్రిని చేసింది. కాని నాదెండ్ల భాస్కరావు దెబ్బకు బొక్క బోర్లా పడిన ఆయనను 1984లో వాజ్ పేయి, వెంకయ్య

కాపాడ గలిగారు. ఆయన బలహీనత కనిపెట్టి అదను కోసం కాచుకు కూచున్న ఇంటల్లుడు మరోసారి 1995లో కొట్టిన దెబ్బనుండి యన్టీఆర్ కోలుకో లేదని రాజకీయ చరిత్రకారుల విశ్లేషణ! తెలుగు ప్రజల విపరీత అభిమానం వల్ల హెచ్చిన దురభిమానంతో యన్టీఆర్ కథ విషాదాంత మైంది. దాని ఫలితం తెలుగు ప్రజలు కూడా అనుభవించాల్సి వచ్చింది. దుష్ట శక్తి నెపంతో స్వార్థశక్తి నడిపిన రాజకీయ చదరంగంలో సిద్ధాంత నిష్ఠా గరిష్టలతో సహా తెలుగు ప్రజలూ పావులైనారు. హైదరాబాద్ నగరం, దాని చుట్టు పక్కల భూములతో సహా తెలుగు నేలను పీల్చి పిప్పి చేసిన స్వార్థ శక్తులు తమ పంట పండించుకున్నాయి. అధికార పిపాశువుల దుష్టపాలన ఫలితంగా తెలుగు నేలపై విభజన ఉద్యమం ఊపందుకుని ఫలించడం, రెండు రాష్ట్రాల్లోను నియంతలను తలపించే పాలకులు దాపురించడం కాకతాళీయమేనా!

మత మార్పిళ్లు చేసుకోండి ఎవరడ్లు వస్తారో చూస్తా అని ఒక ప్రభుత్వంలో మంత్రే పాస్టర్లుకు భరోసా ఇస్తే మరోచోట స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి హిందూగాళ్లు బొందూగాళ్లు అని కించపరచడం విషాదం.

కళలను, కళాకారులను, క్రీడలను, క్రీడాకారులను రసజ్ఞతతో సహృదయంతో అభిమానించే మనం అది హద్దులు మీరకుండా జాగ్రత్త పడాలి. ఇతరులను, రాజకీయ నేతలను అభిమానించడంలో వివేకము, విచక్షణ పాటించాలి. నిస్వార్థ సేవాభావము, త్యాగనిరతి, దేశభక్తి, మన సంస్కృతి పట్ల అనురక్తి, ప్రజాస్వామిక విలువల పట్ల ఆసరణతో కూడిన విశ్వాసములనే యోగ్యతల పరీక్ష అనంతరమే రాజకీయ అభిమానం పెంచుకోవాలి. జాతీయత, దేశభక్తి, సంస్కృతి వంటి మౌలికమైన అంశాల్లో ఏ మాత్రం తేడా కనిపించినా వెంటనే అభిమానాన్ని తుంచుకోగలగాలి. వ్యక్తి నిష్ఠను విడనాడి, తత్వ నిష్ఠ పెంచుకున్నప్పుడే స్వచ్ఛమైన ప్రజాస్వామిక ఫలాలను అనుభవించగలవని గ్రహించాలి! ★

26 అక్టోబర్ 2020, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్నా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యోపనిషత్

శ్రీ గిరిరాజు ధర్మపరిషత్తు కథల పోటీ ఫలితాలు	- 13
వెంకన్న సొమ్ముపైన కన్ను! (అంతప్రదేవీ)	- 16
పదవుల పందేరం... (అంతర్జాతీయం)	- 18
హిందూధర్మ వాణి సోదరి నివేదిత	- 24
'పందే వాల్మీకి కోకిలమ్' (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 26
ఆధ్యాత్మికం	- 28
'సాక్షి' కలం సౌరభాలు (పుస్తక సమీక్ష)	- 30
వార్తా విశేషాలు	- 35
చరిత్రలో కొత్త చిరునామాలు చెప్పే చిహ్నాలు (లోలకం)	- 38
అన్లీమిటెడ్ ఆఫర్ (కథ)	- 40
భావోద్వేగాల బంధం 'అంద్రాయిడ్ కట్టప్ప!' (సినిమా)	- 44
క్షే కోర్టు టెన్నిస్లో బాహుబలి (క్రీడ)	- 45
వారఫలాలు	- 48
పదరసం-294	- 49

గమనిక : అనివార్య కారణాల వల్ల ఈ సంచికలో బాలజాగృతి శీర్షిక ప్రచురించడం లేదు.

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటనకర్తలకు విన్నవం

'దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక (09-15 నవంబర్)' దృష్ట్యా 02-08 నవంబర్, 2020 'జాగృతి' వెలువడదు. పునర్దర్శనం, అన్ని శీర్షికలతో దీపావళి సంచిక తరువాత యథాప్రకారం వెలువడే 16-22 నవంబర్ సంచికతోనే..

- అసోసియేట్ ఎడిటర్

ప్రత్యేక వ్యాసం
ఉత్తరాంధ్ర 'పైడి'తల్లి
వేడుక... సిరిమాను

కథ

ఆడ పిల్లాడు

- సోమంచి శ్రీవాగ్దేవి

భారతమాత సేవలో నేను సత్యాన్ని తప్ప మరొకటి చెప్పలేను.
 ఎవరినో సంతృప్తిపరచటం కోసం
 నా విధి నిర్వహణకు వెన్ను చూపలేను.

- సర్దార్ వల్లభభాయి పటేల్

30 ఆక్టోబర్ ఉక్కుమనిషి
 సర్దార్ వల్లభభాయి పటేల్
 జయంతి సందర్భంగా..

జాతీయ పునర్నిర్మాణం కోసం అహర్నిశలు
 త్రమిస్తున్న కార్యకర్తలకు, నాయకులకు
 విజయదశమి శుభాకాంక్షలతో...

మీ శ్రేయోభిలాషి

ముగ్గురమ్మల మూలపుటమ్మ
 ఆకలితో ఉన్నవారి కడుపు నింపే అన్నపూర్ణ
 తప్పు చేస్తే దండించే దుర్గమ్మ
 మహిషాసురులని మర్ధించే మహంకాళి
 అమ్మలగన్న ఆమ్మ పెద్దమ్మ
 ప్రజలందరినీ తన ఒడిలో పెట్టుకు కాపాడాలని,
 మనకన్నింటా విజయాల్ని ప్రసాదించాలని కోరుతూ..

హిందూ బంధువులందరికీ
 విజయదశమి శుభాకాంక్షలతో..

వంగేటి లక్ష్మారెడ్డి
 విఎల్ఆర్ బిల్డర్స్ & డెవలపర్స్, బాలాపూర్

ఓం సర్వస్వరూపే సర్వేశే సర్వ శక్తి సమన్వితే
 భయేభ్య స్త్రాహి సో దేవి దుర్గదేవి నమోస్తుతే
 విజయానికి ప్రతీక విజయదశమి. శుభప్రదమైన విజయదశమి రోజున
 మనందరికీ సుఖశాంతులు, విశ్వరూపులు కలగాలని,
 చెడుపై మంచి గెలవాలని కోరుకుంటూ
 మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు
విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..

డా॥ కాటేపల్లి జనార్ధన్ రెడ్డి
 మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ నియోజకవర్గం
 ఉపాధ్యాయ శాసనసమండలి సభ్యులు | ఫ్లోర్ లీడర్ పి.ఆర్.బి.యు. తెలంగాణ.

సర్వమంగళమాంగళ్యే శివే సర్వార్థ సాధకే,
 శరణ్యే త్వంబకే దేవీ నారాయణీ నమోస్తుతే..
 దుర్గామాత ఆశీస్సులతో అందరూ
 సుఖశాంతులతో ఉండాలని కోరుకుంటూ..
విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..
సత్యనారాయణ
 భాజపా జిల్లా అధ్యక్షులు, జగిత్యాల, తెలంగాణ.

ఆయన ఆస్తి

పేద దేశం భారత్ పార్లమెంట్‌లో 795 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. వీరిలో ఎనభయ్ శాతం కోటిశ్వరులే. కోటిశ్వరులు లోక్‌సభలో ఎక్కువా? రాజ్యసభలో ఎక్కువా? దీనికి సమాధానం వెంటనే చెప్పడం కష్టం. పోటాపోటీగా ఆ సభలకు ఎన్నికవుతున్నారు. వందల కోట్లవారు కాబట్టి అత్యున్నత చట్టసభకు వచ్చారని అనుకుంటే పప్పులో కాలేసినట్టే. కొన్ని రాష్ట్రాలలో శాసనసభ్యులు, ముఖ్యమంత్రులు కూడా కోట్లకు పడగలెత్తడంలో ఘనతను చాటుకున్నవారే. మన ముఖ్యమంత్రులలో దాదాపు తొంభయ్ శాతం కోటిశ్వరులు. పార్లమెంట్ పారిశ్రామికవేత్తలతో నిండిపోతోంది. వందల కోట్ల ఆస్తులు ఉన్నవారితో వెలిగిపోతోంది. వీరిలో మూడు నాలుగు కోట్ల నుంచి వేయి కోట్లకు బీభత్సంగా పడగలెత్తినవారు ఉన్నారు. ఇలాంటి సభకు నాయకుడు మాత్రం సొంత కారు కూడా లేని సాధారణ పౌరుడు. దాదాపు ఇరవై ఏళ్ల రాజకీయ జీవితంలో ఆయన ఆస్తి నాలుగు కోట్ల రూపాయలు లోపు. ఆయనే భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ. ఆయన మూడు పర్యాయాలు ముఖ్యమంత్రి. ఇప్పుడు రెండవసారి భారత ప్రధానిగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రజాభిమానమే ఆయనకు తరగని ఆస్తి అని అర్థమవుతుంది.

ఇక్కడ కోటిశ్వరులు అంటే, పాతకాలపు లెక్క కాదు. ఈ సరికొత్త కోటిశ్వరులు నాలుగు కోట్లకో, లేదా ఐదు కోట్లకో పొదుపుగా పడగలెత్తిన వారు మాత్రం కాదు. రాజకీయనేతలలో వందకోట్లకు పడగలెత్తిన ధనికుల క్లబ్ కూడా ఉంది. దీని సభ్యుల సంఖ్య వేగంగానే పెరుగుతున్నది. అందులో చేరడానికి పోటీ పడుతున్న వారి సంఖ్య కూడా తక్కువేమీ కాదు.

2013లో నవరించిన లోక్‌పాల్ ఆస్తుల ప్రకటన చట్టం కింద ప్రధాని మొదలు, మంత్రి మండలి సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఉద్యోగులు, ప్రభుత్వేతర (రూ. 10 లక్షల విదేశీ నిధులు దాటినవి) సంస్థల నిర్వాహకులు తమ ఆస్తులను ప్రకటించాలి. తరువాత ఈ చట్టానికి కొన్ని సవరణలు చేశారు. దీని ప్రకారం పైన ప్రస్తావించిన వారంతా తమ పై వారికి తమ

ఆస్తులు, రుణాల వివరాలు అందచేయవలసి ఉంటుంది. అంటే ఒక ఎంపీ తన ఆస్తులు, అప్పుల వివరాలను స్పీకర్ లేదా చైర్మన్‌కు అందించాలి. ప్రజా ప్రతినిధుల ఆస్తుల వివరాలు పారదర్శకంగా ఉండడం అనివార్యమే. అందులో ఆస్తుల వివరాల ప్రకటన తొలి అడుగు అవుతుంది. అయితే ఇందులో అందరూ వాస్తవమైన వివరాలు అందిస్తారని భరోసా ఉందా? లేదు. అయినా కొంతలో కొంతలో మేలు. కానీ, సాధారణ పౌరునికి తను ఓటు వేసి గెలిపించిన నాయకుడి ఆర్థిక స్థితిగతులను తెలుసుకో వాలని కోరుకునే హక్కు ఉండాలి. రాజకీయ నాయకుల, పార్టీల జవాబుదారీతనం ముమ్మాటికీ దీనితో ముడి పడి ఉంది. ప్రజాస్వామ్య సౌధం నాలుగు కాలాల పాటు పటిష్టంగా ఉండడానికి అనుకూలించే అవకాశం కూడా ఇది కల్పిస్తుంది. నేతల ఆస్తులు ప్రకటించడమనే ఉత్తమ సంప్రదాయాన్ని గౌరవిస్తున్న

పార్టీగా బీజేపీని అంతా చూస్తారు.

రాజకీయ నాయకులంటే కోట్లకు పడగలెత్తు తారన్న అభిప్రాయం జనస్వామ్యంలో నెలకొంది. అడ్డగోలుగా ఆస్తులు సంపాదిస్తారని, రెండు చేతులా సంపాదించి వెనకేస్తారని, తరాలకు సరిపడా పోగు చేస్తారన్న అభిప్రాయం ప్రజల్లో ఉంది. ఇక అధికార పార్టీ అయితే చెప్పనవసరం లేదు. సుదీర్ఘకాలం అధికారంలో కొనసాగుతున్న వారి గురించి అయితే ఈ అభిప్రాయం మరింత బలంగా ఉంటుంది. ఈ వాదనను పూర్తిగా తోసిపుచ్చలేం. అలా అని అన్ని కాలాలకు వర్తింప చేయలేం కూడా. దశాబ్దాలపాటు ఢిల్లీలో, రాష్ట్రాల్లో చక్రం తిప్పిన పార్టీల నేతలు కొందరు ఈ కోవలోకి రావచ్చు. అదే సమయంలో అందరినీ ఒకే గాటన కట్టి కూడా చూడలేం. సర్వసాధారణ వ్యక్తిగా రాజకీయాలలోకి వచ్చిన వారు పదేళ్లలోనో, మరీ అదృష్టం బాగున్నవారు ఐదేళ్లలోనే

కోట్లకు అధిపతులైన వారు కూడా లేకపోలేదు. డబ్బు సంపాదించడం నేరమని చెప్పడం ఇక్కడ ఉద్దేశం కాదు. కోటిశ్చరులంతా అక్రమ సంపాదనపరులేనని తీర్పు ఇవ్వడమూ సరికాదు. కానీ రాజకీయాలలో కేవలం కొన్నేళ్లలో కోట్లకు పదగలెత్తితే ఆ ధనం మూలాలనూ, విశ్వసనీయతనూ శంకించక తప్పదు.

ఈ నేపథ్యంలోనే వెలువడిన నరేంద్ర మోదీ ఆస్తుల ప్రకటన ఈ దేశంలో అతిసామాన్యనికి కూడా అత్యున్నత పదవిని అప్పగించడంలో ప్రజాస్వామ్యం తన వంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించే దశలోనే ఉందని చెప్పుకోవచ్చు. అందుకే మోదీ, చాలావరకు ఆయన మంత్రివర్గ సభ్యుల ఆస్తులు గమనించిన తరువాత కొన్ని విషయాలు అర్థమవుతాయి. ముఖ్యంగా విలువలకు, సిద్ధాంతాలకు పట్టం కట్టే భారతీయ జనతా పార్టీ మిగిలిన పార్టీలతో పోల్చినప్పుడు రాజకీయాలను ధనమయం చేయడంలో భిన్నమైన పంథాలో పయనించడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

ఆ పార్టీ ఆస్తులు పెరగవచ్చేమో గానీ నాయకుల ఆస్తులు అనూహ్యంగా పెరగడం, అందులోని నేతలు వందల, వేల కోట్లకు అధిపతులు కావడం పార్టీ చరిత్రలో లేదు. 1996లో కొన్ని రోజులు, 1998 నుంచి 2004 వరకు, 2014 నుంచి నేటివరకు కమలం పార్టీ ఢిల్లీలో చక్రం తిప్పినప్పటికీ, పలు రాష్ట్రాలలో అధికారం చేపట్టినప్పటికీ పరిస్థితిలో మార్పు లేదు. గుజరాత్ లో దశాబ్దాల పాటు అధికారంలో కొనసాగుతున్నా ఎలాంటి అవలక్షణాలు అలవడ లేదు.

తాజాగా ప్రధాని మోదీ, ఆయన మంత్రివర్గ సహచరులు వెల్లడించిన ఆస్తుల వివరాలు చూసి దేశం ఆశ్చర్యపోతున్నది. మోదీ ప్రధానిగా, ఆయన సహచరులు కేంద్ర మంత్రులుగా చక్రం తిప్పుతున్నప్పటికీ వారి ఆస్తుల పెరుగుదల నామమాత్రంగానే ఉండటం గమనార్హం. అధికారాన్ని ప్రజా సేవకు వినయోగించడమే తప్ప, వ్యక్తిగతంగా ఆస్తులు పోగేసుకోవడానికి కాదన్న సిద్ధాంతాన్ని గౌరవించాలన్న కనీస విలువ ఇందుకు కారణమని చెప్పక తప్పదు. అటల్ బిహారీ వాజపేయి హయాం నుంచి నేటివరకు భాజపా ప్రస్థానాన్ని నిశితంగా గమనించి నట్లయితే ఈ విషయం ఇట్టే అర్థమవుతుంది.

ఇంతకంటే ముందు దేశంలో బీజేపీయేతర పార్టీల నేతల ఆస్తుల గురించి ఒక్కసారి అవలోకిద్దాం. ఇవన్నీ నామినేషన్ పత్రాలతో కలిపి ఇచ్చిన అఫిడవిట్ లో, లేదా అసోసియేషన్ ఫర్ డెమాక్రాటిక్ రిఫార్మ్స్ (ఎడీఆర్) ఇచ్చిన లెక్కలే. అన్నీ కూడా పలు ప్రముఖ జాతీయ, ప్రాంతీయ దినపత్రికలలో వెలువడినవే.

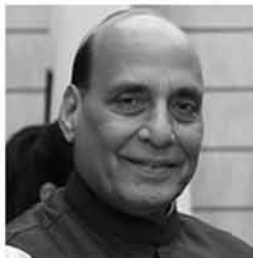
ప్రస్తుత 17వ లోక్ సభలోని మహా ధనికులైన మొదటి బదుగురు సభ్యులలో ముగ్గురు భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ కు చెందినవారే. మిగిలిన ఇద్దరూ-

ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన వారు కావడమే విశేషం. ఒకరు వైసీపీకి, ఇంకొకరు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందినవారు. ప్రాంతీయ పార్టీల నాయకులు కూడా జాతీయ పార్టీల నేతలతో సమంగానే కోటిశ్చరులమని అనిపించుకుంటున్నారు.

ఇంతకీ లోక్ సభలోని కోటిశ్చరులలో మొదటి మూడు స్థానాలు గెలిచిన కాంగ్రెస్ ఎంపీల అధినేత్రి సోనియా గాంధీ ఆస్తుల విలువ ఎంత? 2019 ఎన్నికల సమయంలో రిటర్నింగ్ అధికారికి ఇచ్చిన అఫిడవిట్ ప్రకారం ఆమె ఆస్తుల విలువ రూ. 11.82 కోట్లు. కానీ, హాఫింగ్స్ పోస్ట్ వరల్డ్ అనే వెబ్ సైట్ ఇచ్చిన వివరాలు ఈ లెక్కకు ఆమడ దూరంలో ఉన్నాయి. ఆ వివరాలనే ప్రముఖ ఆంగ్ల దిన పత్రిక డీఎన్ఎ ఆ మధ్య ప్రచురించింది. ఒక అభిప్రాయం ప్రకారం ఆమె ఇంగ్లండ్ రాజీ రెండో ఎలిజబెత్ కంటే, మొనాకో యువరాజు కంటే ఎక్కువ

అమితేషా

రాజ్ నాథ్ సింగ్

నిర్మలా సీతారామన్

అస్తిపరురాలు. ఇంకా సిరియా అధ్యక్షుడు బషర్ అల్ అసాద్ కంటే కూడా సోనియా ధనవంతురాలు. ఆమె ఆస్తుల విలువ రెండు బిలియన్ డాలర్లని ఆ వెబ్ సైట్ అంచనా కట్టింది. అంటే దాదాపు రూ. 90,000 కోట్లు. ప్రపంచంలోనే ధనికులైన రాజకీయవేత్తలలో 12వ స్థానాన్ని ఆ వెబ్ సైట్ సోనియా గాంధీకి కేటాయించింది.

చాలామంది భారత రాజకీయ నాయకుల ఆస్తులు లెక్కించుకుంటూ వెళితే ఆ చిట్టా హనుమంతుని తోకతో పోటీకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. సాధారణ ప్రజల కళ్లు చెదిరిపోయే అవకాశం కూడా లేకపోలేదు. కాంగ్రెస్ కు ఈ విషయంలో ఇప్పటికీ అగ్రతాంబూలమే ఉన్నప్పటికీ కొందరు ఇతర పార్టీల నేతలు కూడా తాము తక్కువేమీ కాదని నిరూపించారు. ఉదాహరణకి ఒకనాటి బాలీవుడ్ నటి, నేటి ఎంపీ జయా బచ్చన్. ఈమె ఒకటిన్నర దశాబ్దానికి పైగా సమాజ్ వాదీ పార్టీ తరపున రాజ్యసభకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. 2012లో నామినేషన్ దాఖలు చేసినప్పుడు ఆమె నమోదు చేసిన ఆస్తి విలువ రూ. 500 కోట్లు. కానీ 2018లో మరొకసారి రాజ్యసభకు వచ్చినప్పుడు రిటర్నింగ్ అధికారికి ఇచ్చిన అఫిడవిట్ లో చూపించిన ఆస్తి విలువ రూ. 1,000 కోట్లు. కాంగ్రెస్ అధికార ప్రతినిధి, సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది అభిషేక్ మను

సింఘ్వి కాంగ్రెస్ తరపున రాజ్యసభకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు. ఈయన ఆస్తుల విలువ విషయంలో ప్రతి సర్వే ముక్తకంఠంతో ఒకే అంకె వెల్లడించింది. ఆయన ఆస్తుల విలువ రూ. 860 కోట్లు. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా కురుక్షేత్ర (హరియాణా) లోక్ సభ స్థానం నుంచి ఎన్నికైన నవీన్ జిందాల్ ఆస్తి విలువ రూ. 308 కోట్లు. అప్పుడు ఆయననే అత్యంత ధనికుడైన ఎంపీగా భావించేవారు. కానీ ఆయన రికార్డు తొందరలోనే పటావంచలైపోయింది. ఆయన జిందాల్ గ్రూప్ నకు చెందిన పారిశ్రామికవేత్త. ఓపీ జిందాల్ విశ్వవిద్యాలయం వైస్ చాన్సలర్. గతంలో తెలంగాణకు చెందిన కొండా విశ్వేశ్వరరాజ్ కి కూడా ధనిక ఎంపీగా పేరు ఉండేది. ప్రస్తుతం శివసేన తరపున రాజ్యసభకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న రాజ్ కుమార్ ధూత్ ఆస్తుల విలువ రూ. 289 కోట్లు. గతంలో ఎంపీ టి. సుబ్బరామిరెడ్డి ఆస్తుల విలువ

రూ. 258 కోట్లు. ప్రస్తుత లోక్ సభ సభ్యుడు నామా నాగేశ్వరరావు ఆస్తుల విలువ రూ. 217 కోట్లు. ఆయన టీఆర్ఎస్ సభ్యుడు. జిందాల్ గ్రూప్ నకే చెందిన సావిత్రి జిందాల్ హరియాణా శాసనసభకు కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ఎన్నికయ్యారు. ఈమె ఆస్తుల విలువ రూ. 436 కోట్లు. కర్ణాటక అసెంబ్లీలో కాంగ్రెస్ సభ్యుడు అనిల్ హెచ్ లాద్ ఆస్తుల విలువ రూ. 289 కోట్లు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ శాసనసభకు చెందిన తకం పెరియో తగార్ ఆస్తి విలువ రూ. 200 కోట్లు. ఈయన కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీయే. కర్ణాటకు చెందిన డికి శివకుమార్, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన నందమూరి బాలకృష్ణ ఆస్తులు కూడా వందల కోట్లలోనే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆస్తుల వివరాలు చూడాలి.

తాజాగా మోదీ, ఇతర కేంద్రమంత్రులు ఈ ఏడాది జూన్ 30 వరకు గల తమ ఆస్తులను వెల్లడించారు. ప్రధాని మోదీకి తనకంటూ సొంత వాహనం లేదు. ఒక్క బ్యాంకు నుంచీ కనీసం రుణం తీసుకోలేదు. ఆయన చేతిలో ఉన్న నగదు కేవలం రూ. 31,450. ప్రధాని ఆస్తుల విలువ రూ. 2.85 కోట్లు. ఇందులో చరాస్తుల విలువ రూ. 1.75 కోట్లు. గత ఏడాదితో పోలిస్తే పెరిగిన ఆస్తుల విలువ రూ. 36 లక్షలు మాత్రమే. ప్రధానిగా నెలవారీ వచ్చే రూ. 2 లక్షల జీతం తప్ప మరో ఆదాయం

భారతమాత సేవలో అహర్నిశలు శ్రమిస్తున్న
కార్యకర్తలకు, నాయకులకు
విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..
మీ **బుగ్గాని యాదయ్య**
సామాజిక సమరసతా వేదిక, మహేశ్వరం జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు, డబల్ గూడ గ్రామం.

ఓం సర్వస్వరూపే సర్వేశే సర్వ శక్తి సమన్వితే
భయేభ్య స్త్రాహి నో దేవి దుర్గేదేవి సమోస్తుతే
దుర్గామాత ఆశీస్సులతో అందరూ
సుఖశాంతులతో ఉండాలని కోరుకుంటూ..
విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..
శ్రీకాంత్ గౌడ్
మాజ్ టెక్నిషియన్, పటాన్ చెరువు,
భాబహ, తెలంగాణ.

The Color, Bliss and Beauty of this festival spread love and joy among all
WISHING A VERY HAPPY DASARA
TATA AIA LIFE INSURANCE
LIC INSURANCE
RELIGARE HEALTH INSURANCE
For Your Bright Children Education, Marriage or Your Retirement Fund
Contact : B. JAGADEESH BABU - 9491303385

కొద్దికాలం క్రితం ఏడు రాజకీయ పార్టీలు తమ ఆస్తులను ప్రకటించాయి. అవి- బీజేపీ, సీపీఐ, సీపీఎం, కాంగ్రెస్, ఎన్సీపీ, బీఎస్పీ, టీఎంసీ. ఏడీఆర్ ప్రకారం బీజేపీ, సీపీఐ, బీఎస్పీల ఆస్తులు పెరిగాయి. అదే సమయంలో కాంగ్రెస్, నేషనలిస్ట్ కాంగ్రెస్ పార్టీల ఆస్తులు తరిగాయి. 2016-17, 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరాల వివరాల ప్రకారం కాంగ్రెస్ ఆస్తులు శరవేగంగా తగ్గుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ ఆస్తులు రూ.854.75 కోట్లు (2016-17) నుంచి రూ. 724.35 కోట్లకు (2017-18) పడిపోయాయి. అంటే 15.26 శాతం. ఎన్సీపీ ఆస్తులు అదే కాలంలో రూ.11.41 కోట్ల నుంచి రూ. 9.54 కోట్లకు తగ్గాయి. అంటే 16.39 శాతం. బీఎస్పీ ఆస్తులు రూ.680.63 కోట్ల నుంచి 716.72 కోట్లకు పెరిగాయి. బీజేపీ ఆస్తులు రూ. 1,213.13 కోట్ల నుంచి రూ.1,485.35 కోట్లకు పెరిగాయి. ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కూడా కొద్దిగా ఆస్తులు పెంచుకున్నాయి. సీపీఎం ఆస్తులు రూ.463.76 కోట్లు (2016-17) నుంచి రూ. 482.1 కోట్లకు పెరగగా, సీపీఐ ఆస్తులు రూ. 10.88 కోట్లు (2016-17) నుంచి రూ.11.49 (2017-18) కోట్లకు చేరాయి.

పార్టీల ఆస్తులు

లేకపోవడం విశేషం. గాంధీనగర్ భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకులో నగదు, జీవిత బీమా, జాతీయ పాదుపు పత్రాలు తప్ప చెప్పుకోదగ్గ ఆదాయం లేదు. 45 గ్రామాల విలువ గల నాలుగు బంగారు ఉంగరాలు ఉన్నాయి. గాంధీనగర్ సెక్టార్-1లో 3,531 చదరపు అడుగుల స్థలం ఉంది. ఇందులో మోడితో సహా మరో ముగ్గురికి వాటా ఉంది. ప్రధానిగా వచ్చే నెలసరి జీతమే ఇప్పటికీ ఆయన ప్రధాన ఆదాయ వనరు. సాధారణ వ్యక్తిగా ఆ మొత్తాన్ని ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లలో పెట్టుబడులు పెట్టడం వల్లనే ఆస్తుల్లో ఆ మాత్రమైనా కొద్దిపాటి పెరుగుదల కనపడింది. అంతేతప్ప మరో కారణం కాదు. ప్రధాని వ్యక్తిగత ప్రవర్తన, నడవడిక, జాగ్రత్త, సాధారణ వ్యక్తిగా పాదుపు చేయడం చూసిన తరవాత ఆయన వ్యక్తిత్వం ఏమిటో అర్థమవుతుంది. కేవలం కష్టాధిష్టాన్ని నమ్ముకోవడం, దురాశకు దూరంగా ఉండటం, న్యాయమైన, చట్టబద్ధమైన పద్ధతుల్లో ముందుకు సాగడం, ప్రభుత్వ సంస్థల్లో పెట్టుబడులు పెట్టడం వంటివి సగటు మనిషి అనుసరించే విధానం. మోడీది కూడా ఇదే పంథా. ముఖ్యమంత్రిగా, ప్రధానిగా రెండు దశాబ్దాల పాటు నిరంతరాయంగా అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ న్యాయబద్ధంగా జీవించడం ఆయన వ్యక్తిత్వానికి నిదర్శనం. ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టక ముందు పార్టీ సేవకు, తరవాత ప్రజాసేవకు అంకితమవడం ఆయన చిత్తశుద్ధిని చాటుతోంది.

ప్రధానే కాదు, ఆయన మంత్రివర్గ సహచరుల

ఆదాయాల్లోనూ చెప్పుకోదగ్గ పెరుగుదల లేకపోవడం విశేషం. కేంద్ర హోంమంత్రిగా ఉన్న అమిత్ షా ఆస్తులు పెరగకపోగా తగ్గడం గమనార్హం. గత ఏడాది ఆయన ఆస్తుల విలువ రూ. 32.3కోట్లు కాగా, ఈ ఏడాది జూన్ చివరి నాటికి రూ.28.63 కోట్లకు పడిపోయింది. షేర్ మార్కెట్లో పెట్టిన పెట్టుబడుల విలువ తగ్గడమే ఇందుకు ప్రధాన కారణం. అమిత్ షా పేరిట సొంత రాష్ట్రం గుజరాత్ లో 10 స్థిరాస్తులు ఉన్నాయి. ఆయన చేతిలో ప్రస్తుతం అందుబాటులో ఉన్న నగదు రూ.15,814 మాత్రమే అంటే నమ్మడం కష్టమే. కానీ ఇది నూరు శాతం నిజం. ఒక్క అమిత్ షాయే కాదు ఇతర కేంద్రమంత్రుల ఆస్తుల్లోనూ చెప్పుకోదగ్గ పెరుగుదల నమోదు కాలేదు.

కేంద్ర ఆర్థికమంత్రిగా లక్షల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను రూపొందించే నిర్మలా సీతారామన్ ఆస్తి కూడా నామమాత్రమే. ఆమె ఆస్తి విలువ కేవలం రూ. 1.33 కోట్లు. 315 గ్రామాల బంగారం, రెండు కిలోల వెండి, పాతకాలం నాటి ఓ బజాజ్ చేతక్ స్కూటర్...ఇవీ ఆమె ఆస్తులంటే ఎవరికైనా ఆశ్చర్యం కలగక మానదు. కాంగ్రెస్ హయాములో ఆర్థిక మంత్రులుగా పనిచేసిన పశ్చిమపుష్పి చిదంబరం వంటి వారి ఆస్తులకు నిర్మల ఆస్తులకు హస్తమశకాంతరం ఉన్న విషయం విదితమే. ఇద్దరూ తమిళనాడు వాసులు కావడం గమనార్హం. ఆర్థిక నేరాల కేసుల్లో చిదంబరం జైలుకెళ్లి వచ్చిన విషయం ఇక్కడ గుర్తు చేసుకోవాలి. ఆయన కుమారుడు కార్తి

చిదంబరం సైతం కోర్టు కేసులు ఎదుర్కొంటున్నారు. చిదంబరంతో పాటు భార్య నళినీ, కుమారుడు కార్తి సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు. 90వ దశకంలో ఆర్థికమంత్రిగా చక్రం తిప్పిన చిదంబరం చెన్నై కేంద్ర కార్యాలయంగా గల ఇండియన్ బ్యాంకు దివాలాకు కారకుల్లో ఒకరన్న ఆరోపణలు అప్పట్లో బలంగా వినిపించాయి. పెద్దగా ప్రజాబలం లేనప్పటికీ శివంగి నియోజకవర్గం నుంచి చట్టసభకు మిత్రపక్షాల మద్దతుతో గెలిచిన చిదంబరం గాంధీ కుటుంబ అండతో ఢిల్లీలో చక్రం తిప్పుతున్నారు. ప్రస్తుతం గుజరాత్ నుంచి ఎగువనభకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు.

మరో కేంద్రమంత్రి నిత్యానంద రాయ్ రూ.11.91 కోట్ల ఆస్తులు కలిగి ఉన్నారు. నాలుగు వాహనాలు, 12 ఆవులు, 13 గేదెలు ఉన్నాయి. సికింద్రాబాద్ నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న హెంరాజు సహాయమంత్రి జి.కిషన్ రెడ్డికి కూడా చెప్పుకోదగ్గ ఆస్తులు లేవు. ఆయన ఆస్తుల విలువ రూ.3.61 కోట్లు. 1995 నాటి మారుతీ వాహనం ఉంది. ఐక్యరాజ్య సమితిలో గతంలో శాశ్వత ప్రతినిధిగా పనిచేసిన పౌరవిమానయాన మంత్రి హరదీప్ సింగ్ పూరికి జేసీవాలోని యూఎస్సీ బ్యాంకులో ఖాతా ఉంది. ఐరాసలో అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ జనరల్గా పనిచేసిన ఆయన భార్య లక్ష్మికి కూడా అక్కడే ఖాతా ఉంది. జేసీవాలో వీరికి ఒక అపార్టుమెంట్ ఉంది. దీనిని రుణంపై కొనుగోలు చేశారు. గతంలో ఐఎఫ్ఎస్ అధికారిగా, విదేశాంగ శాఖ కార్యదర్శిగా పనిచేసిన ప్రస్తుత విదేశాంగ మంత్రి సుబ్రమణ్యన్ జై శంకర్కు విదేశీ బ్యాంకుల్లో ఖాతాలున్నాయి. ఆయన ఆస్తి రూ. 2.11 కోట్లు. కేంద్రమంత్రుల్లో సంపన్నుడు ఒక్క పీయూష్ గోయల్ మాత్రమే. చార్టర్డ్ ఎకౌంటెంట్ అయిన గోయల్ ప్రస్తుతం రైల్వే మంత్రిగా ఉన్నారు. పీయూష్ ఆస్తి విలువ రూ.78.27 కోట్లు.

రక్షణ మంత్రి రాజ్ నాథ్ ఆస్తి విలువ రూ.4.97 కోట్లు. మరో కేంద్ర మంత్రి మఖ్తార్ అబ్బాస్ నక్వీకి

సోనియా గాంధీ

అమిత్ షా సింఘ్

నవీన్ చందాల్

రాష్ట్రాలలో...

రెండేళ్ల క్రితం ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ వెల్లడించిన వివరాల ప్రకారం మన రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రుల ఆస్తులు ఇలా ఉన్నాయి. వీటిని ఏడీఆర్‌తో పాటు నేషనల్ ఎలక్షన్ వాచ్ అందించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు ఆస్తి విలువ రూ. 177 కోట్లు. దేశంలోనే ఆయనను అత్యంత ధనికుడైన ముఖ్యమంత్రి (నాడు)గా పేర్కొనేవారు. తరువాతి స్థానాలలో అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి పెమా ఖందు (రూ. 129 కోట్లు), పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ సింగ్ (రూ. 48 కోట్లు) ఉన్నారు. ప్రస్తుత ఏపీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్

మానిక్ సర్కార్

యోగి

చంద్రబాబు

జగన్

జగన్ ఆస్తుల విలువ రూ. 416 కోట్లు. తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఆస్తుల విలువ రూ. 15 కోట్లు. ఏడీఆర్ సర్వే ప్రకారం ఒకనాటి త్రిపుర ముఖ్యమంత్రి మానిక్ సర్కార్ అత్యంత పేద ముఖ్యమంత్రి. ఆయన ఆస్తుల విలువ రూ. 26 లక్షలు. తరువాతి స్థానాలలో మమతా బెనర్జీ (రూ.26 లక్షలు), ముష్టి మెహబూబా (రూ. 55 లక్షలు) ఉన్నారు.

దేశంలోని పెద్ద రాష్ట్రం ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ ఆస్తుల విలువ రూ. 95 లక్షలు. ఆ రాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి అఖిలేష్ యాదవ్ ఆస్తుల విలువ రూ. 8 కోట్లు. మధ్యప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ఆస్తి విలువ రూ. 6 కోట్లు.

తూర్పు ఢిల్లీలోని మయూర్ విహార్లో ఒక ఫాప్ ఉంది. జార్ఖండ్‌కు చెందిన కేంద్ర మంత్రి అర్జున్ ముండా ఆస్తి నామమాత్రమే. మహారాష్ట్రకు చెందిన కేంద్ర మంత్రి గడ్కర్డి ఆస్తి రూ.2.97 కోట్లు. రూ.15.98 కోట్లతో ఆయన భార్య సంపన్నురాలుగా ఉన్నారు. న్యాయ శాఖ మంత్రి రవిశంకర్ ప్రసాద్ ఆస్తులు రూ.3.97 కోట్లు.

పదిహేడో పార్లమెంటులో ఎంపీల పరంగా చూసినా భాజపా ఎంపీల ఆస్తులు తక్కువే. మూడువందలకు పైగా గల కమలం ఎంపీల్లో 265 మంది (88 శాతం) కోటీశ్వరులు. ఒకప్పటి భాజపా మిత్రపక్షమైన శివసేనకు చెందిన 18 మంది ఎంపీలూ కోటీశ్వరులే కావడం గమనార్హం. హస్తం పార్టీకి చెందిన 51 మంది ఎంపీల్లో 43 మంది (96

శాతం) కోట్లకు పడగలేత్తారు. 23 మంది ఎంపీల గల తమిళనాడుకు చెందిన డీఎంకే కూడా ఈ విషయంలో వెనకబడి లేదు. ఆ పార్టీకి చెందిన 22 మంది (91 శాతం) కోటీశ్వరులే. బెంగాల్ కు చెందిన 22 మంది టీఎంసీ ఎంపీల్లో 20 మంది ఆస్తులు కోట్లల్లోనే ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన 22 మంది వైకాపా ఎంపీల్లో 19 మంది (86 శాతం) ఆస్తులు కోట్ల రూపాయల పైనే. అంటే 2014 నుంచి అధికారంలో ఉన్న భాజపా కంటే అధికారంలో లేని కాంగ్రెస్, ఇతర ప్రాంతీయ పార్టీల ఎంపీల ఆదాయమే అధికంగా ఉండటం గమనార్హం. భాజపాకు, ఇతర పార్టీలకు గల తేడా ఇదే. ఈ విషయాన్ని గణాంకాలు స్పష్టంగా చాటుతున్నాయి.

దేశంలో అత్యధిక ఆదాయం గల ఎంపీల్లో

మొదటి అయిదుగురు బీజేపీయేతర పార్టీల వారే ఉన్నారు. అత్యధిక ఆస్తులు గల ఎంపీ నకుల్ నాథ్. కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన మధ్యప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి కుమారుడే నకుల్ నాథ్. ఆయన ఆస్తులు రూ.660 కోట్లు. గత ఎన్నికల్లో చింద్వారా నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికయ్యారు. ఆయన ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త. అనేక సంస్థలకు నకుల్ నాథ్ సారథ్యం వహిస్తున్నారు. అత్యధిక ఆస్తులు గల రెండో ఎంపీ వసంతకుమార్. తమిళనాడులోని కన్యాకుమారి నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికైన ఆయన రూ. 417 కోట్లు తన ఆస్తులుగా అఫిడవిట్లో చూపారు. రూ.338 కోట్ల ఆస్తులతో మూడో సంపన్న ఎంపీగా నిలిచిన డీకే సురేష్ కూడా హస్తం పార్టీ నాయకుడే కావడం గమనార్హం. ఆయన బెంగళూరు గ్రామీణ నియోజకవర్గం నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికయ్యారు. రూ.325 కోట్ల ఆస్తులతో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన వైకాపా ఎంపీ కనుమూరి రఘురామ కృష్ణారాజు నాలుగో స్థానంలో ఉన్నారు. ఆయన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నర్సాపురం నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికయ్యారు. బ్యాంకు రుణాల దుర్వినియోగానికి సంబంధించి ఇటీవల కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థ (సీబీఐ) ఆయన సంస్థలపై దాడులు నిర్వహించి కేసులు నమోదు చేసింది. రూ.325 కోట్ల ఆస్తులతో గల్లా జయదేవ్ అయిదో సంపన్న ఎంపీగా ఉన్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన ఆయన గత ఏడాది ఎన్నికల్లో గుంటూరు నుంచి ఎన్నికయ్యారు. ఆయన కూడా

దేశంలో అత్యధిక ఆదాయం గల ఎంపీల్లో మొదటి అయిదుగురు బీజేపీయేతర పార్టీల వారే ఉన్నారు. అత్యధిక ఆస్తులు గల ఎంపీ నకుల్ నాథ్. కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన మధ్యప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి కుమారుడే నకుల్ నాథ్. ఆయన ఆస్తులు రూ.660 కోట్లు. గత ఎన్నికల్లో చింద్వారా నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికయ్యారు. ఆయన ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త. అనేక సంస్థలకు నకుల్ నాథ్ సారథ్యం వహిస్తున్నారు. అత్యధిక ఆస్తులు గల రెండో ఎంపీ వసంతకుమార్. తమిళనాడులోని కన్యాకుమారి నుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికైన ఆయన రూ. 417 కోట్లు తన ఆస్తులుగా అఫిడవిట్లో చూపారు.

ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త, రాజకీయ నేపథ్యం ఉన్న కుటుంబం నుంచి వచ్చారు.

ఎగువనభలోనూ కమలం పార్టీ ఎంపీలు చెప్పుకోదగ్గ సంపన్నులు కారు. పెద్దలనభలోని సంపన్ను ఎంపీ అక్ష అయోధ్య రామిరెడ్డి ఆస్తులు రూ. 2, 577కోట్లు, యావత్ పార్లమెంట్ సభ్యుల్లో ఆయనే అత్యధిక సంపన్నుడు. ఈ ఏడాది ప్రారంభంలో రామిరెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి వైకాపా తరపున రాజ్యసభకు ఎన్నికయ్యారు. ఆయన ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్త, పెద్దల సభలోని రెండో సంపన్ను ఎంపీ పరిమల్ నత్వానీ. ఆయన దిగ్గజ పారిశ్రామిక సంస్థ రిలయన్స్ సీఈవో. నత్వానీ కూడా ఏపీ నుంచే వైకాపా మద్దతుతో ఎన్నికయ్యారు. నత్వానీకి టీకెట్ ఇప్పించేందుకు రిలయన్స్ అధినేత ముకేష్ అంబానీ స్వయంగా అమరావతి వచ్చి ముఖ్యమంత్రి జగన్ ను కలిశారని అంటారు. 2019 లోక్ సభ ఎన్నికల్లో పోటీచేసిన అభ్యర్థుల్లోనూ అత్యధిక ఆస్తులు గల వారు కమలం పార్టీలో లేరు. బిహార్ లోని పాటలిపుత్ర నుంచి స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా పోటీచేసిన రమేష్ కుమార్ శర్మ ఆఫిడవిట్లో రూ. 1107 కోట్లను తన ఆస్తులుగా చూపి ప్రథమ స్థానంలో నిలిచారు. ఆయన కేవలం 1556 ఓట్లే తెచ్చుకుని డిపాజిట్ కోల్పోయారు. ఇదే రాష్ట్రంలోని పూర్ణియా నుంచి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా పోటీచేసిన ఉధమ్ సింగ్ రూ. 341 కోట్ల ఆస్తులను అఫిడవిట్లో చూపారు.

పార్టీ ఏదైనా ఎన్నికలలో, రాజకీయాలలో ధన ప్రభావం పెంచే ప్రయత్నం చేస్తే నిందార్జమైనదే. ఒక పేద దేశ అత్యున్నత చట్టసభ ఏడాదా కోటీశ్వరులు కొలువై ఉంటే ఆ పరిణామం ఎలాంటి సంకేతాలు ఇస్తుందో ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరలేదు. కానీ ప్రజాస్వామ్యంలో, భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం ప్రతి పౌరుడు సమానమే. సమాన హక్కులే అతడికి దక్కుతాయి. ఆ అవకాశం ఈ దేశంలో మిగిలి ఉండాలి. అందుకు తన వంతు కృషి చేస్తున్న పార్టీ బీజేపీ. అందుకు గొప్ప రుజువు ఆ పార్టీ తరపున ప్రధానిగా ఎన్నికైన నరేంద్ర మోదీ. ఒక చాయ్ వాలా ఇంట పుట్టి, ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారకగా పనిచేసిన మోదీ ఆర్థిక స్థితిని ప్రత్యేకంగా గుర్తు చేయవలసిన అవసరం లేదు. కానీ ప్రతిభకూ, ధనానికి ముడి పెట్టడం సరికాదు. దానిని ప్రజలు కూడా ఆమోదించరు. అంతమంది కోటీశ్వరులు ఉండగా మోదీనే ప్రధాని పదవి అలంకరించడం కూడా దీనికి గొప్ప సాక్ష్యంగా చెప్పవచ్చు. బీజేపీలో కూడా ధనికులు లేకపోలేదు. కానీ ఆ సంఖ్య తక్కువగా ఉండడం ఆహ్వానించదగినదే. ముఖ్యనేతలంతా దాదాపు మధ్య తరగతి నుంచి వచ్చినవారే. ధన ప్రాబల్యంతో కాదు. కోట్లతో మెట్లు నిర్మించుకుని కూడా కాదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

డా॥ శిష్ట రామచంద్రరావు, శ్రీమతి డా॥ శిష్ట సత్యదేవిరాజ్యలక్ష్మి, డా॥ శ్రీగిరిరాజు శ్రీనివాస్ ఉమామహేశ్, శ్రీమతి డా॥ శ్రీగిరిరాజు హైందవి ఆధ్వర్యంలో జాగృతి నిర్వహించిన

శ్రీగిరిరాజు ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు వారి కేథెల పోటీ-2020 ఫలితాలు

ప్రథమ బహుమతి (రూ. 12,000): మహారాణి- నండూరి సుందరీనాగమణి

(మెట్టుగడ్డ, మహబూబ్ నగర్)

ద్వితీయ బహుమతి (రూ. 7,000): ఇతిహాసం- సింహప్రసాద్ (హైదరాబాద్)

తృతీయ బహుమతి (రూ. 5,000): కొత్తచూపు- కొండవల్లి నీహారిణి (సియాటిల్, అమెరికా)

విశిష్ట బహుమతులు (రూ. 2000/- వంతున)

1. ఓ తల్లీ నీకు జోహార్లు - కర్రా నాగలక్ష్మి (హైదరాబాద్)
2. కేంద్రం నుండి పరిధికి - విహారి (జె.ఎస్. మూర్తి) (హైదరాబాద్)
3. లక్ష్మీ క్షీరసాగర మధనం - డా. కనుపూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి (నూకల్లూపేట, నెల్లూరు)
4. కమ్యూనిస్ట్ భార్య - దేశరాజు (హైదరాబాద్)

ప్రత్యేక బహుమతులు (రూ. 1000/- వంతున)

1. అజరామరం - పి. చంద్రశేఖర ఆజాద్ (హైదరాబాద్)
2. విలువల వెనుక - వి. రాజారామమోహనరావు (హైదరాబాద్)
3. రక్షాబంధనం - వసుంధర (హైదరాబాద్)
4. పెద్దమ్మ - డా. రమణ యశస్వి (గుంటూరు)
5. కళ్లద్దాలు - కుంతి (కె.కౌండిన్యతిలక్) (సికింద్రాబాద్)
6. నాన్నకి ఒక లేఖ - మోణంగి ప్రవీణ (పి.ఎం.పాలెం, విశాఖ జిల్లా)
7. ధైర్యసాహసీ లక్ష్మసిద్ధి - తరిగొప్పుల వి ఎల్లెన్ మూర్తి (హైదరాబాద్)
8. అమ్మ, కాం - షేక్ అహమద్ బాష (తిరుపతి)

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైనవి

1. ఊయల - ఆలూరి పార్థసారథి (చెన్నై)
2. అస్థావధానం - పాణ్యం దత్తశర్మ (హైదరాబాద్)
3. తీయని ఉరి - ప్రవల్లిక (అమిస్తాన్ పూర్, మహబూబ్ నగర్)
4. మెట్లు - జొన్నవిత్తుల శ్రీరామచంద్రమూర్తి (హైదరాబాద్)
5. కర్తవ్యం - వాణిశ్రీ (సి.హెచ్. శివరామప్రసాద్) (హైదరాబాద్)
6. నలగని పువ్వు - పొత్తూరు రాజేంద్రప్రసాద్ వర్మ (భీమునిపట్నం, విశాఖ)
7. భూదేవి - మహ్మద్ షరీఫ్ (సంగారెడ్డి)
8. పంజరం తలపులు - సత్యనారాయణ చిత్తలూరి (హైదరాబాద్)
9. తమసోమా జ్యోతిర్గమయ - వల్లెరు మాధురి (దిగువమాఘం, చిత్తూరు)
10. నిర్ణయం - పి.వి.ఆర్. శివకుమార్ (ముంబై)
11. త్యాగంలో.. అనురాగంలో.. - జాన్సీ రమాదేవి (పాల్వంచ)
12. మూలపుటమ్మలు - ఎమ్మీ రామిరెడ్డి (హైదరాబాద్)
13. తాళంచెవి - వెంకటమణి ఈశ్వర్ (సింహాచలం, విశాఖ జిల్లా)
14. అమ్మ విశ్వరూపం - వల్లూరి విజయకుమార్
15. ప్రేరణ - జె.శారద

(సమాజంలో గృహిణి పాత్ర ఇతివృత్తంగా నిర్వహించిన ఈ పోటీకి చక్కని స్పందన లభించింది. ఆ సంప్రదాయం మీద పూర్తి గౌరవం, కొంత సడలింపు ధోరణితో, మధ్యే మార్గాన్ని ఆశిస్తూ కథలు వచ్చాయి. విజేతలకు అభినందనలు. కథలు వీలువెంటిడి ప్రచురిస్తాం, కాపీ అందజేస్తాం. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన వాటికి జాగృతి పారితోషికం ఉంటుంది.)

ఈ శాపం ఎవరి

హైదరాబాద్ మహానగరం చెరువైంది. కాలనీలన్నీ నీట మునిగాయి. వీధులు కాలువలయ్యాయి. కార్లు పడవలైనాయి. ద్విచక్ర వాహనాలు మరబోట్లుగా మారాయి. చెరువులు తెగిపోయాయి. వంతెనలు కూలిపోయాయి. భారీ వరదలకు కొట్టుకుపోయి కొందరు విగత జీవులుగా దొరికితే.. మరికొందరు కొన్ని కిలోమీటర్ల దూరం కొట్టుకుపోయి ప్రాణాలు దక్కించుకున్నారు. ఇంకొందరి ఆచూకీ ఇప్పటికీ దొరకలేదు. వరద ఉధృతికి లారీలు సైతం కొట్టుకుపోయాయి. వేల సంఖ్యలో ప్రజలు వరదల్లో చిక్కుకున్నారు. ఎంతోమంది నిరాశ్రయులయ్యారు. చాలా చోట్ల విద్యుత్ సరఫరా నిలిచిపోయి రెండు మూడు రోజులు అంధకారంలోనే ఉన్నారు. రోడ్లన్నీ తెగిపోయి కొన్ని కిలోమీటర్ల మేర ట్రాఫిక్ స్తంభించిపోయింది. కొందరైతే వాహనాలతో పాటే వరదల్లో కొట్టుకుపోయారు. అక్టోబర్ 12, 13 తేదీల్లో రాజధానిలో కురిసిన కుండపోత వర్షం తర్వాత కనిపించిన దృశ్యావివి. ఇటీవల రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కురిసిన భారీ వర్షాలకు వేల ఎకరాల్లో పంట నష్టం వాటిల్లింది. కొట్లలో ఆస్తి నష్టం జరిగింది.

రాత్రి వీధిలో నిలిపిన కారు తెల్లారేసరికి పక్కవీధిలో కనిపించింది. ఇంటిముందు ఉంచిన ద్విచక్ర వాహనం అసలేమయ్యిందో పత్తా లేదు. ఇంట్లో రాత్రి కుటుంబసభ్యులంతా నిద్రపోయారు. కానీ, తెల్లారేసరికి ఎవరు ఎటువైపు కొట్టుకుపోయారో తెలియదు. కొందరు వరదల్లో కొట్టుకుపోయినా భూమీద్ నూకలుండి బతికితే, బతికినందుకు సంతోషపడే పరిస్థితి లేదు. కుటుంబ సభ్యులంతా వరదల్లో సమాధి కావడాన్ని చూసి జీవితమంతా ఆ జ్ఞాపకాలు వెంటాడుతుంటే గుండెకోతను ఎలా ఎదుర్కోవాలో తెలియక కుమిలిపోతున్నారు.

నాలుగు రోజుల వ్యవధిలోనే రెండు సార్లు హైదరాబాద్ లో వరద విలయాన్ని కాదు.. కాదు.. ప్రళయాన్ని చవిచూపింది. రోడ్లు ఏవో, కాలువలేవో తెలియకుండా పోయింది. దాదాపు 90శాతం సెల్లార్లు మునిగిపోయాయి. కాలువలు, నాళాలు కూడా మహా ప్రవాహాలను చవిచూశాయి. మనుషులు చీమల్లా నీళ్లలో కొట్టుకుపోయారు. దాహం తీర్చే నీరే దారుణమైన పరిస్థితిని కల్పించింది.

నగరంలో ఎక్కడ చూసినా జలవిలయం సృష్టించిన బీభత్సం ఇంకా కనిపిస్తోంది. ఏ వీధిలో చూసినా నీళ్లలో కొట్టుకుపోయిన వాహనాల ఆనవాళ్లు కనిపిస్తున్నాయి. బురద మేటలు దర్శనమిస్తున్నాయి. నానిన ఇళ్ల గురుతులు కలచివేస్తున్నాయి. ఇళ్లల్లోంచి కొట్టుకుపోయిన సామాగ్రి గుండెను పిండేస్తోంది.

ప్రవాహ ఉధృతికి ఇళ్లకు ఇళ్లే కొట్టుకుపోయిన దృశ్యాలు జలవిలయానికి నిదర్శనంగా నిలుస్తున్నాయి. కట్టుబట్టలతో మిగిలిన వాళ్ల కన్నీళ్లు వరద నీటిలోనే కలిసిపోతున్నాయి.

విలయం సృష్టించిన వరదలతో హైదరాబాద్ ఒక్కసారిగా అతలాకుతలమైంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఇలాంటి పరిస్థితి ఎదురవుతుందని ముందే గ్రహించినా, ఈ స్థాయిలో నగరం మునిగి పోతుందని అంచనా వేయలేదు. ఫలితంగా అధికారులు అవసరమైనంత మేర సహాయక కార్యక్రమాలు నిర్వహించలేకపోయారు. ఇళ్లు మునిగి, మూసీలో కొట్టుకుపోయి, నిర్వాసితులుగా మారిన వాళ్లకు పునరావాసం కల్పించే ఏర్పాట్లు అలస్య మయ్యాయి. ఫలితంగా జనం అప్లక్ష్యులు పడ్డారు.

జోరువాన, కుండపోత, దంచితాట్టిన వాన, ఎడతెరిపిలేని వాన, కుంభవృష్టి.. ఎలా చెప్పుకున్నా ఆ వర్షం మాత్రం హైదరాబాద్ జ్ఞాపకాల్లో భాగం కానుంది. వందేళ్లక్రితం నాటి వరదల గురించి ఎలాగైతే కథలుగా చెప్పుకుంటున్నామో 2020 అక్టోబర్ లో వచ్చిన ఈ వరదల గురించి కూడా ఇకపై చెప్పుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఇక్కడా, అక్కడా అనే తేడా లేదు. నగరమంతా నరకయాతనకు గురిచేసింది ఈ వర్షం, వరద. ఎంతోమందిని కన్నీళ్లపాలు చేసింది. పదుల సంఖ్యలో ఇళ్లల్లో కడుపుకోత మిగిల్చింది. వందల సంఖ్యలో జనాన్ని ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని బిక్కుబిక్కుమంటూ గడిపేలా చేసింది.

ఈ జల ప్రళయంతో నగరంలోని నాళాలు, చెరువులన్నీ పొంగిపొర్లాయి. కొన్ని చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. శరవేగంగా ప్రళయ రూపంలో చెరువుల్లోని నీరు కాలనీలను ముంచెత్తింది. కార్లు, వ్యాన్లు, లారీలు బొమ్మల మాదిరిగా నీళ్లలో తేలియాడాయి. చాలా మంది ఎత్తైన ఇళ్లు, డాబాలపైకి ఎక్కి ప్రాణాలను దక్కించుకున్నారు. కళ్లముందే తమ వాహనాలు, ఇళ్లలోని సామాన్లు, వశువులు వరద నీటిలో కొట్టుకుపోయినా ఏం చేయలేని పరిస్థితి.

నగరంలోని పాత ఇళ్లన్నీ బీటలు వారాయి. గోడలు కూలిపోయాయి. కొందరు ఆ శిథిలాల కింద సమాధి అయ్యారు. పాత ఇళ్లల్లో, బలహీనమైన గోడలు కలిగిన ఇళ్లల్లో ఉండవద్దని.. ప్రభుత్వ పునరావాస కేంద్రాల్లో, సమీపంలోని కమ్యూనిటీ హాల్లలో ఉండాలని జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు, ప్రభుత్వం ప్రకటించాయంటే పరిస్థితి తీవ్రత అర్థం చేసుకోవచ్చు. హైదరాబాద్ జంట జలాశయాలైన హిమాయత్ సాగర్, ఉస్మాన్ సాగర్లు నిండిపోయాయి.

హైదరాబాద్ శివార్లలోని ఘట్ కేసర్, హయత్

వరద బాధితుల సేవలో ఎన్డిఆర్ఎస్

పాపం?

నగర్ ప్రాంతాల్లో రికార్డు స్థాయిలో వర్షపాతం నమోదయింది. 32 సెంటీమీటర్లకు పైగా వర్షపాతం నమోదు కావడం చరిత్రలోనే అరుదు అని, అందుకే నగరం ఈ స్థాయిలో వరద తాకిడికి గురయిందని నిపుణులు చెబుతున్నారు. యాదాద్రి-భువనగిరి జిల్లా వలిగొండలోని వెంకటపల్లిలో 26 సెంటీమీటర్ల వర్షం కురిసింది. ఇంకా అనేక ప్రాంతాల్లో 25 సెంటీమీటర్లకు పైగా వర్షపాతం నమోదైంది. రాష్ట్రంలోని 239 ప్రాంతాల్లో 10 సెంటీమీటర్లకు పైగా, 419 ప్రాంతాల్లో ఐదు సెంటీమీటర్లకు పైగా వర్షపాతం నమోదైంది. జీహెచ్ఎంసీ పరిధిలో 125 ప్రాంతాల్లో 10 సెంటీమీటర్లకు పైగా వర్షం కురిసింది. సరిగ్గా 20 ఏళ్ల కిందట హైదరాబాద్ లో అత్యధికంగా 24 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. మళ్లీ ఆ స్థాయిలో వర్షం కురవడం ఇదే తొలిసారి. ఉప్పల్ చెరువు పొంగి పొర్లడంతో వరంగల్, యాదాద్రి - హైదరాబాద్ రహదారి నదిలా మారింది. వాహనాలన్నీ మునిగిపోయాయి. విజయవాడ- హైదరాబాద్ దారిలో పలుచోట్ల హైవే మీదకు నీరు చేరి ఆ మార్గంలో కూడా రాకపోకలు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి. శంషాబాద్ సమీపంలో హైవే రోడ్డు దెబ్బతినడంతో కర్నూలు, అనంతపురం, బెంగుళూరు మార్గాలు కూడా మూసుకుపోయాయి. దీంతో ప్రయాణికులు తీవ్ర ఇక్కట్లకు గురయ్యారు. మూసీ నది వెంట ఒక్క హైదరాబాద్ లోనే 200 దాకా ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు నది ప్రవాహంలో కొట్టుకు

పోయాయని ఉన్నతాధికారులు ప్రకటించారు. దీంతో నగరవాసులు రెండు మూడు రోజులు చీకట్లో ఉండక తప్పలేదు. విద్యుత్ తీగలు తెగిపోయి కొందరు విద్యుత్ ఘాతానికి గురై ప్రాణాలు కోల్పోయారు. వరదల్లో చిక్కుకున్న బాధితులను ఆదుకోవడానికి భారత సైన్యం రంగంలోకి దిగాల్సి వచ్చింది. వరద ముంచెత్తిన ప్రాంతాలలో నిర్వాసితులుగా మారిన ప్రజలను సైనికులు, సేవాభారతి కార్యకర్తలు సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించారు. నిరాశ్రయులైన వాళ్లకు ఆహార పొట్లాలు అందించడంతో పాటు.. ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన సహాయక కేంద్రాలకు చేర్చారు. ఈ క్రమంలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో పడవలను కూడా వినియోగించాల్సి వచ్చింది. వునరావాస కేంద్రాల్లో కూడా సైనికులు సేవలందించారు. ఎన్టీఆర్ ఎఫ్, జీహెచ్ఎంసీ రెస్క్యూ టీమ్స్, డిజాస్టర్ రిలీఫ్ ఫోర్స్, స్థానిక పోలీసులు కూడా సహాయక చర్యల్లో

పాల్గొన్నారు. అక్టోబర్ 13, 2020.. హైదరాబాద్ చరిత్రలో మరిచిపోలేని రోజుగా నిలిచిపోయింది. మరుసటి రోజు సాయంత్రండాకా సృష్టించిన జల విలయం లక్షలాది మందికి చీకటి జ్ఞాపకంగా మిగిలిపోయింది. ఈ పరిణామాలతో ప్రభుత్వం అప్రమత్తమయ్యింది. రెండు రోజుల పాటు అధికారికంగా సెలవులు ప్రకటించింది. జనం అత్యవసరమైతే తప్ప రోడ్లమీదకు రావద్దని హెచ్చరికలు జారీచేసింది. ఈ బీభత్సానికి చలించిపోయిన ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తెలంగాణ సీఎం కేసీఆర్ కు ఫోన్ చేసి మాట్లాడారు. వరదల కారణంగా తలెత్తిన సమస్యను తైర్యంగా ఎదుర్కోవాలని, ప్రజలు ఇబ్బందులు పడకుండా ఎలాంటి చర్యలైనా చేపట్టాలని సూచించారు. కేంద్రం అండగా ఉంటుందని భరోసా ఇచ్చారు. వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మూసీ మహాగ్రరూపం

ముందు తరం, ఈ తరం కూడా చూడని వరద హైదరాబాద్ లో పోటెత్తింది. వందేళ్ల క్రితం హైదరాబాద్ ను వరదలు ముంచెత్తాయని, ఇళ్లన్నీ మునిగి పోయాయని, మూసీ నది ఉప్పొంగి ప్రళయరూపం చూపించిందని చరిత్ర పుస్తకాల్లో చదివాం. పిల్లకాలువలా, మురికి కాలువలా కనిపించే మూసీనదిని చూసి ఇదా వరదలు పోటెత్తి నగరాన్ని ముంచెత్తిన మూసీ నది? అని ఒకింత సందేహ పడ్డాం. కానీ, ఇప్పుడు స్వయంగా కళ్లతో చూశాం. నిన్న మొన్నటిదాకా మురికినీటి నిలయంగా, పిల్ల కాలువ మాదిరిగా కనిపించిన మూసీనది ఊహించని రీతిలో పోటెత్తింది. నది ఒడ్డున ఉన్న ఇళ్లను, వాహనాలను లాక్కెల్లింది. ఒడ్డును దాటుకొని, కొన్ని కిలోమీటర్ల మేర ఉగ్ర ప్రవాహాన్ని చూపించింది.

జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం, టీటీడీ (తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం) పాలక మండలి ప్రస్తుతానికి ఒక అడుగు వెనక్కి వేస్తే వేసి ఉండవచ్చు. కానీ, ఏడుకొండల వెంకన్న దేవుడి ఆస్తులను ఏదోలా దారి మళ్లించి ప్రభుత్వ ఖజానాకు.. లక్కడి నుంచి ఇంకెక్కడికో తరలించే 'సంకల్పం' మాత్రం చెక్కుచెదరలేదు. టీటీడీ చాటున ప్రభుత్వం కుట్రలు కొనసాగిస్తున్నట్లు ఉంది. ఆ దిశగా అడుగులు వేస్తున్నట్లు ఉంది. అందుకు ఇటీవల వెలుగులోకి వచ్చిన బ్యాంకు డిపాజిట్లు, బంగారం నిల్వల విషయంలో వెలుగుచూసిన తాజా ఉదంతాలే సాక్ష్యం.

నిజమే. పత్రికలలో వస్తున్న వార్తలన్నీ అక్షర సత్యాలు కాకపోవచ్చు. అలాగని, అన్నీ అసత్యాలే అని కూడా కొట్టి పారేయలేం. గత అనుభవాల దృష్ట్యా ప్రభుత్వంపై అనుమానాలు బలపడడం సహజం. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డికి హిందూ ధర్మం, హిందూమత విశ్వాసాల పట్ల విశ్వాసం సంగతి పక్కన పెడితే, కానింత గౌరవం కూడా లేదు. ఇటీవల వైసీపీ మంత్రి కొడాలి నాని తదితరులు అంతర్వేది రథదహనం, విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ వెండి సింహాల మాయం, మరో ఆలయంలో ఆంజనేయ స్వామి విగ్రహం ధ్వంసమైన ఘటనలపై చేసిన వ్యాఖ్యలను గమనిస్తే జగన్ కి హిందూధర్మం పట్ల ఎలాంటి అభిప్రాయం ఉందో వేరే చెప్పనక్కర్లే లేదు. ఆయన వ్యవహార సరళి గమనించినా, కొన్ని సందర్భాలలో ఆయన కుటుంబ సభ్యులు తమ మత విశ్వాసాల విషయంలోనే కాకుండా హిందూ మతం, హిందూ ధర్మం గురించి చేసిన వ్యాఖ్యలు గమనించినా వారు హిందువుల మనోభావాలను కింపపరచడంలో, హిందువుల ఆచార వ్యవహారాలను అవహేళన చేయడంలో ఒక విధమైన ఆత్మానందం పొందుతారేమోననే అనుమానం కూడా కలగక మానదు.

స్వామివారి బ్రహ్మాత్మవాలలో జగన్ వెంకన్న దేవునికి ముఖ్యమంత్రి హోదాలో పట్టు వస్త్రాలయితే సమర్పించారు కానీ, ఆ దేవునిపై తనకు విశ్వాసం ఉందని ఒక సంతకం చేసేందుకు మాత్రం ససేమిరా అన్నారు. ఆ విధంగా హిందువుల మనోభావాలను అవమానపరచి ఆనందం పొందారు. హిందూధర్మం పట్ల ముఖ్యమంత్రికి విశ్వాసం లేకపోవచ్చు. కానీ వెంకన్న ఆస్తులు, ఆదాయాలపై మాత్రం సంపూర్ణ

గుట్టుచప్పుడు కాకుండా జరిపిన తవ్వకాల విషయంలోనూ సందేహాలున్నాయి. పింక్ డైమండ్ మాత్రమే కాదు, ఇంకా అనేక ఆభరణాలు మాయమైపోయాయి. ఇటీవల గోవిందరాజులస్వామి ఆలయంలో అమ్మవారి ఆభరణాలు, స్వామివారి కిరీటాలు మాయమయ్యాయి. సింహాలం భూములు సహా అనేక ఆలయ భూములు, ఇతర ఆస్తులను గత పాలకులు కబ్జా చేశారు. నిజానికి భక్తులు విరాళంగా

వెంకన్న సొమ్ముపై

విశ్వాసం ఉన్నట్టుగా తెలుస్తోంది. ఎలాగైనా స్వామివారి ఆస్తులు కొల్లగొట్టే వని చాలా వేగంగా జరుగుతోందని చెప్పేందుకు వరసగా సాగుతున్న కుట్రలు, కుతంత్రాలే సాక్ష్యం. వెంకన్న దేవుని ఆస్తులపై జగన్ కే కాదు, ఇంకా చాలా మందికి ప్రేమ ఉంది. మైసూరు మహారాజులు స్వామివారికి బహుకరించిన పింక్ డైమండ్ (గులాబీ వజ్రం) సహా అనేక ఆభరణాల విషయంలో ఇంకా స్పష్టత లేదు. స్వామివారికి నలభై ఏళ్లపాటు ప్రధాన అర్చకునిగా సేవచేసిన రమణదీక్షితులు ఆ వజ్రం ఉందని, అనేక సందర్భాలలో స్వయంగా స్వామివారికి దానిని అలంకరించానని చెప్పారు. అదే వజ్రాన్ని స్విట్జర్లాండ్ లోని జెనీవాలో రూ. 500 కోట్లకు వేలం వేశారని కూడా ఆయన ఆరోపించారు. అందుకు సంబంధించిన చిత్రాలను మీడియాకు విడుదల చేశారు. అయినా 'పింక్ డైమండ్' ఇప్పటికీ ఒక ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది. ఉందో లేదో అన్న మీమాంసను పాలకులు కొనసాగిస్తున్నారు. ఒక కమిటీ ఉందని, ఇంకొక కమిటీ లేదని భక్తులకు స్పష్టత లేకుండా చేస్తున్నాయి. గత ప్రభుత్వ హయాంలో

ఇచ్చిన వందల వేల ఎకరాల మాన్యాలను ఎంచక్కా ఆరగించేందుకే ఎండోమెంట్స్ చట్టం రూపొందింది. అన్యమత ప్రార్థనా స్థలాల మీద లేని ప్రభుత్వ అజమాయిషీ ఒక్క హిందూ ఆలయాలపై మాత్రమే ఎందుకు?

వైసీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది మొదలు గత ప్రభుత్వాల కంటే ఘనంగా హిందూ ఆలయాల సంపదపై కన్నేసింది. ఒక చేత్తో దేవాలయాలు, మరో చేత్తో దేవుని ఆస్తుల ధ్వంస రచన సాగిస్తోందనే అభిప్రాయం బలపడుతోంది. ఈ క్రమంలోనే కొన్నిరోజుల క్రితం వెంకన్న దేవుని స్థిరాస్తులు, భూములను వేలం వేయాలని టీటీడీ ధర్మకర్తల మండలి తీర్మానం చేసింది. చైర్మన్ ఎస్వీ సుబ్బారెడ్డి సారధ్యంలో దేశవ్యాప్తంగా భక్తులు స్వామివారికి సమర్పించుకున్న భూములు, ఇతర స్థిరాస్తుల విక్రయానికి రంగం సిద్ధం చేసుకున్నారు. అయితే, ఈ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రంలోనే కాకుండా జాతీయస్థాయిలోనూ దుమారం చెలరేగడంతో ఆ ఆలోచనను తాత్కాలికంగా విరమించుకున్నారు. నిజానికి వ్యూహాత్మకంగా ఆ

నిర్ణయాన్ని వెనక్కి తీసుకున్నారంటే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం, టీటీడీ సంయుక్తంగా స్వామివారి ఖజానాను కొల్లగొట్టి తమ ఖజానాను నింపుకునే మరో కొత్త పథకానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టాయి. ఇప్పటివరకు టీటీడీ నిబంధనల ప్రకారం జాతీయ బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్ చేసిన టీటీడీ మిగులు ఆదాయాలను సెక్యూరిటీ బాండ్ల పేరున ప్రభుత్వ ఖజానాకు చేర్చేందుకు, పదిహేనేళ్ల వరకు పైసా వెనక్కి ఇవ్వకుండా స్వామివారి సొమ్ములను అనుభవించేందుకు చాలా చక్కటి పథకాన్నే సిద్ధంచేశారు. నిజానికి, ఇది పైకి కేవలం స్వామివారి సొమ్ములు ప్రభుత్వ ఖజానాకు తరలించే కుట్రలా మాత్రమే కనిపిస్తున్నా ఇందులో మరో మహా కుట్ర కూడా దాగుంది. నిత్యాన్నదానం సహా స్వామివారి పేరున నడిచే వివిధ విద్యా, వైద్య సేవాసంస్థలు బ్యాంకు డిపాజిట్ల మీద వచ్చే వడ్డీతోనే నడుస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ బాండ్ల రూపంలో సర్కారు ఖజానాకు చేరిస్తే అసలు సంగతేమో గానీ వడ్డీకి కూడా దిక్కులేకుండా పోతుంది. పదిహేనేళ్ల వరకు వేలకోట్ల రూపాయల డిపాజిట్లపై పైసా ఆదాయం రాదు. అంటే, ఆర్థిక ఇబ్బందులను సాకుగా చూపించి మెల్లమెల్లగా స్వామివారి పేరున జరిగే

నియామకాలు ప్రభుత్వమే చేపడుతుంది. పాలక మండలి నియామకాలు ప్రభుత్వమే చేస్తుంది. పాలక మండలి అధికారాలు ప్రభుత్వ నిర్ణయాలకు 'మమ' అని ఆమోదం తెలపడం వరకే అని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కాబట్టి పదిహేను సంవత్సరాల కాలపరిమితి ముగిసిన తర్వాత అయినా స్వామివారి సొమ్ము తిరిగి స్వామివారికి చేరుతుందన్న గ్యారంటీ లేదు. అప్పటికి ఏలేదెవరో? గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న అనేక నిర్ణయాల విషయంలో ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఎలా 'రివర్స్'లో వెళుతోందో.. వచ్చే ప్రభుత్వాలు కూడా అలాగే ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మరో పదేళ్ల పాతికేళ్ల పొడిగించినా లేదంటే మరేదో నిర్ణయం తీసుకున్నా ఇక అంతే సంగతులు.

ప్రభుత్వం, టీటీడీ పాలక మండలి సంయుక్తంగా రచించిన ఈ కుట్ర పట్ల గతంలో భూముల వేలం విషయంలో ఎలాగైతే అనుమానాలు, అగ్రహం వ్యక్తమయ్యాయో ఇప్పుడు కూడా అలాంటి అనుమానాలు, అగ్రహాల్లే వ్యక్తమవుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాండ్లలో పెట్టుబడులు పెట్టాలన్న నిర్ణయాన్ని తక్షణం వెనక్కి తీసుకోవాలని దేవస్థానం బ్రస్తు బోర్డు

రాజనాల బాలకృష్ణ

టీటీడీ నిధులను ఎప్పట్లాగానే బ్యాంకుల్లోనే డిపాజిట్ చేస్తామని తెలిపింది. ఈ మేరకు ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. 'ఇప్పటివరకు కేంద్రం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సెక్యూరిటీల్లో టీటీడీ పెట్టుబడులు పెట్టలేదు. అయితే వడ్డీరేట్లు తగ్గుతున్న సమయంలో టీటీడీ బోర్డు ఈ సెక్యూరిటీల్లో పెట్టుబడులపై అధ్యయనం చేసింది. ప్రస్తుతం దీనిని పరిగణించాల్సిన అవసరంలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన అనెలాక్ 5.0 మార్గదర్శకాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని బ్యాంకుల్లో వడ్డీరేట్లు పెరిగే అవకాశమున్నందున ఇకపై బ్యాంకుల్లోనే ఎఫ్డీలను కొనసాగిస్తాం' అని స్పష్టం చేసింది. కానీ, శ్రీవారి సొమ్ములు ప్రభుత్వ ఖజానాకు

న కన్ను!

సేవాసంస్థలను మూసేసే కుట్ర ఇంకొకటి కూడా దాగుందని అనుమానించవలసి వస్తుంది. అలాగే, ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీలలో పెట్టే పెట్టుబడులు తిరిగి వచ్చే విషయంలోనూ అనేక అనుమానాలున్నాయి. నిజానికి టీటీడీ స్వయంప్రతిపత్తి నేతిబీరలో నెయ్యి లాంటిదనే విషయం అందరికీ తెలుసు. అధికారుల

టీటీడీ చైర్మన్ ఎస్సీ సుబ్బారెడ్డి

ప్రభుత్వం, టీటీడీ సంయుక్తంగా స్వామివారి ఖజానాను కొల్లగొట్టి తమ ఖజానాను నింపుకునే మరో కొత్త పథకానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టాయి. ఇప్పటివరకు టీటీడీ నిబంధనల ప్రకారం జాతీయ బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్ చేసిన టీటీడీ మిగులు ఆదాయాలను సెక్యూరిటీ బాండ్ల పేరున ప్రభుత్వ ఖజానాకు చేర్చేందుకు, పదిహేనేళ్ల వరకు పైసా వెనక్కి ఇవ్వకుండా స్వామివారి సొమ్ములను అనుభవించేందుకు చాలా చక్కటి పథకాన్నే సిద్ధంచేశారు. నిజానికి, ఇది పైకి కేవలం స్వామివారి సొమ్ములు ప్రభుత్వ ఖజానాకు తరలించే కుట్రలా మాత్రమే కనిపిస్తున్నా ఇందులో మరో మహా కుట్ర కూడా దాగుంది.

మాజీ సభ్యుడు, బీజేపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి భానుప్రకాశ్ రెడ్డి టీటీడీకి లీగల్ నోటీసులు జారీ చేశారు. ఆ నిర్ణయాన్ని అమలుచేస్తే హైకోర్టులో పిల్ దాఖలు చేస్తామన్నారు. కాగా ఈ అంశంపై టీటీడీ పూర్తి వివరాలతో వివరణ ఇస్తే బాగుంటుందని మాజీ సీఎస్ ఐజైఆర్ కృష్ణారావు ట్వీట్టర్ వేదికగా స్పందించారు. అసలు ప్రభుత్వ బాండ్లలో పెట్టుబడులు పెట్టే అర్హత, అధికారం టీటీడీకి ఉందా? అంటూ సందేహం వ్యక్తంచేశారు. మరోవైపు తిరుపతి సహా రాష్ట్రంలో అనేక చోట్ల బీజేపీ, జనసేన కార్యకర్తలు, విశ్వహిందూ పరిషత్ ఇతర హిందూ ధార్మిక సంస్థలు ఆందోళనకు దిగుతున్నాయి. జనసేన నేతలు తిరుపతిలో రోడ్డుపై బైరాయించి నిరసన తెలిపారు. టీటీడీ నిధులను మళ్లించే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఎవరిచ్చారని బీజేపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి సామంచి శ్రీనివాస్ ప్రశ్నించారు. శ్రీవారి డిపాజిట్లు ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీల్లో ఉంచాలనుకోవడం భక్తుల మనోభావాలను దెబ్బతీయడమేనని అనేక మంది గళం విప్పారు. దీంతో ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా వెనకడుగు వేసినట్లుగా తెలుస్తోంది.

చేర్చుకోవాలనే సంకల్పం మాత్రం అలాగే ఉన్నట్లుగా తెలుస్తోంది.

ఓ వైపు వరదలు, మరోవైపు కరోనా, ఈ అన్నిటినీ మించి ముఖ్యమంత్రి సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎస్ జి రమణపై తీవ్ర ఆరోపణలు చేస్తూ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎస్ జి బోజ్జెకు రాసిన లేఖపై వివాదం నడుస్తున్న సమయంలోనే ప్రభుత్వం టీటీడీ బంగారాన్ని పరోక్షంగానే అయినా కుదుపపెట్టి, బ్యాంకురుణాలు పొందే మరో మహా ప్రణాళికను నిశ్చలంగా, విజయవంతంగా అమలు చేసింది. ఇంతవరకు తిరుపతి ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసిన సుమారు 1500 కిలోల బంగారాన్ని భారతీయ స్టేట్ బ్యాంక్ (ఎస్బిఐ), ముంబైలో డిపాజిట్ చేసింది. అందుకు ఆ బ్యాంకు ఎక్కవ వడ్డీ చెల్లిస్తుందన్న సాకు చెప్పినా అసలు కారణం ఆ బ్యాంకు ఇస్తామన్న అప్పులేనని తెలుస్తోంది. కాబట్టి స్వామివారి సొమ్ములకు, ఆ మాటకొస్తే రాష్ట్రంలోని దేవాలయ భూములు, ఆస్తులకు రోజురోజుకీ రక్షణ లేకుండాపోతుందన్నది వాస్తవం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎంకెపె సంయుక్త కార్యదర్శి 1952లో ఈ ప్రాంతాల ప్రతినిధిగా మారాడు. 1967లో అలాంటి పదవి మరొకటి సృష్టించారు. గిల్గిత్, బాల్టిస్తాన్ లకు వేరువేరుగా ఎంకెపె అన్ని పరిపాలనా పరమైన అధికారాలు పొందడంతోపాటు, నియామకాలన్నీ చేశాడు.

1947 నుంచి 1960 వరకు ఎలాంటి ఎన్నికలు నిర్వహించలేదు. 1970లో మొదటి సారి ఆజాద్ కశ్మీర్ శాసనసభ ప్రతినిధులు, అధ్యక్షుని ఎన్నికకు ఒక చట్టం జారీ అయ్యింది.

1974లో ఆజాద్ కశ్మీర్ లో కొత్త రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చేవరకు 1970లోనే ముగిసిన కరాచీ ఒప్పందం ప్రకారమే పాకిస్తాన్, ఆక్రమిత ప్రాంతాల మధ్య సంబంధాలు కొనసాగాయి. ఉత్తర ప్రాంతాల పరిపాలన ఆజాద్ కశ్మీర్ కు అప్పగించాలని హైకోర్టు తీర్పు ఇచ్చినా పాకిస్తాన్ దానిని పట్టించుకోలేదు. ప్రధాని జనరల్ జియా ఉల్ హక్ ఉత్తర ప్రాంతాల చట్ట వ్యవస్థ 1974-75 క్రింద ఈ ప్రాంతంలో కూడా పాకిస్తాన్ శిక్షా స్మృతి (పీనల్ కోడ్)ను అమలు పరచాడు. అధ్యక్షుడు యాహ్యూ ఖాన్ ఉత్తర ప్రాంతాల సలహా సంఘాన్ని 14మంది సభ్యుల ఉత్తర ప్రాంతాల కౌన్సిల్ గా మార్చాడు. ఈ ప్రాంతంలో ఎలాంటి హైకోర్టుగానీ, సుప్రీంకోర్టు బెంచ్ కానీ లేవు. ఈ ప్రాంత ప్రజలు పాకిస్తాన్ కోర్టులకుగానీ, ఆజాద్ కశ్మీర్ కోర్టులకుగానీ వెళ్లే అవకాశం లేదు.

తిరుగుబాటు, సైనిక పాలన ప్రారంభమైన తరువాత గిల్గిత్, హంజా, స్కార్తులు పాకిస్తాన్ లో అంతర్భాగమంటూ జియా ఉల్ హక్ ప్రకటించాడు. 1982లో తీర్మానం ఆమోదించిన ఆజాద్ కశ్మీర్ శాసన సభ గిల్గిత్, బాల్టిస్తాన్ జమ్ముకశ్మీర్ లో అంతర్భాగమని అవి ఆజాద్ కశ్మీర్ లోనే ఉంటాయని ప్రకటించింది.

గిల్గిత్ బాల్టిస్తాన్ పై పాక్ కుతంత్రం

పదవుల పందేరం... రా

ఉత్తర ప్రాంతాలు జమ్ముకశ్మీర్ లో చట్టపరమైన భాగమని, వాటిని వెంటనే తమకు అప్పజెప్పాలంటూ ఆజాద్ కశ్మీర్ సుప్రీంకోర్టు 1993లో తీర్పుచెప్పింది. ఈ ప్రాంతం ఒకప్పుడు బ్రిటిష్ వారికి లీజుకు ఇచ్చినా, వాళ్లు దేశాన్ని వదిలి వెళ్లిపోవడంతో ఆ లీజు ఒప్పందం దానంతట అదే రద్దయింది. ఆ తరువాత రంగంలోకి వచ్చిన పాకిస్తాన్ మెల్లగా ఈ ప్రాంతంలో జోక్యం చేసుకోవడం ప్రారంభించింది. పాకిస్తాన్ పాలనలో ఈ ప్రాంత ప్రజల కష్టాలు మరింత పెరిగిపోయాయి. వారి కనీస హక్కులను కూడా పాకిస్తాన్ కాలరాసింది.

1994లో ఈ ప్రాంతంలో ఒక పాలనా వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసే ఉద్దేశంతో బెనజీర్ భుట్టో ప్రభుత్వం ఉత్తర ప్రాంతాల పాలనా చట్టాన్ని అమలు చేసింది. అయినా ఈ ప్రాంతంపై పాకిస్తాన్ అధికారుల పెత్తనం మాత్రం పోలేదు.

ఉత్తర ప్రాంతాల్లో ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులను కాలరాయడాన్ని పాకిస్తాన్ సుప్రీంకోర్టు కూడా తప్పు పట్టింది. అయినా పాక్ ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు.

అధ్యక్షుడు ముషారఫ్ 1994 చట్టాన్ని మార్పు చేసి 2007 చట్టాన్ని తెచ్చాడు. ఆ తరువాత గిల్గిత్, బాల్టిస్తాన్ స్వయంపాలన, సాధికారత బిల్లును అధ్యక్షుడు ఆసిఫ్ జర్దార్ ఆమోదించారు. జియా ఉల్ హక్ తెచ్చిన చట్టానికి పూర్తి విరుద్ధంగా ఈ కొత్త బిల్లు ఆజాద్ కశ్మీర్ మాదిరిగానే ఉత్తర ప్రాంతాలకు స్వయంపాలనాధికారాన్ని ఇచ్చింది. 'ఆ ప్రాంతానికి స్వయంప్రతిపత్తి ఉన్నప్పటికీ, అది రాజ్యాంగపరంగా

ఒక రాష్ట్రం కాదు' అని అందులో పేర్కొన్నారు. ఈ పరిణామం పట్ల గిల్గిత్ లోని పాకిస్తాన్ అనుకూల వాదులు కూడా అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. అప్పుడు ప్రధాని గిలానీ 'గిల్గిత్ బాల్టిస్తాన్ రాజ్యాంగపరంగా దేశంలో భాగం కాదు, అలాగే కశ్మీర్ విషయంతో ముడిపడి ఉన్నది కాబట్టి పార్లమెంట్ లో ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వడం కుదరదు' అని స్పష్టం చేశాడు. దీనితో ఉత్తర ప్రాంతాల స్వయంపరిపాలనాధికారం ఉత్తుతిదేనని తేలిపోయింది. నిజానికి ఈ ప్రాంతంపై పాకిస్తాన్ పట్టును మరింత బిగించడమే ఈ బిల్లు ఉద్దేశం.

చైనా, పాకిస్తాన్ ఆర్థిక సదహా వంటి ప్రాజెక్ట్ లపై ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న పాకిస్తాన్ గిల్గిత్ ప్రాంతం చాలా కీలకమైంది. ఆపారమైన సహజవనరులు కలిగిన ఈ ప్రాంతం మధ్య ఆసియా మార్కెట్ లలో ప్రవేశించడానికి మంచి అవకాశం కల్పిస్తుంది. అందుకనే గిల్గిత్ కు నిజమైన స్వయంప్రతిపత్తి, స్వపరిపాలనాధికారం ఇవ్వడానికి పాకిస్తాన్ నిరాకరిస్తోంది.

గిల్గిత్ ను పాకిస్తాన్ లో ఒక రాష్ట్రంగా చేయడానికి ఇమ్రాన్ ఖాన్ ప్రయత్నిస్తున్న తరుణంలో ఆయనకు గతంలో గిలానీ చేసిన ప్రకటన ఒకసారి గుర్తు చేయాలి. అయితే 2009 చట్టం ప్రకారం ఈ ప్రాంతానికి గిల్గిత్, బాల్టిస్తాన్ అనే పేరును ఖరారు చేశారు. శాసన సభ (GBLA - Gilgit Baltistan Legislative Assembly) ఎన్నికలను ఒక ముఖ్యమంత్రి స్థానిక పరిపాలనకు నేతృత్వం వహిస్తాడు. అలాగే ఆరుగురు మంత్రులు, ఇద్దరు సలహాదారులు ఉంటారు. 24 మంది నేరుగా ఎన్నికైన సభ్యులు ఉంటారు. వారిలో ఆరుగురు మహిళలు, ముగ్గురు శాస్త్రసాంకేతిక రంగానికి చెందిన ప్రముఖులు ఉంటారు. సమీకృత నిధి కూడా ఏర్పాటు చేస్తారు. GBLAకు ఆర్థిక స్వయంప్రతిపత్తి లభిస్తుంది. ఒక ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ఇద్దరు న్యాయమూర్తులతో కూడిన అప్పీలేట్ కోర్టు కూడా ఏర్పాటైంది. ప్రత్యేక పబ్లిక్ కమిషన్, ప్రధాన ఎన్నికల సంఘం, ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫీస్ కూడా వచ్చాయి.

ఇలా గిల్గిత్ బాల్టిస్తాన్ పై తన పట్టును మరింత బిగించడానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నించింది. ఆజాద్ కశ్మీర్ కు అధ్యక్షుడు, ప్రధాని ఉన్నట్లే ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిని ఏర్పాటుచేసింది. అయితే అధికారాలన్నీ పాకిస్తాన్ నియమించే గవర్నర్ కే అందజేసింది. ఈ ప్రాంతంలో శాసనసభ ఉన్నప్పటికీ కౌన్సిల్ చైర్మన్ గా వ్యవహరించే పాక్ ప్రధానికే

గిల్గిత్ బాల్టిస్తాన్ లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ

జకీయ హోదాకు దూరం

సర్వాధికారాలు ఉంటాయి. కౌన్సిల్ సభ్యులను పాక్ ప్రభుత్వమే నియమిస్తుంది. అలాగే ప్రధాన నియామకాలు అన్నీ కౌన్సిల్ చైర్మన్ (పాక్ ప్రధాని) చేస్తారు. ఇలా శాసనసభ పూర్తిగా పాకిస్తాన్ కను సన్నలోనే పనిచేస్తుందన్నమాట.

అంతర్జాతీయ పరిశీలకులు, మానవహక్కుల సంస్థల మెప్పు పొందడం కోసం మాత్రమే పాకిస్తాన్ ఇలా గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్లో నామమాత్రపు వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేసింది. రాజ్యాంగపరంగా తమదికాని ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించి చట్టాలు చేయడానికి వీలు లేదు. అలాగే సున్నాహ్, ఖురాన్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉన్న ఏ నిబంధన చెల్లదంటూ ఆ చట్టంలో ప్రకటించింది. అయితే సున్నాహ్కు సంబంధించి షియా, సున్నీల మధ్య అనేక భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. దీనితో అక్కడ వర్గ పోరు ప్రారంభమైంది.

వర్గ విభేదాలు

1970 నుంచి షియా, సున్నీల మధ్య పోరు సాగుతూనే ఉంది. సున్నీలు అధికంగా ఉన్న ప్రదేశాలు షియాలకు ప్రమాదకారిగా మారాయి. వహాబీల ఆధిపత్యం కలిగిన కారకొరమ్ ప్రాంతంలో షియాలకు స్థానం లేదు. ఈ ప్రదేశం గుండా వెళ్లే బస్సుల్లో కూడా షియాలు ప్రయాణించడానికి లేదు. ఒకవేళ అలా ఎవరైనా షియాలు వెళ్లడానికి సాహసిస్తే వాళ్లని దోచుకుని, ఆ తరువాత నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేస్తారు.

జియా ఉల్ మద్దతుతో సిపాహ్, సహాబా వంటి సున్నీ, దేవబంద్ తెగలు గిల్లిత్లోని గిరిజన ప్రాంతాల్లోకి వ్యాపించారు. ఈ సమూహాలు షియా, ఇస్మైలీలపై దాడులకు పాల్పడతాయి. 1988లో వీళ్లు హింసాత్మక దాడులకు పాల్పడ్డారు. వంటలు తగులబెట్టడం, ఇల్లు దోచుకోవడం, మారణకాండకు పాల్పడటం వీరికి నిత్యకృత్యం. గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్ ప్రజలు చట్టబద్ధమైన హక్కుల కోసం గొంతెత్తి నప్పుడల్లా పాకిస్తాన్ ఇలాంటి హింసను ప్రేరేపిస్తుంది.

ఇలా పాకిస్తాన్, సాదీ అరేబియా మద్దతు కలిగిన సున్నీలు, ఇరాన్ సమర్థించే షియాల మధ్య ఘర్షణలు

సర్వసాధారణమయ్యాయి. 1993లో జియా ఉల్ మరణం తరువాత ఈ పోరు మరింత పెరిగింది. సున్నీ ఆధిపత్యం కలిగిన ప్రాంతాల్లో షియాలపై, అలాగే షియా ప్రాంతాల్లో సున్నీలపై దాడులు పెరిగాయి.

శతాబ్దాలపాటు వివిధ తెగలకు చెందిన ప్రజలు ఉత్తర ప్రాంతాల్లో శాంతియుత జీవనాన్ని సాగించారు. ఈ ప్రాంతపు ప్రత్యేకతను పరిరక్షించడం కోసం డోగ్ర పాలకులు బయటివారు ఇక్కడ స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకునే వీలు లేకుండా నిబంధనలు

విధించారు. అయితే ఈ నిబంధనలను తొలగించిన పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం వివిధ ప్రాంతాల నుంచి ప్రజలను అక్కడికి తరలించింది. అయితే ఈ నిబంధన అజాద్ కశ్మీర్లో మాత్రం ఉంది. పాకిస్తాన్ ధోరణి మూలంగా గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్లో జనాభా నిష్పత్తి పూర్తిగా మారిపోయింది. ఈ ప్రాంతంలో వివిధ వర్గాల మధ్య ఘర్షణలకు పాకిస్తాన్ స్వయంగా కారణమైంది. తమ భాషాపరమైన వైవిధ్యాన్ని కాపాడుకునేందుకు బాల్టిస్తాన్ ప్రజలు టిబెట్, లద్దాఖ్ ప్రజలతో సంబంధాలు ఏర్పరుచుకుంటున్నారు.

స్థానిక అధికారుల ద్వారా పెత్తనం చెలాయించే పాకిస్తాన్ ధోరణి ఇప్పటిది కాదు. తూర్పు పాకిస్తాన్లో

ఉత్తర ఫిరంగి దళం

కూడా ఇలాంటి విధానాన్నే అవలంబించింది. స్థానికులకు పరిపాలనాధికారం ఇవ్వకపోవడం, ఎలాంటి హక్కులు కల్పించకపోవడం వంటి పాకిస్తాన్ ఒంటెత్తుపోకడ విధానాలవల్లనే తూర్పు పాకిస్తాన్లో తిరుగుబాటు జరిగి బంగ్లాదేశ్ ఏర్పడింది. ఇప్పుడు బాల్టిస్తాన్లో కూడా అలాగే సాగుతోంది.

గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్ ప్రజలను కనీసం పోలీసు వ్యవస్థలోకి కూడా తీసుకోవడం లేదు. స్థానిక షియాలంటే ఏమాత్రం నమ్మకం లేదు. స్థానికులు ఎక్కువగా కలిగిన ఉత్తర ఫిరంగి దళం (Northern Light Infantry) కార్గిల్ యుద్ధంలో కీలకమైన పాత్ర పోషించింది. అనేకమంది శౌర్య పతకాలు కూడా పొందారు. కానీ ఆ తరువాత ఈ దళంతోపాటు భద్రతాదళాల్లో క్రమంగా స్థానికుల సంఖ్య తగ్గిస్తూ వస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో సింధ్, పంజాబ్, మొదలైన ప్రాంతాల దళాలను పాకిస్తాన్ ఉపయోగిస్తోంది.

గిల్లిత్ బాల్టిస్తాన్లో తీవ్రవాదం కూడా పెచ్చుమీరిపోయింది. 73 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఈ ప్రాంతంలో కనీసపు మౌలిక సదుపాయాలు, విద్య, ఆరోగ్య సదుపాయాలు లేవు. ఈ ప్రాంత అభివృద్ధిపై పాకిస్తాన్ ఎన్నడూ దృష్టి పెట్టలేదు. తీవ్రవాద వ్యతిరేక చట్టంలోని పరిచ్ఛేదం IV కింద అసమ్మతి, నిరసన గళాలను నిర్దాక్షిణ్యంగా నాశిస్తోంది.

ఐక్యరాజ్యసమితి మానవహక్కుల కమిషన్ 45వ సమావేశాల్లో పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్కు చెందిన ఉద్యమకారుడు సాజాద్ రజా మాట్లాడుతూ 'పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ ఎన్నికల చట్టం 2020 మా రాజ్యాంగ, పౌర, రాజకీయ హక్కులన్నింటిని హరించింది. పాకిస్తాన్లో మా భూభాగాన్ని విలీనం చేయడంపై వ్యక్తమయ్యే ఎలాంటి అభ్యంతరాలనైనా దేశద్రోహంగా చిత్రికరిస్తున్నారు. ఐక్యరాజ్యసమితి తీర్మానాన్ని ఉల్లంఘించడంగా పరిగణిస్తున్నారు' అని వాపోయాడు. నిజానికి గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్ భారత్లో అభిన్న భాగం. ఈ ప్రాంతాన్ని హస్తగతం చేసుకోవాలనుకుంటున్న చైనా, పాకిస్తాన్ల కుట్రను భగ్గు చేయవలసిన సమయం అసన్నమైంది. ★

గిల్లిత్, బాల్టిస్తాన్ ప్రజలను కనీసం పోలీసు వ్యవస్థలోకి కూడా తీసుకోవడం లేదు. స్థానిక షియాలంటే ఏమాత్రం నమ్మకం లేదు. స్థానికులు ఎక్కువగా కలిగిన ఉత్తర ఫిరంగి దళం (Northern Light Infantry) కార్గిల్ యుద్ధంలో కీలకమైన పాత్ర పోషించింది. అనేకమంది శౌర్య పతకాలు కూడా పొందారు. కానీ ఆ తరువాత ఈ దళంతోపాటు భద్రతాదళాల్లో క్రమంగా స్థానికుల సంఖ్య తగ్గిస్తూ వస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో సింధ్, పంజాబ్, మొదలైన ప్రాంతాల దళాలను పాకిస్తాన్ ఉపయోగిస్తోంది.

కొందరు కారణజన్ములు. కూచిపూడి నాట్యానికి మరింత వన్నె తెచ్చి ఆ కళాసేవలో తన జీవితాన్ని గడిపి తన పాత్ర ముగియగానే రంగస్థలం నుంచి నిష్క్రమించే పాత్రలా మనల్నందరినీ వదిలి భౌతికంగా వెళ్ళిపోయిన వదాన్యురాలు పద్మశ్రీ డా. శ్రీమతి శోభనాయుడు. భరతుడు తన నాట్యశాస్త్రంలో ఒక పాత్ర లేదా నర్తకికి ఉండవలసిన పది లక్షణాలు వివరిస్తాడు. ఆమె ఆ లక్షణాలన్నీ పుణికిపుచ్చుకున్న ఒకే ఒక్క కూచిపూడి కళాకారిణి అనిపిస్తుంది నాకు.

కూచిపూడి నాట్య

కూచిపూడి, భరతీయ నాట్య ప్రపంచంలో తనదైన ఉనికి చాటుకుంటున్న శోభనాయుడు 1960 దశకాలలో తనమొదటి నాట్య ప్రదర్శన - 'అరంగేట్రం' గురువులు వెంపటి చినసత్యం పర్యవేక్షణలో చేశారు. నాటి నుండి, 28 ఫిబ్రవరి, 2020న జరిగిన వివరి ప్రదర్శన వరకు తిరుగులేని నర్తకిగా, రారాణిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. అంటే దాదాపు ఐదు దశాబ్దాల కళాసేవ. ఇలాంటి ఒక కళాకారిణిని బహుశా మనం మన జీవితకాలంలో చూడబోము. ఆమె అకుంఠిత దీక్ష, అంకితభావం, నిత్య సాధన, నిరంతర శ్రమ, పట్టుదల - ఇవన్నీ ఆమెను ఆ స్థాయిలో నిలిపాయి.

శ్రీమతి శోభనాయుడు ప్రస్థానాన్ని ఒకసారి అవలోకిస్తే - ఆమెకి చాలా చిన్నతనం నుంచి నాట్యం అంటే ఎంతో మక్కువ అన్న విషయం తెలుస్తుంది. తల్లితండ్రులు సరోజిని, కె.వి. నాయుడు ఇది గమనించకపోలేదు. అయినా తండ్రి అంతగా ప్రోత్సహించలేదు. వృత్తిపరంగా ఆయన ఇంజనీరు కావటం చేత తరచూ బదలీలు జరిగేవి. తల్లి మాత్రం కూతురి ఇష్టాన్ని కాదనలేక మొదట పి.టి. రెడ్డి దగ్గర నాట్యం నేర్పించారు. ఆ తరువాత అతి కొద్దికాలం శ్రీ కోరాడ వద్ద ఆమె నేర్చుకున్నారని విన్నాను. కూచిపూడి నాట్యకళలో నిష్ణాతులైన గురువుల వద్ద శిక్షణ పొందాలన్న తపనతో శోభనాయుడు తల్లి సహాయంతో మద్రాసు కూచిపూడి ఆర్ట్ అకాడమీలో గురువులు శ్రీ వెంపటి చినసత్యం వద్ద చేరారు. తదాదిగా వెనక్కి చూడలేదు. శ్రీ వెంపటి శిక్షణలో కేవలం ఒకటి రెండు సంవత్సరాల లోనే ఆమె తన మొదటి నాట్య ప్రదర్శన ఇచ్చారు. అది చూసిన ప్రముఖ నాట్య గురువులు శ్రీమతి రుక్మిణీదేవి అరండేటి వంటి వారు మెచ్చుకోవటం,

వెంపటి గారి నృత్య నాటికలు శ్రీకృష్ణ పారిజాతం, 'క్షీరసాగర మథనం', 'చండాలిక', 'శ్రీనివాస కల్యాణం' వంటి నృత్యనాటికలలో ప్రధాన భూమికలు ఆమె ధరించారు. ఇటు పాత్రీయాల, అటు సామాన్య ప్రజల అభిమానం కూడా పొందారు. నృత్య నాటికలలో ఆమె చేసిన పాత్రలన్నీ చెప్పుకోదగ్గవే. శ్రీకృష్ణ పారిజాతంలో సత్యభామ పాత్ర ప్రేక్షకుల అంతరంగంలో నడయాడుతూనే ఉంటుందంటే సత్యదూరం కాదు. ఆమెని కూచిపూడి సత్యభామగా చిరస్థాయిగా నిలబెట్టింది పాత్ర. అలాగే 'చండాలిక'. తన అనుభవాల్లా, అనుభూతుల్లా పంచుకొన్న సందర్భాలలో శోభనాయుడు చండాలిక అత్యంత క్లిష్టతరమైన పరిస్థితులకు గురిచేసిన పాత్రగా చెప్పేవారు. అకాడమీలో 'చండాలిక'ను రూపకల్పన చేసినప్పుడు ఇతివృత్తానికి తగ్గట్టు, ఆయా సందర్భాలలో అవిష్కరించవలసిన దుఃఖం, నిరాశ, నిస్పృహ, క్రోధం, వంటి వైవిధ్యభరిత అభినయాలను పాత్రధారిణి శోభనాయుడు నుండి వెలికి తీయడానికి చినసత్యం వద్ద శ్రమ, ఆమె వద్ద మనోవేదన వర్ణనాతీతం అంటారామే. అందుకనే యేమో ఆమె ఆ పాత్రని అభినయించిన ప్రతిసారి కూడా వీక్షకులు కంటినిరు అపుకోలేక పోయేవారు. 'క్షీరసాగరమథనం' ప్రదర్శన 1976లో నా 8వ ఏట గుంటూరులో చూశాను. వెంపటి చినసత్యం శివుని పాత్ర, మంజు భార్గవి విష్ణుమూర్తి పాత్ర, శోభనాయుడు మోహిని పాత్ర ధరించారు. ఆ ప్రదర్శన చూస్తున్నంత సేపు సాక్షాత్తు ఆ దేవతలే దిగివచ్చి నర్తిస్తున్నారా అనిపించింది. బహుశా పరమ శివుడు అలాగే ఉంటాడేమో! విష్ణువు మోహినిరూపంలో ఇంత సుందరంగా ఉండబట్టే దానవులు ఆమె అమృతాన్ని దేవతలకిస్తున్నా గమనించకుండా ఆమె అందానికి దాసులైపోయారేమోననిపించింది. ఆ ప్రదర్శన ఆ గురుశిష్యుల సంఘటిత శ్రమ, నృత్య అభినయాలలో వారి ప్రతిభ, అభినివేశాలకు తార్కాణం.

మద్రాసు అకాడమీలో ఉన్నంతకాలం నృత్య నాటికలలోనే కాక, ఒక సోలో నాట్యకళాకారిణిగా

కూడా శోభనాయుడు ప్రసిద్ధి పొందారు. ఆమెకి అక్కడ సంపూర్ణ గురుకృప లభించింది. 1970 ప్రాంతాల నుండి అనేక ముఖ్య పట్టణాలలో, దేశ విదేశాలలో జరిగిన జాతీయ, అంతర్జాతీయ నృత్యోత్సవాలలో వెంపటిగారితో శోభనాయుడు ప్రధాన నాట్యకళాకారిణిగా పాల్గొన్నారు. వీరి ప్రతిభ, కీర్తి ఎంత స్థాయికి చేరిందంటే ప్రసార మాధ్యమాలు అంతగా లేని ఆ కాలంలో, ఆంధ్రదేశంలో దాదాపు అన్ని పట్టణాలలో శోభనాయుడి కూచిపూడి ప్రదర్శనలు జరిగేవి. చూడడానికి చుట్టుపక్కల పల్లెల నుండి వేలవెరిగి ప్రేక్షకులు బండ్లు కట్టుకొచ్చేవారు. ఆమె ప్రతిభకు సమ్మోహితులయ్యేవారు.

శోభనాయుడు నాట్య ప్రస్థానంలో వెంపటి వారి 'పద్మావతి శ్రీనివాసం'లో పద్మావతి పాత్ర మరొక మైలురాయిగా నిలిచింది. కొన్ని సందర్భాలలో శ్రీనివాసుని పాత్ర కూడా ఆమె ధరించారు. ఈ నృత్యనాటకం ఆఖరి ఘట్టంలో పద్మావతీ శ్రీనివాస కల్యాణ సన్నివేశంలో రంగస్థలం మీద సాక్షాత్ శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి, పద్మావతీదేవీలు అవతరించారా అన్న అనుభూతి కలుగుతుంది. ఈ సన్నివేశంలో గురువుగారు ఎంత నివారించినా వినకుండా ప్రేక్షకులు రంగస్థలం పైకి వచ్చి వారికి పాదాభివందనాలు చేసి, కొబ్బరికాయలు కొట్టి, హారతులిచ్చిన సందర్భాలు ఎన్నో. ఆమె గురువులు వెంపటి గారి వద్ద శిష్యురికం చేసిన 15 సంవత్సరాలలో ఈ గురువు శిష్యుల కలయిక కూచిపూడి నాట్యని పతాకస్థాయికి చేర్చిందంటే, అది అతిశయోక్తి కాదు. ఒక సందర్భంలో గురువులు శ్రీ వెంపటి చినసత్యం, 'శోభ నేను మలచిన నా అంశ' అనటం శోభనాయుడు గారికి గురువు పట్ల ఉన్న భక్తి, క్రమశిక్షణ, అలాగే గురువుగారికి ఆవిడ పట్ల గల వాత్సల్యాన్ని, నమ్మకాన్నీ ప్రస్తుటం చేస్తాయి.

1980లో హైదరాబాదులో కూచిపూడి ఆర్ట్ అకాడమిని నెలకొల్పి స్థిరనివాసం ఏర్పరుచుకోవడం శోభ నాట్య ప్రస్థానంలో రెండవ అంకం. కూచిపూడి ప్రదర్శనలేకాక సంయుక్త ఆంధ్రదేశ రాజధానిలో ఆ

ఆచార్య అనురాధ
(జొన్నలగడ్డ) తడకమళ్ళ

కళ ప్రచార గురుతర బాధ్యతను ఆమె చేపట్టారు. అకాడమి స్థాపించిన మొదటి దశకంలో ఇటు విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇవ్వటం, అటు నూతన అంశాలని రూపొందించటం, ప్రదర్శించటం ఇలా అనేకమైన ఒడిదుడుకులకీ, శ్రమకీ ఆమె లోనయ్యారు.

శోభి

ఈ అకాడమీలో దాదాపు మొదటి దశకం అంతా వారి గురువు నుంచి వారసత్వంగా వచ్చిన అంశాల ప్రదర్శన, గురువు గారు ఒక్కప్పుడు చేసి, మరుగున పడిన నృత్యనాటకాల పునరుద్ధరణ, పునరూపకల్పన చేశారు శోభానాయుడు. ఈ క్రమంలో చేసిన నృత్యరూపకాలే 'విప్రనారాయణ', 'మేనకా విశ్వామిత్ర'. విప్రనారాయణలో ఆమె ధరించిన దేవదేవి పాత్ర చూసిన వారికి అంత చక్కగా ఇంకెవ్వరూ చేయలేరేమోననిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా దరువు, దేవదేవి దాసరిసాని వేషంలో విప్రనారాయణుడి ఆశ్రమానికి వెళ్ళే సందర్భంలో చేసే దరువు - 'వెడలేనిదే దాసరిసాని వేషములో దేవదేవి'. అందులో ఆమె ప్రదర్శించే హావభావాలు, ఊడత ప్రేక్షకులను మంత్రముగ్ధులను చేసేవి. అలాగే విప్రనారాయణుని తన వశం చేసుకోవడానికి దేవదేవి చేసే ప్రయత్నపూర్వక చేష్టలు, చిర యశస్వి శ్రీ వేదాంతం సత్యనారయణ శర్మ గారిని గుర్తుకు తెస్తూనే అత్యంత గంభీరంగా ఉండేవి.

1989 నుండి శోభానాయుడు దాదాపు పది తన సొంత నృత్య నాటకాలను రూపకల్పన చేశారు. అవి- 'కల్యాణ శ్రీనివాసం', 'శ్రీకృష్ణ శరణం మమ', 'విజయోన్నతే నారీ', 'సర్వం సాయిమయం', 'జగదానందకారకా', 'స్వామి వివేకానంద', 'సంభవామి యుగే యుగే', 'నవరస నటభామిని'. వీటి కథా వస్తువు గమనిస్తే మనకి ప్రస్ఫుటమైన వైవిధ్యం గోచరిస్తుంది. ఇటు పురాణ కథలే కాక, ఐతిహ్యాలను, కాలానిక కథలను కూడా వస్తువు గా ఆమె ఎంచుకున్నారు. వీటిలో అత్యంత కీర్తి, ప్రజాదరణ గడించిన నృత్యనాటకం 'శ్రీకృష్ణ శరణం మమ'. ఇది ఆమె సృజనాత్మకతకు అద్దం పట్టి, వారిని ఒక మంచి గురువుగా నాట్యరూపకర్తగా నిలిపింది. ఈ నృత్యనాటకంలో ఆమెదైన ఒక ప్రత్యేక పంథా కనిపిస్తుంది. గురువులు వెంటటి తన రూపకల్పనలలో సూచనప్రాయమైన రంగాలంకరణకి ప్రాధాన్యమిస్తే, శోభానాయుడు ఒక అడుగు ముందుకు వేసి, అటు రంగాలంకరణ, ఇటు నృత్య అభినయ ప్రదర్శనలలో

వాస్తవికతకు పెద్ద పీట వేశారు. ఇందుకు ఆమె సురభి కళాకారుల సహకరాన్ని తీసుకున్నారు. కూచిపూడి నాట్య ప్రదర్శనలలో ఇది నూతన ఒరవడి. ఇటువంటి ప్రయోగాలు అనేకం ఆమె తరువాతి నృత్యనాటకాలలో మనకి కనిపిస్తాయి. ఈ ప్రయోగాలే ఆమె నృత్యనాటకాలను సామన్య ప్రజలకు మరింత చేరువ చేశాయి.

విజయోన్నతే నారీ, నవరస నటభామినిలలో కథాపరంగ స్త్రీవాద ధోరణులు గోచరించినా స్త్రీ ఔన్నత్యాన్నీ, సబలత్వాన్నీ చాటే విధంగా మలిచారు శోభానాయుడు. బహుశా కూచిపూడి నాట్య సంప్రదయంలో అంతర్దీనంగా ఉన్న సామాజిక కొణాన్ని ఆవిష్కరించే ప్రయత్నంలో భాగంగా ఈ నృత్యరూపకాలను సృజయించారేమోననిపిస్తుంది. మధ్యపానం వంటి సామాజిక రుగ్మతను, దానిపై మనిషి సాధించగలిగిన విజయాన్ని, విజయోన్నతే నారీ ద్వారా ప్రదర్శించి భావితరాలకు ఒక స్ఫూర్తినిచ్చారామె. సర్వం సాయి మయం, స్వామి వివేకానందల ద్వారా శోభానాయుడు తన సమకాలీన కళాకారులు ఎవ్వరూ చేయని సాహసం చేశారు. సత్యభామ, పద్మావతి వంటి శృంగార, లలిత భరితమైన పాత్రలకి చిరునామ అయిన ఆవిడ, సాయిబాబాగా, వివేకానందగా ఎంతో సులభంగా ఒప్పించటం ఆశ్చర్యకరం. బహుశా ఆవిడ తాను చేసే ప్రతి పాత్రలో సులువుగా పరకాయప్రవేశం చేయగలిగిన బహుముఖ ప్రజ్ఞ కలిగి ఉండటంవల్లే ఇది సాధ్యపడిందేమో! ఈ నృత్యరూపకాలే కాక ఆమె అనేకమైన వ్యస్త నృత్యాంశాలను కూచిపూడి ఫణితిలో రూపొందించారు. వాటిలో దాదాపు అన్నీ ప్రజాదరణనూ, పండితుల మన్నననూ పొందాయి.

కూచిపూడి నాట్యకళా ప్రదర్శన, ప్రచారమే తన జీవిత పరమావధిగా నమ్మిన శోభానాయుడు గారు 'నేను మదరాసులో భక్తురాలను, హైదరాబాదుకు వచ్చిన తరువాత పూజారిణినయ్యాను' అని ఒక సందర్భంలో చెప్పుకున్నారు. ఒక గురువుగా ఆమె దాదాపు 1500 మంది శిష్యులకు శిక్షణ ఇచ్చి కూచిపూడి నాట్యానికి తరువాతి తర ప్రదర్శకులను, పరిశోధకులను, అధ్యాపకులను అందించి, తన గురు రుణం, నాట్యరుణం తీర్చుకున్నారు. ఏనాడైతే నేను కాలికి గజ్జె కట్టలేనో, అనాడు నేను శివైక్యం చెందాలన్న తన కోరికను అక్షరాల తీర్చుకున్న సంపూర్ణ కళాకారిణి శ్రీమతి శోభానాయుడు. కూచిపూడి నాట్య ప్రచారం, సాధన కొనసాగించాలన్న ఆమె నిరంతర తపనను ఆమె శిష్యగణం ఆచరించటమే ఆ కూచిపూడి శోభకి అర్పించగల ఘన నివాళి. ★

(1956-2020)

ఉత్తరాంధ్ర 'పైడి'తల్లి వేడుక

విద్యుల నగరం విజయనగరానికే పరిమితమైన ఒకనాటి గ్రామదేవత ఉత్సవం అనంతరకాలంలో కళంగ దేశానికి విస్తరించింది. దేశవిదేశీయులను ఆకట్టుకుంటోంది. రెండున్నర శతాబ్దాలకుపైగా పూజలందుకుంటూ ఆ ప్రాంతవాసులకు కొంగు బంగారంగా మన్ననలు అందుకుంటోంది. ఆమె పైడితల్లి. విజయనగరం మహారాజుల గారాలపట్టి. ఆ సంస్థానాన్ని 1741-1757 మధ్య పాలించిన పెద విజయరామరాజు గజపతికి ముద్దుల చెల్లెలు. అన్నకు ప్రాణహాని కలిగిందని తెలిసి ఆత్మార్పణ చేసుకున్న 'బంగారు' (పైడి)చెల్లి. ఆ తల్లికి ఏటా జరిగేది సిరిమానోత్సవం. ఈ ఉత్సవంలో అమ్మవారిని దర్శించుకుంటే తమ ఇంట సిరులు పండుతాయని భక్తుల ప్రగాఢ విశ్వాసం.

నాగావళి, వంశధార, చంపావతి, శారద నదుల తీరాలలో అనేకానేక దేవాలయాలు, విద్యాలయాలు నిర్మించిన విజయనగరం మహారాజుల ఆదపడుచు పైడిమాంబకు చిన్నతనం నుంచి భక్తిభావం ఎక్కువ. దేవీ ఉపాసకురాలు. అన్న విజయరామరాజు పొరుగు రాజ్యం బొబ్బిలిపై యుద్ధం ప్రకటించడం ఆమెను కలిచివేసింది. యుద్ధం వద్దని వారించింది. కదనంలో అన్ననే విజయం వరించినా, ఆయనకు ఆపద పొంచి ఉందని దేవి కలలో హెచ్చరించి డట. ఉపవాస దీక్షలో ఉన్న ఆమె రాజవంశీయులకు అత్యంత సన్నిహితుడు

పతివాద అప్పలనాయుడు సహాయంతో బొబ్బిలి బయలు దేరింది. ఆమె విజయనగరం పెద్దచెరువు ప్రాంతానికి చేరేసరికి అన్న మరణ వవార్ల తెలిసింది. విజయరామరాజు విజేతగా తిరిగి వస్తూ జొన్నవాడ సమీపంలో విశ్రమించినప్పుడు తాండ్ర పాపారాయుడు ఆయనను హతమారుస్తాడు. ఆ సమాచారం విని తట్టుకోలేక ఆమె చెరువులో దూకి ఆత్మార్పణం చేసుకుంది. దేవీ ఉపాసకురాలైన పైడిమాంబ దైవత్వం పొంది పైడితల్లి అమ్మవారుగా వెలిసిందని కథనం. అనంతరం ఆమె పతివాదకు కలలో కనిపించి చెరువులోని తన విగ్రహాన్ని వెలికితీయించాలని చెప్పగా, విజయదశమి పర్వదినం తరువాత వచ్చిన మంగళవారం నాడు దానిని వెలికితీశారు. విగ్రహం దొరికిన చోటనే పూసపాటి

రాజవంశీయులు గుడి కట్టించారు. ఆ విగ్రహాన్ని చెరువు నుంచి వెలికి తీయించిన పతివాద అప్పలనాయుడు ఆ అమ్మకు ప్రథమ పూజారి. నాటి నుంచి ఆ కుటుంబానికి చెందిన వారు వంశపారంపర్యంగా పూజారులుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. విజయదశమి తర్వాత వచ్చిన మంగళవారం నాడు విగ్రహాన్ని వెలికి తీయడం వల్ల నాటి నుంచి ఏటా అదే రోజున సిరిమానోత్సవం నిర్వహిస్తారు. అయితే దేవీ నవరాత్రులతో పాటే పైడితల్లి ఉత్సవాలు మొదలవుతాయి.

ఆలయ ప్రాంతమంతా అప్పట్లో దట్టమైన అడవిగా ఉండడంతో 'వనం గుడి' అని పేరు వచ్చింది. అది పట్టణానికి దూరంగా ఉండడంతో కోట సమీపంలో మూడు లాంతర్ల కూడలి వద్ద 1924లో మరో గుడి కట్టించారు. ఆలయం 1951లో దేవాదాయధర్మాదాయ శాఖ ఆధీనంలోకి వెళ్లింది.

బెజవాడ కనకదుర్గమ్మ అంశే పైడితల్లిమ్మ అనే గాథ కూడా ప్రచారంలో ఉంది. ఒకప్పుడు బెజవాడను ఏలిన పూసపాటి రఘునాథరాజు (విజయనగరం పూసపాటి వంశీయుల మూల పురుషుడు) ధర్మపాలనకు మెచ్చిన దుర్గమ్మ ఏడు ఘడియల పాటు కనకవర్షం కురిపించిందని, అందువల్లే 'కనకదుర్గ'అని పేరు వచ్చిందని చెబుతారు. 'కనకం'అంటే 'పైడి' (స్వర్ణం)కనుక కనకదుర్గమ్మే 'పైడితల్లి'అని విశ్వాసం. ఒక్కొక్క ప్రాంతంలోని పిల్లలకు అక్కడి దేవుడు, దేవతల పేర్లు పెట్టుకోవడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. ఉత్తరాంధ్రలో పైడితల్లి,

క... సిరిమాను

పైదమ్మ, పైడిరాజు, పైదన్న, పైదప్పలు లాంటి పేర్లు కనిపిస్తాయి.

శరన్నవరాత్రుల ప్రారంభం నాడే, అంటే ఆశ్వుయజు శుక్ల పాడ్యమి నాడు నేరేడు చెట్టు కొమ్మను అమ్మవారి గుడివద్ద నాటడం ద్వారా జాతర ఏర్పాటు మొదలుపెడతారు. ఈ ఉత్సవానికి ముందుగా వచ్చే మంగళవారం నాడు 'మొదలి చెరువు' పూజ నిర్వహిస్తారు. అమ్మవారిని పాలతో అభిషేకించి తొమ్మిది రకాల పిండివంటలతో నైవేద్యం పెడతారు. సిరిమాను పండుగకు మొదటి (లి) రోజైన మంగళ (చేరు)వారమే 'మొదలి చెరువు'గా వాడుకలోకి వచ్చిందని స్థానికులు చెబుతారు. ఆలయ ప్రధాన పూజారి ఆ రోజు నుంచి మరింత నిష్ఠను పాటిస్తారు. అలా అమ్మ వారికి చేరువైన ఆయన 'సిరిమాను' నాటికి ఆమె ప్రసాదించే తేజస్సుతో మెరిసిపోతాడని అంటారు.

తొలేళ్ల ఉత్సవం

సిరిమాను ఉత్సవానికి ముందు రోజు 'తొలేళ్ల' ఉత్సవం నిర్వహిస్తారు. ఆ రోజున ఆలయ ధర్మకర్తలు, పూసపాటి వంశీయులు ఊరేగింపుగా వెళ్లి అమ్మ వారికి నూతన వస్త్రాలు సమర్పిస్తారు. ఘటాలను ఊరేగింపుగా కోట దగ్గరకు తెచ్చి, కోటశక్తికి పూజలు చేసిన తర్వాత వాటిని గుడికి చేరుస్తారు. ఆ రోజున రైతులకు విత్తనాలు పంపిణీ చేస్తారు. వాటిని నాటితే పంటలు బాగా పండుతాయని రైతుల నమ్మకం. తొలకరి ముందు భూమిని దున్నిన రోజును 'తొలి ఏరు' అంటారని, అదే 'తొలేళ్లు' మారినదని చెబుతారు.

జాలరి వల

సిరిమానోత్సవంలో జాలర్లకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. చెరువు గర్భం నుంచి అమ్మవారి విగ్రహాన్ని వెలికితీయడంలో స్థానిక జాలర్ల సహాయం విశేషమైనదిగా చరిత్ర చెబుతోంది. అలా ఆమె విగ్రహ తొలిసారి దర్శన భాగ్యం వారికే దక్కింది. నాటి నుంచి జాలర్లు సిరిమానోత్సవంలో ప్రముఖంగా పాల్గొంటూ వస్తున్నారు. అమ్మవారి విగ్రహం తెలికితీతకు వల ఉపయోగించినందున దానిని ఉత్సవంలో ఉంచుతారు.

పాలధార

దీనినే 'జనధార అనికూడా అంటారు. వీరిని అమ్మవారి సైనికశక్తిగా చెబుతారు. పూర్వం కోట వెనుక అడవిలో నివసించేవారు (ఆటవికులు) కోట రక్షణగా ఉండేవారని, దానికి గుర్తుగా ఈటెలు ధరించి, దప్పులు వాయిస్తూ సిరిమానోత్సవంలో

పాల్గొంటారు. వారు అమ్మవారి శక్తికి ప్రతీకలని భక్తుల విశ్వాసం.

శ్వేత గజం/అంజలి రథం

సిరిమానోత్సంలో తెల్ల ఏనుగు మరో ప్రత్యేక ఆకర్షణగా ఉండేది. సంస్థానాధీశులు భద్రగజాన్ని అధిరోహించి సిరిమాను ముందు నడిచేవారు. దానిని భక్తులు ఐరావతంగా పరిగణించేవారు. ఈ ఆనవాయితీ 1956 వరకు కొనసాగింది. కాలంతో పాటు పద్ధతి మారింది. రాచరికం పోయిన తరువాత ఏనుగు ఆకారంలో రూపొందించిన బండిని వినియోగిస్తున్నారు. ఈ బండిమీద ఏడుగురు మహిళా వేషధారులు, ఒక పురుషుడు ఉంటారు. మహిళలను పైడితల్లికి పరిచారికలుగా, పురుషుడిని పోతురాజుగా చెబుతారు. ఏడుగురు స్త్రీ వేషధారులను పైడితల్లి

అమ్మవారి అక్కాచెల్లెళ్ల లాంటి గ్రామదేవతలుగా భావిస్తారు. రథంపై గల వీరంతా అందరికీ సమన్వరినై సాగుతారు కనుక 'అంజలి రథం' అంటారు.

సిరిమానోత్సవం

పైడితల్లి జాతరలో తలమానిక సన్నివేశం 'సిరిమానోత్సవం'. కులమతాలకు అతీతంగా దీనిని జరుపుకుంటారు. ఈ ఉత్సవానికి నెల ముందే అనువైన చింతచెట్టును గుర్తిస్తారు. ఏటా సిరిమాను ఉత్సవానికి సరిపడే చెట్టు దొరకడం కూడా అద్భుతమైన విషయంగా చెబుతారు. ఎంపికచేసిన చెట్టు మొదట్లో కుంభం పోసి పూజించి మొదలును నరుకుతారు. చెట్టు దిగువ భాగాన్ని తల ఆకారంలో, చివరి భాగంలో అమ్మవారు (ప్రధాన పూజారి) కూర్చునేందుకు వీలుగా పీఠం అమర్చుతారు. సిరిమాను నిడివి దాదాపు 50 అడుగులు ఉంటుంది. దీనిని ఎడ్లబండిపై ఉంచి రెండు పక్కల ఇరుసు మానులకు బిగిస్తారు. వాటి ఆధారంగా సిరిమాను పైకి లేస్తుంది. మాను కొనస పొడువైన తాడు

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

(మోకు)ను వేలాడదీస్తారు. సిరిమానును అధిరోహించే ప్రధాన పూజారిని పైడితల్లమ్మగా పరిగణిస్తారు. కలికితురాయితో తలపాగా, నుదురు బొట్టు, కుడిచేతిలో నిమ్మకాయలు, ఎడమ చేతిలో వినన్నకర్ర, బొడ్డులో కత్తితో వచ్చే ప్రధాన పూజారిని ఆహ్వానిస్తూ ఆయన పాదాలను పసుపు నీళ్లతో కడుగుతారు. నేలపై పడుకోబెట్టిన చిన్నారలను ఆయన దాటుకుంటూ వెళతారు. దీని వల్ల చిన్నారలకు కీడు ఉంటే తొలగిపోయి మంచి జరుగుతుందని తల్లిదండ్రులు విశ్వసిస్తారు. సిరిమాను అమ్మవారి ఆలయం నుంచి కోట వరకు మూడుసార్లు నడుస్తుంది. గజపతుల ఆడపడుచులు కోట బురుజు నుంచి ఉత్సవాన్ని వీక్షించి అమ్మవారికి నీరాజనాలు అర్పిస్తారు. సిరిమాను ఉత్సవం జరిగిన మంగళవారం తర్వాత వచ్చే మంగళవారం గుడి వద్ద స్తంభానికి ఊయల (ఉయ్యాల కంబాల) కడతారు. కార్తీక మాస శుద్ధ పాడ్యమితో సిరిమాను ఉత్సవాలు ముగుస్తాయి. సిరిమాను ఉత్సవానికి ముందురోజు రాత్రంతా భామాకలాపం ఆడతారు. నాగిని నృత్యాలతో పాటు పులివేషాలు, ఎలుగుబంటి, రాక్షస, పిట్టలదొర వేషాలతో పాటు కర్ర, కత్తిసాము, కోలాటం, సాముగరిడీలు ముమ్మరంగా ప్రదర్శితమవుతాయి.

జాతరపై కరోనా ప్రభావం

వృత్తి, ఉపాధి కోసం దూరప్రాంతాలకు వలస వెళ్లిన వారు ఇంత విశిష్టత కలిగిన పైడితల్లి జాతరకు తరలి రావడం ఉండేది. కానీ ఈ ఏడాది పరిస్థితి తారుమారైంది. జాతరపై కోవిడ్-19 ప్రభావం తీవ్రంగా పడింది. దూరప్రాంతాల నుంచి పెద్ద సంఖ్యలో వచ్చి ఉత్సవాలను తిలకించే పరిస్థితి లేదు. అసలే ప్రయాణ సాధనలు ఎక్కడికక్కడ నిలిచిపోగా, అందుబాటులో ఉన్న వాటి ద్వారా రావలనుకున్నా నిబంధనలు అడ్డొస్తున్నాయి అమ్మవారి దర్శనంపై ఆంక్షలు విధించారు. భక్తుల ఆరోగ్య పరిస్థితిని బట్టి నిబంధనలకు లోబడి పరిమిత సంఖ్యలో భక్తులను అనుమతిస్తారు. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి భక్తుల రాకని నియంత్రించేందుకు బస్సు సర్క్యులను క్రమబద్ధీకరిస్తామని సాక్షాత్ జిల్లా మంత్రి పాత్రికేయులకు చెప్పడాన్ని బట్టి పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అక్టోబర్ 28 సోదరి
నివేదిత జయంతి

వివేకానందుని ద్వారా ఏ విధంగా ప్రేరణ పొందినది 1902లో బొంబాయి 'హిందూ లేడీస్ సోషల్ క్లబ్'లో చేసిన ప్రసంగంలో నివేదిత వెల్లడించారు. “నేను ఆంగ్ల యువతిగా పుట్టి క్రైస్తవమత భావాలతోనే నా బాల్యం గడిపాను. 18 ఏళ్ల వయసు వచ్చిన తరువాత క్రైస్తవ సిద్ధాంతాల మీద నాకు అనుమానాలు మొదలైనాయి. సత్యం తెలుసుకోవటం కోసం ఎంతో తపనపడ్డాను. ఈ సమయంలో స్వామి వివేకానందుని బోధనలతో నాకు మనశ్శాంతి కలిగింది. ఎంతో కాలంగా ఉన్న అనుమానాలన్నీ తొలగిపోయాయి. నాకే కాదు, వివేకానందుని బోధనలు మా యూరప్ లోని మేధావి వర్గ ఆధ్యాత్మికతృప్తిను తీర్చాయి. ఇంతవరకు చీకటిలో నడుస్తున్న బాటసారులకు జాజ్ఞుల్యమానమైన వెలుగు గోచరించింది.”

వివేకానందునితో ఉత్తరభారత యాత్ర

వివేకానందుని పిలుపు మేరకు జనవరి 28, 1898న నివేదిత భారతదేశంలో అడుగుపెట్టారు.

మేరీ నోబెల్ తన మొదటి సంతానం కోసం వేయి కళ్లతో ఎదురుచూశారు. ఆ పుణ్యాత్మురాలు తన మొదటి బిడ్డ జన్మించటానికి ముందు ప్రసవం ఎలా అవుతుందోనని కొంత ఆందోళనపడ్డారు కూడా. సుఖప్రసవమైతే ఆ సంతానాన్ని ‘భగవంతుని సేవకు’ సమర్పిస్తానని ఆ ఇల్లాలు మొక్కుకున్నారు. మార్గరెట్ ఎలిజబెత్ నోబెల్ జన్మించింది. సిసలైన హిందువుగా, శ్రీరామకృష్ణ వివేకానందుల బోధనల వ్యాప్తికి జీవితాన్ని అంకితం చేసింది. తల్లి మొక్కును అలా అక్షరాలా తీర్చింది. ఈమె గురువు వివేకానందుని ద్వారా నివేదిత అనే పేరును పొందింది.

హిందూధర్మ వాణి

ఆ ఏడాది ఫిబ్రవరి 22న జరిగిన శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జయంతి వేడుకలలో పాల్గొన్నారు. తరువాతి మాసంలో శారదామాత దర్శనాన్ని పొందారు. 25 మార్చి వివేకానందుని ద్వారా బ్రహ్మచర్యదీక్షను స్వీకరించి ‘నివేదిత’ అన్న కొత్త పేరును పొందారు. ఆ సమయంలో వివేకానందుడు “బుద్ధుడిని అనుసరించు” అని ఆదేశించారు. 11మే నుండి ఆమె తన విదేశీ మిత్రురాళ్లతో కలిసి వివేకానందుని నేతృత్వంలో ఉత్తరభారతదేశ యాత్ర చేశారు. నివేదితకు డైరీ రాయడం ద్వారా తన ఆలోచనలను, అనుభవాలను గ్రంథస్థం చేసే అలవాటు ఉంది. ఈ పర్యటనల వివరాలను ‘వివేకానంద స్వామితో చేసిన కొన్ని పర్యటనలు’ అనే పుస్తకంలో నిక్షిప్తం చేశారు. ఈ పర్యటనలో అలౌకిక, పాట్నా, వారణాసి, లక్నో, తేరాయ్ (బుద్ధుని జన్మప్రదేశం), నైనిటాల్, రావల్పిండి, బారాముల్లా, శ్రీనగర్, శంకరాచార్య పర్యవేక్షణ, అమర్ నాథ్ ఇలా యాత్రలు పూర్తిచేసి అక్టోబర్ 18న లాహూరు నుండి కలకత్తా తిరిగి వచ్చారు. ఈ యాత్రలతో ఆయా స్థలాల చారిత్రిక విశేషాలు, ఆ స్థలాలతో ముడిపడి ఉన్న ధార్మిక కేంద్రాల ప్రాముఖ్యం సనాతనపు గొప్పతనం నివేదితకు అర్థమయ్యాయి. ఈ పర్యటన హిందూ ధర్మాన్నీ భారతదేశాన్నీ ఆమెకు గాఢంగా ప్రేమించటం నేర్పాయి. కలకత్తా తిరిగి వస్తూనే కొన్ని నెలలపాటు శారదామాత ఇంటిలో గడిపారు. ఆ ఇంటిలో శారదామాత తోపాటు గోలాప్- మా, గోపాలేర్- మా, జ్యోగిన్- మా, లక్ష్మీ దీదీ వంటి మహిళలతో సాన్నిహిత్యం ఏర్పడింది. ప్రాచీన ఆధునిక భారతీయ మహిళల జీవనశైలి అర్థమైంది. పరిశీలన, లోతైన అధ్యయనం, చక్కని వక్రత్వం, ఆమె విశిష్టగుణాలు. వివేకానందుని సోదర శిష్యుల ద్వారా హిందూధర్మం గురించి అనేక విషయాలు తెలుసుకున్నారు.

కాళీమాత పూజలో

‘కాళీమాత, కాళీపూజ’ అనే అంశాలపై నివేదిత

చేసిన ప్రసంగాలు అత్యద్భుతం. తరువాత కాలంలో ‘కాళీమాత కథ’ అనే పుస్తకాన్ని చిన్నపిల్లల కోసం రాశారు. అందులో ఆమె శైలిని గమనించండి.

“ప్రియమైన చిన్నారీ! నీకు జీవితంలో గుర్తున్న మొట్టమొదటి విషయం ఏమిటి? అమ్మఒడిలో పడుకుని అమ్మ కళ్లలోకి చూస్తూ నవ్వుటమే కదా! నీవు ఎప్పుడైనా అమ్మతో దాగుడుమూతలాట ఆడావా? అమ్మ కళ్లు మూసుకున్నప్పుడు అక్కడ పాప ఉండదు. ఆమె కళ్లు తెరిచినప్పుడు అక్కడ పాప ఉంటుంది. ఆ తరువాత పాప కళ్లుమూసుకున్నప్పుడు అమ్మఏది? మళ్లీ కళ్లుమూసి తెరిచినప్పుడు ‘అదిగో అమ్మ’.

“నా చిట్టితల్లి! దేవుడు కూడా అలాగే ఉంటాడని కొంతమంది అనుకుంటారు. ఆ మహాతల్లి ఎంత గొప్పదంటే ఈ పెద్ద ప్రపంచం అంతా ఆమెకు సంతానమే! ఆ మహామాత ఈ ప్రపంచంతో ఆటలాడుతోంది. ఆమె కళ్లుమూసుకుని ఉన్నప్పుడు... ఆమెను మనం ఏమని అంటాం? ఆమెను మనం కాళీ అని పిలుస్తాం. అలాగే ఓ చిట్టితల్లి! ఈ మహామాత కాళీ అన్నిచోట్లా ఉంటుందని గుర్తుంచుకో!” ఇలా సాగింది ఆ పుస్తకం. మరొక సంవత్సరానికి వివేకానందుడు ఆమెకు హిందూ బ్రహ్మచారిణి దీక్ష ఇచ్చారు. “ఏపని చేసేటప్పుడైనా కాళీమాతను స్మరించుకో. నిన్ను కాళీమాతకు సమర్పిస్తున్నాను” అని అన్నారు.

దేశంలో, విదేశాలలో విస్తృత ధర్మప్రచార పర్యటన

1899లో ఆరునెలలపాటు, 1907లో రెండు సంవత్సరాలపాటు సోదరి నివేదిత విదేశాలలో విస్తృతంగా పర్యటించారు. 1903 నుండి 1910 వరకు విదేశాలలో ఉన్న కాలం మినహా మిగిలిన కాలమంతా తన పాఠశాలను చూసుకుంటు దేశమంతటా పర్యటించారు. అనేక సభలలో ప్రసంగించారు. హిందూధర్మాన్ని వివరించే అనేక విషయాల మీద ‘భారతీయ స్త్రీల ఆదర్శాలు’ అనే అంశం మీద, ఇలాంటి ఎన్నో అంశాల మీద అనేక ప్రసంగాలు చేశారు. అప్పటికే పాశ్చాత్య దేశాలలో

క్రైస్తవ ప్రచారకులు హిందూధర్మంపై, హిందూ జీవన విధానంపై, దుష్ప్రచారం చేశారు. నివేదిత ఈ విమర్శలను అనేకసార్లు ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. నివేదిత ప్రసంగాలు శక్తిమంతంగా, ఉత్తేజకరంగా ఉండేవి. అవి క్రైస్తవమత సంస్థలు చేస్తున్న దుష్ప్రచారాలను తిప్పికొడుతూ వారికి పెను సవాళ్లుగా పరిణమించాయి. ఆమె ప్రసంగాల వల్ల అక్కసుతో ఆమె చెప్పేవన్నీ అసత్యాలని నిరూపించటం కోసం

జీవజాలం, ఒక ప్రాచ్య గృహంలో చేసిన కొన్ని అధ్యయనాలు, భారత చరిత్ర అడుగుల సవ్వడి, హిందూ ఉయ్యాల కథలు, హిందువుల బౌద్ధుల పురాణ కథలు, మతము - ధర్మము, పౌర ఆదర్శాలు, జాతీయ ఆదర్శాలు, భారత జాతీయ విద్యావిధానానికి కొన్ని సూచనలు వాటిలో కొన్ని. 'భారతీయ జీవజాలం' అనే పుస్తకంపై 1904, 24 ఆగష్టున 'క్వీన్' అనే లండన్ పత్రిక పుస్తక సమీక్షలో ఇలా

రాయటానికి సంవత్సరాలు పట్టింది. ఈ పుస్తకాన్ని 1911 జనవరిలో హిబ్బర్ట్ జర్నల్లో సమీక్షించారు. అందులో, 'ఈ పుస్తకాన్ని అన్ని మతాలకు సంబంధించిన మేటి గ్రంథాల సరసన నిలబెట్టవచ్చు. ఏ అరలో 'కన్ఫెక్షన్స్ ఆఫ్ సెయింట్ అగస్టీన్' (సెయింట్ అగస్టీన్ ఒప్పుకోళ్లు), సబాటియర్ సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్ జీవితకథ మొదలైన మహోన్నత గ్రంథాలను ఉంచుతామో, అదే అరలో ఈ ఉద్గ్రంథాన్ని కూడా ఉంచవచ్చును.' అని పేర్కొన్నారు.

కలకత్తాలో ఉన్నంతకాలం సోదరి నివేదిత శారదామాతను కలుస్తుండేవారు. 80 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న గోపాలేర్ మాను అంతిమ దశలో తనవద్దే ఉంచుకుని రెండుసంవత్సరాలు సేవచేశారు.

మహాశ్వేతగా

సోదరి నివేదిత నిర్వర్తించవలసిన సామాజిక కార్యక్రమాల దృష్ట్యా ఆమెకు వివేకానందుడు సన్యాస దీక్ష ఇవ్వలేదు. వివేకానందుడు 1902లో సమాధి పొందిన తరువాత వారి చితి ప్రక్కనే ఆమె నిలబడ్డారు. ఆ సమయంలో చితి మీద ఉన్న పైభాగంలో ఒక కాషాయవస్త్రం ఆమెకు కనబడింది. ఆమె వెంటనే శారదానంద స్వామితో, 'ఆ వస్త్రం కూడా కాలిపోతుందా? ఈ అంగవస్త్రాన్నే నేను స్వామీజీ చివరిసారి ధరించగా చూశాను!' అని అన్నది. శారదానంద స్వామి వెంటనే, ఆమెకు ఆ వస్త్రాన్ని ఇవ్వబోయారు. కానీ అలా తీసుకోవడం బాగుండదేమో అన్న ఉద్దేశంతో నివేదిత నిరాకరించారు. ఆ నిమిషంలో నివేదిత తన ప్రియ స్నేహితురాలైన జోసెఫిన్ మెక్ లోడ్ గురించి ఆలోచిస్తూ ఉన్నారు. 'ఆమెకు ఈ వస్త్రంలో కొంత భాగాన్ని ఇవ్వగలిగితే ఎంత బాగుంటుందో కదా!' అనుకున్నారు.

సాయంత్రం 6 గంటల వరకూ కూడా నివేదిత అక్కడే, చితి ప్రక్కనే కూర్చోని ఉండిపోయారు. ఎవరో భుజాన్ని పట్టి లాగినట్లు అనుభూతి కలిగి క్రిందికి చూశారు. అంతా నల్లని మసిగా మారిపోయినా, దానిలోనుంచి అదే అంగవస్త్రంలోని చిన్న ముక్క ఒకటి ఆమె కాళ్ళవద్ద పడి ఉంది. నివేదిత ఎంతో భక్తితో, వివేకానందుని జ్ఞాపక అవశేషంగా, ఆ పవిత్ర వస్త్రాన్ని గ్రహించారు. జీవితాంతం భద్రంగా ఉంచుకున్నారు. కాషాయ వస్త్రాలు ధరించకపోయినా 'మహాశ్వేతగా' దేశంలో, విదేశాలలో హిందూధర్మం కోసం సోదరి నివేదిత చేసిన ప్రసంగాలు, రాసిన పుస్తకాలు, హిందువులలో నూతన ధార్మిక, సామాజిక, జాగృతిని కలిగించాయి. 'వివేకానందుని మానస పుత్రికగా శారదామాత ఆమె సేవలను కొనియాడారు. తల్లి మేరీ మొక్కులను సోదరి నివేదిత అక్షరశః తీర్చుకున్నారు.

వ్యాసకర్త : అఖిల భారతీయ కన్వీసర్, సామాజిక సమరసతా వేదిక

సోదరి నివేదిత

1901లో ఒక క్రైస్తవ యువకుణ్ణి నివేదితకు ఎదురు మాట్లాడమని కోరారు. కాని వారు హతాశులయ్యే విధంగా నివేదిత చెప్పిందంతా నిజమేనని, ఐరోపా చేరినప్పటి నుండి తాను క్రైస్తవుడినని చెప్పుకోవడానికి సిగ్గుపడుతున్నానని ఆ క్రైస్తవ వక్త చెప్పారు. ఈ ఘటన 1901 ఫిబ్రవరిలో లండన్లో జరిగింది.

పాశ్చాత్య దేశాలలో క్రైస్తవ సంస్థలు హిందూ ధర్మంపై చేస్తున్న దుష్ప్రచారానికి జవాబుగా 'తోడేళ్ల మధ్యలో గొర్రెపిల్లలు' (లామ్స్ ఎమాంగ్ ఉల్ఫ్స్) అనే పేరుతో వ్రాసిన వ్యాసం 'వెస్ట్ మినిస్టర్ గెజిట్' అనే పత్రికలో ప్రచురితమైంది.

బుద్ధగయ దర్శనం

సోదరి నివేదిత మూడుసార్లు బుద్ధగయను దర్శించారు. మొదటిసారి వివేకానందునితో దర్శించారు. తరువాత మరో రెండుసార్లు దర్శించారు. కొందరు పాశ్చాత్య బౌద్ధ భిక్షువులు కొన్ని వివాదాలను సృష్టించారు. ఆ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ "బౌద్ధమతం హిందూమతం కంటే భిన్నమైన మతంకాదు, హిందూమతానికి వ్యతిరేకం కూడా కాదు. హిందూమత సంఘం అనే ఒక విశాలమైన వక్షస్థలంలో తలదాచుకున్న అనేక మతాలలో బౌద్ధం కూడా ఒకటి. బుద్ధుడు ఒక హిందూ బోధకుడే. ఆ కాలంలోని సాధువుల కంటే ఉన్నతమైన, పవిత్రమైన. ఆయన శిష్యులు హిందూ సంఘపు పరిధిలోనే మెలిగారు. తమను తాము ఒక కొత్త తెగగా ప్రకటించుకోలేదు. హైందవులుగా ఉన్నప్పటికీ వారికన్నా మరింత పవిత్రమైన విశ్వాసం గల జీవితాన్ని గడిపేవారుగా తమను తాము భావించుకున్నారు. హిందూమతం అనే సమైక్యతానికి బుద్ధగయ ఒక ప్రతీక. ఈ పరమ పవిత్రస్థలాన్ని మతపరంగా మధ్య కొట్లాటలో ఆటబొమ్మగా మార్చటం ఎంతమాత్రం పనికిరాదు" అని అన్నారు.

రచనలు - ప్రసంగాలు

సోదరి నివేదిత అనేక పుస్తకాలు రచించారు. 'శివ - బుద్ధా' ప్రేమ మరణాల మధ్య ఒక భారతీయ అధ్యయనం, పరాక్రమిక హిందూమతం, భారతీయ

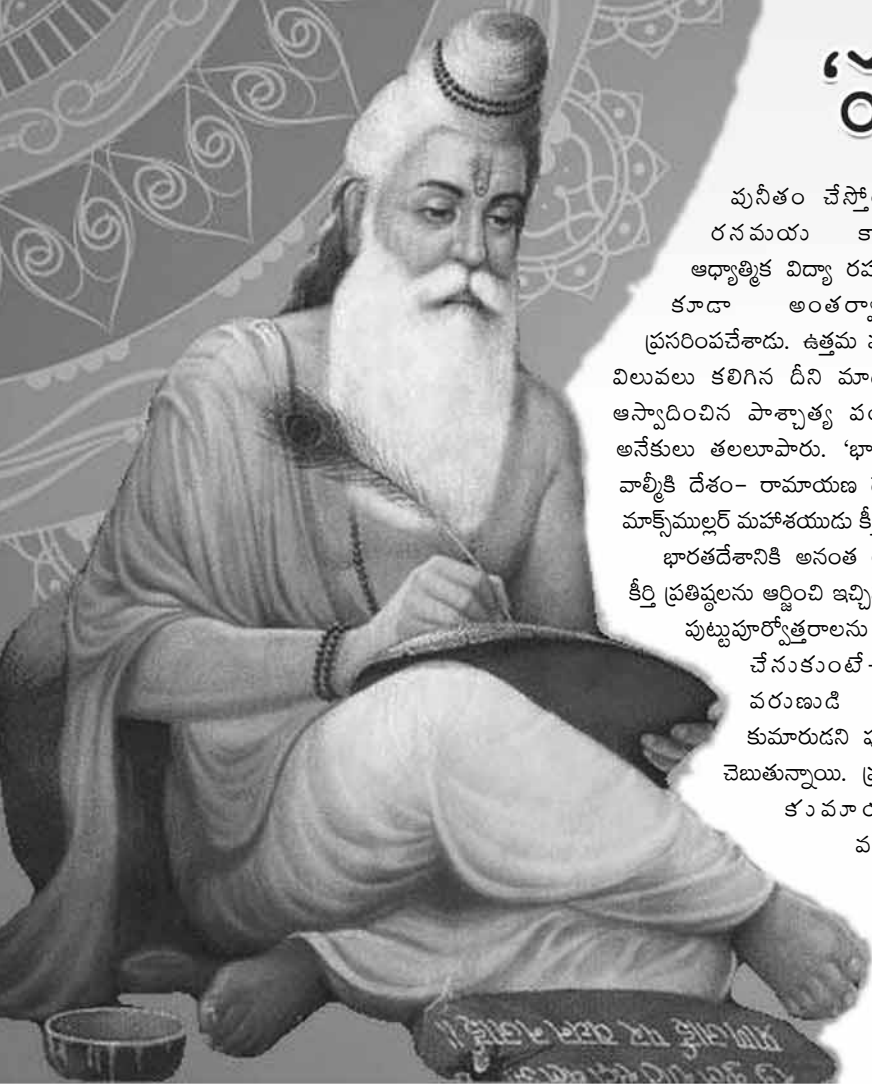
వ్యాఖ్యానించింది.

'తమ భారతీయ సోదరీమణుల గురించి తెలుసుకోవాలని వివిధ పుస్తకాలు చదివే పశ్చిమ దేశ స్త్రీలందరూ నివేదిత పుస్తకాన్ని చదివిన తరువాత వారి అభిప్రాయాలన్నింటినీ మార్చుకోక తప్పదు. కేవలం క్రైస్తవ మత సంస్థల దయారహిత ఏకపక్ష ప్రచారాలను విని ఏర్పరచుకున్న ముందస్తు అభిప్రాయాల ద్వారా పాండిత్య ప్రతిభతో పరిశోధకులు రాసే దురవగాహ్యమైన గ్రంథాల ద్వారా అంగ్లో ఇండియన్స్ అసందర్భ ప్రలాపాల ద్వారా, మన సామ్రాజ్యపు భాగమే అయినా భరతఖండంలోని స్త్రీల గురించి మనం ఏర్పరచుకున్న పొరపాటు అభిప్రాయాలను రమ్మమైన కవిత్యంతోను, బుద్ధజన రంజకమైన పాండిత్యంతోను నివేదిత రచించిన ఈ అద్భుతమైన పుస్తకంతో మార్చుకోకతప్పదు!'

1904లో బ్రహ్మానందస్వామి వివేకానందుని జీవిత చరిత్రను రాయమని కోరగా సోదరి నివేదిత 'నా దృష్టిలో నా గురుదేవులు' రాశారు. ఈ పుస్తకం

'వందే వాల్మీకి

పునీతం చేస్తోంది. ఈ రసమయ కావ్యంలో ఆధ్యాత్మిక విద్యా రహస్యాలను కూడా అంతర్వాహినిగా ప్రసరింపచేశాడు. ఉత్తమ మానవతా విలువలు కలిగిన దీని మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించిన పాశ్చాత్య వండితులు అనేకులు తలలాపారు. 'భారతదేశం వాల్మీకి దేశం- రామాయణ దేశం' అని మాక్స్ ముల్లర్ మహాశయుడు కీర్తించాడు. భారతదేశానికి అనంత ఆధ్యాత్మిక కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఆర్జించి ఇచ్చిన వాల్మీకి పుట్టుపూర్వోత్తరాలను మననం చేసుకుంటే - ఆయన వరుణుడి వదవ కుమారుడని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. ప్రచేతనుడి కుమారుడని, వరుణుడి

కొట్టగా ఆయన నోట....
'మానిషాద ప్రతిష్ఠాంతస్య అగమః శాశ్వతీస్సమాః యత్ క్రౌంచమిధునాదేకం అవధీః కామ మోహితమ్' (ఓ బోయవాడా! క్రౌంచపక్షులు జంట కామక్రీడలో ఉండగా మగపక్షిని సంచరించావు కనుక నీవు ఈ లోకంలో చాలా కాలం నిలకడగా ఉండువు గాక) అని అలవోకగా శోకపూరిత శ్లోకం వెలువడింది. ఆడపిట్ట విలాపంతో ఆయన మనసు కలతచెందింది. ఆ సమయంలో ఆయన వెంట ఉన్న శిష్యబృందం కూడా ఆ సన్నివేశాన్ని చూసినా వారి నుంచి ఎలాంటి స్పందన రాలేదట. దానినే కవిన్రూట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ 'జీవుని వేదన' అన్నారు. బోయవాడి చర్యతో వాల్మీకి కలిగిన శోకం శ్లోకమైంది. అది కూడా ఛందోబద్ధం కావడం ఆయననే అశ్రురూపరిచింది. తన పలుకులను పరిక్షించుకుంటే అందులో నాలుగు పాదాలు ఉండగా, ప్రతిపాదం ఎనిమిది అక్షరాలు కలిగి ఉంది. శోకం శ్లోకమైన ఆ క్షణం జనావళిని తరింపచేసే మహాకావ్యానికి, ఆది కావ్యానికి బీజం వేసింది. ఇది ఛందోబద్ధమైన ప్రథమ కావ్యంగా భారతీయ వాఙ్మయ చరిత్ర చెబుతోంది.

'పుత్రం రామస్య వాల్మీకీః । సుపుత్రః కిన్నర స్వరౌ' కింతత్? యేన మనోహర్తమ్! అలంస్యాతాం న శృణ్వతామ్॥ (చరిత్రా! శ్రీరామునిది. రచనా! వాల్మీకిది. గానము చేసేవారా కిన్నర కంఠస్వరులైన లవకుశులు. ఇక ఇందులో శ్రోతల మనసులను అలరించని అంశం ఏముంది?) అని మహాకవి కాళిదాసు రామాయణాన్ని శ్లాఘించాడు.

'మధుమయిఫణిశీనాం మార్గదర్శి మహర్షిః' (మధుర శబ్దాలకు మార్గదర్శిగా నిలిచిన మహర్షి) అని భోజరాజు శ్లాఘించారు.

'మానిషాద ప్రతిష్ఠాంతస్య....' శ్లోకం నిషాదుడిని శపిస్తున్నట్లు పైకి కనిపించినా అందులోని ప్రతిపదాన్ని పరిశీలిస్తే అవతారపురుషుడు శ్రీరాముడికి మంగళాశాసనం చేసినట్లనిపిస్తుందని సాహితీవేత్తలు విశ్లేషించారు. వక్రబుద్ధితో సీతామాతాను అవహరించిన రావణుడిని సంచరించినందుకు, అతని వల్ల దేవతలకు గల పీడ వదల్చినందుకు నీవు శాశ్వత కీర్తి పొందేదవు గాక! అని మరో అర్థం ఈ శ్లోకంలో దాగుందని వివరిస్తారు.

వేటగాడి బాణానికి క్రౌంచపక్షి నేలకూలిన సంఘటన చూసినప్పటి నుంచి కలత చెందిన వాల్మీకి అటు తర్వాత నారదుడిని కలిసి తన ఆవేదనను వివరించాడు. వైవాహిక బంధంలోని ఎడబాటు గురించి అద్భుతమైన రచన చేయవలసిందిగా త్రిలోకజ్ఞుడైన దేవర్షి నలహో ఇచ్చాడు. తన కావ్యనాయకుడి పాత్రకు తగిన ఉన్నత వ్యక్తిత్వం, అసాధారణ లక్షణాలు గల వారు ఉన్నారా?...

'కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరం/అరుఘ్య కవితాశాఖం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్' (కవిత్వమనే కొమ్మనెక్కి రామా! రామా! అని కూస్తున్న వాల్మీకి అనే కోకిలకు నమస్కరిస్తున్నాను) ఆదికవి స్తుతి. కోకిల కూత మధురంగానే ఉంటుంది. ఈ వాల్మీకి కోకిల రచన మధురంగానూ, మధురాక్షరం గానూ ఉంటుంది. కోకిల గానం 'కుమారవమే కాగా ఈ మహాకవి గానం మధురాక్షర సమన్వితం. రత్నాకరుడు కిరాతకుడిగా ఉంటూ దారిదోపిడిలతో జీవనం సాగించేవాడు. మహర్షులు ఉపదేశం, శ్రీరామ జపంతో మహర్షి మహాకవి, ఆదికవి అయ్యాడు. శ్రీమద్రామాయణ మహా కావ్యాన్ని లోకానికి అందించాడు. అనేక దేశాలు భాష, నాగరికత అంటే ఏమిటో తెలియక కొట్టుమిట్టాడుతున్న కాలంలోనే వాల్మీకి వేద ధర్మ ప్రతిపాదిత శ్రీమద్రామాయణ మహాకావ్యాన్ని నిర్మించాడు. వృత్తి, కుటుంబ, సంఘ ధర్మాలతో త్రివేది సంగమంలా ఈ మహాకావ్యం తరతరాలుగా మానవజాతిని

కుమారుడని రామాయణం, బ్రహ్మ కుమారుడని ఉత్తర రామాయణం చెబుతున్నాయి. బ్రహ్మశాపం కారణంగా బోయవాడిగా జన్మించాడని రామాయణం చెబుతోంది. వాల్మీకిగా పూర్వాశ్రమంలో దుర్మార్గంగానే మెలిగాడు. కుటుంబ పోషణకు దారిదోపిడిలు చేసేవాడు. ఒకనాడు సప్తరుషులను అడ్డగించగా, 'నీ పాపాలలో భార్యాబిడ్డలు పాలు పంచుకుంటారేమో తెలుసుకొని రా' అని హితవు వలికారు. అదే మాట కుటుంబ సభ్యులను అడిగినప్పుడు వ్యతిరేక సమాధానం వచ్చింది. జ్ఞానోదయమై ఋషులను శరణువేడాడు. తనకు నన్యానం ఉపదేశించాలన్న వినతి మేరకు తాతకమంత్రాన్ని అనుగ్రహించారు. రామనామ నిశ్చల జపంతో ఆయన చుట్టూ వృట్ట పెరిగింది. తపస్సిద్ధిపొందాడు. వల్మీకం (పుట్ట) నుంచి వెలువలికి వచ్చినందున వాల్మీకిగా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. తమసా నదీతీరం నుంచి తన ఆశ్రమానికి వస్తూండగా ఓ వేటగాడు క్రౌంచపక్షిని బాణంతో

కోకిలమ్

‘కోస్పస్మిన్ సాంప్రతంలోకే గుణవాన్ కశ్చ వీర్యవాన్, ధర్మజ్ఞశ్చ, కృతజ్ఞశ్చ, సత్యవాక్యో దృఢప్రతః’ (ఈ లోకంలో గుణవంతుడు, వీరుడు, ధర్మజ్ఞుడు, కృతజ్ఞుడు, సత్యవాది, దృఢప్రతుడు) ఎవరు అనే ప్రశ్నలతో రామాయణ కావ్యం పుట్టింది. అలాంటి గుణగణాలు గల వారు కనిపించడం కష్టతరమేనని, అయినా ఇక్ష్వాకు వంశీయుడు రామునిలో ఆ శుభలక్షణాలు ఉన్నాయంటూ....

‘ఇక్ష్వాకు వంశ ప్రభవో రామో నామ జన్మైశ్రుతః నియతాత్మా మహావీర్యో ద్యుతిమాన్ దృతిమాన్ వశీ’ అని శ్రీరాముడి సుగుణాలను నారదుడు వర్ణించగా విన్న వాల్మీకి ఆయనను సభక్తిగా ఆర్పించాడు. రాసిన రామకథ క్రమంగా శతకోటి ప్రవిస్తరమైంది. రామాయణాది పురాణ రచనకు ప్రతిభ మాత్రమే సరిపోదట. అచంచలమైన భక్తి విశ్వాసాలు ఎంతో అవసరమట. త్రిమూర్తులు, సప్తరుషులు, నారదాది మహనీయుల అనుగ్రహపాత్రుడైన ఆయనలో భక్తి విశ్వాసాలకు కొదువలేదు. వాటితోనే రామకథ పాత్రలను అజరామరం చేశాడు. సంస్కృతి పరంగా కథను సర్వజనీనం, విలువలను సార్వకాలికం, మనిషిని పురుషోత్త ముడిని చేశాడు. సృష్టిలో ఏ రూపమైనా శ్రీరామునితో సరిపోలేదనేంత ఉన్నతంగా రాముడిని వర్ణించాడు. అందుకే ‘రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః’ (శ్రీరాముడు మూర్తిభవించిన ధర్మం) అన్నారు. ‘రామాదివత్ పరితప్తం’ శ్రీరామసోదరుల వలె ప్రవర్తించాలి. ‘నరావణాదివత్’ (రావణాదుల మాదిరిగా కాదు) అని వాల్మీకి కృతి హితవు చెబుతోంది. మానవ (రామసోదరులు), వానర సోదరులు (వాలి, సుగ్రీవ), రాక్షస సోదరులు (రావణాదులు) పాత్రలను మహాకవి నిర్వహించిన తీరు అనితరసాధ్యమని, ఆ మూడు రకాల సోదరులు ఒక్కొక్క ప్రకృతికి ఒక్కొక్క ప్రతీక అని అంటారు విమర్శకులు.

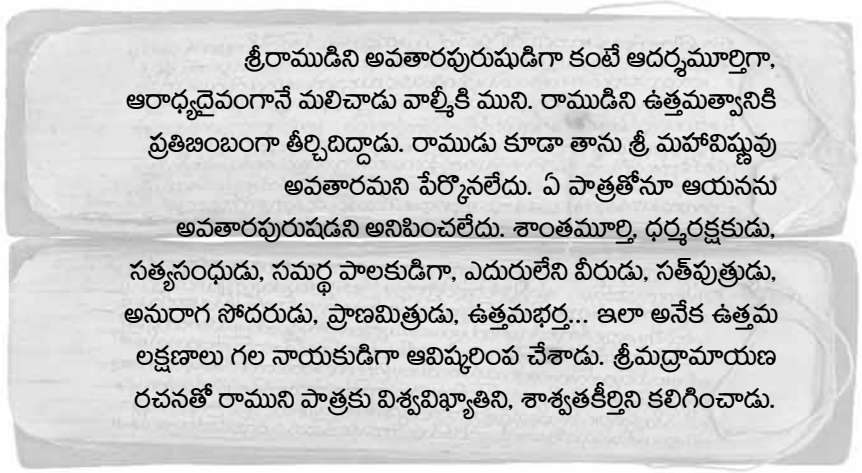
శ్రీరాముడిని అవతారపురుషుడిగా కంటే ఆదర్శమూర్తిగా, ఆరాధ్యదైవంగానే మలిచాడు వాల్మీకి ముని. రాముడిని ఉత్తమత్వానికి ప్రతిబింబంగా తీర్చిదిద్దాడు. రాముడు కూడా తాను శ్రీ మహావిష్ణువు అవతారమని పేర్కొనలేదు. ఏ పాత్రతోనూ ఆయనను అవతారపురుషుడని అనిపించలేదు. శాంతమూర్తి, ధర్మరక్షకుడు, సత్యసంధుడు, సమర్థ పాలకుడిగా, ఎదురులేని వీరుడు, నత్పుత్రుడు, అనురాగ సోదరుడు, ప్రాణమిత్రుడు, ఉత్తమభర్త... ఇలా అనేక ఉత్తమ లక్షణాలు గల నాయకుడిగా ఆవిష్కరింప చేశాడు. శ్రీమద్రామాయణ రచనతో రాముని పాత్రకు విశ్వవిఖ్యాతిని, శాశ్వతకీర్తిని కలిగించాడు. ఏడు కాండలు, వంద ఉపాఖ్యానాలు, ఆరు వందల సర్గాలు, 24 వేల శ్లోకాలతో గల ఈ ‘ఆది’ మహాకావ్యం మానవుడు తన జీవితాన్ని ఆదర్శంగా మలచుకునే తీరును ప్రబోధిస్తుంది. అనన్యరీతిలో కథాగానం చేసి రామకీర్తిని లోకోత్తరం చేసిన

మహాబుష్పి, ఆయన చేపట్టిన రామాయణ కృతి రచన ప్రతిష్ఠాత్మక క్రతువు. సమకాలికుడైన ఒక మహా చక్రవర్తి చరిత్ర కనుక రచనాశైలి అంతే బిగువుగా ఉండాలి. సాక్షాత్ బ్రహ్మదేవుడు, ఆయన మానస పుత్రుడు నారదుడిచే ప్రబోధితమై, బ్రహ్మవరప్రసాది వాల్మీకి ఉపక్రమించిన కార్యానికి అటంకానికి అవకాశం ఉండదని ఈ అమార్వ కావ్యం నిరూపించింది.

రామాయణ కథలేని భారతీయ భాషలేదు. రామాలయంలోని వల్లలేనట్లే, రామకథలేని భాషలేదనడం అతిశయోక్తి కాదు. అదంతా వాల్మీకి అక్షరభిక్ష ఇది భారతదేశ సాహిత్య సంపదే కాదు. టిబెట్, టర్కీ, చైనా, సింహళం, జావా, కంబోడియా, థాయ్ లాండ్, ఇండోనేషియా, మలేసియా, వియత్నాం లాంటి ఎన్నో దేశాలకు విస్తరించింది. ఈజిప్టు

శ్లోకాల కావ్యాన్ని 4,200 శ్లోకాలకు సంక్షిప్త పరచి రచన సాగించారంటారు. అప్పటికే ప్రసిద్ధమైన కథను తిరిగి రాయాలంటే ప్రస్తుత శైలి, కథాకథనం అంతకంటే ప్రత్యేకత కలిగి ఉండాలని, అప్పుడే అది శోభిస్తుందన్న న్యాయాన్ని బట్టి ‘ఆధ్యాత్మ రామాయణం’ అనే పేరుతో ఆధ్యాత్మిక భావాన్ని పొందుపరుస్తూ కథనం నడిపించారు. ‘కావ్యం పేరుకు తగినట్లే ఆధ్యాత్మిక సంఘటనలు, సందర్భాలు కల్పించి ఆయా పాత్రలతో జ్ఞానోపదేశం చేయించారు. వాల్మీకి, వ్యాసమహర్షులు సంస్కృత వాఙ్మయానికి రెండు కళ్లు అని, వాల్మీకి రచన బంగారమైతే దానికి శాశ్వత పరిమళం అద్దినవాడు వ్యాసుడు’ అని సాహితీ విమర్శకులు సూత్రీకరిస్తారు.

మహాభారతం లోకేతిహాసం అయితే రామాయణం ఆత్మేతిహాసమని, వ్యాసుడు

శ్రీరాముడిని అవతారపురుషుడిగా కంటే ఆదర్శమూర్తిగా, ఆరాధ్యదైవంగానే మలిచాడు వాల్మీకి ముని. రాముడిని ఉత్తమత్వానికి ప్రతిబింబంగా తీర్చిదిద్దాడు. రాముడు కూడా తాను శ్రీ మహావిష్ణువు అవతారమని పేర్కొనలేదు. ఏ పాత్రతోనూ ఆయనను అవతారపురుషుడని అనిపించలేదు. శాంతమూర్తి, ధర్మరక్షకుడు, సత్యసంధుడు, సమర్థ పాలకుడిగా, ఎదురులేని వీరుడు, నత్పుత్రుడు, అనురాగ సోదరుడు, ప్రాణమిత్రుడు, ఉత్తమభర్త... ఇలా అనేక ఉత్తమ లక్షణాలు గల నాయకుడిగా ఆవిష్కరింప చేశాడు. శ్రీమద్రామాయణ రచనతో రాముని పాత్రకు విశ్వవిఖ్యాతిని, శాశ్వతకీర్తిని కలిగించాడు.

రాజవంశం పేర్ల, కథలతో రామాయణగాథలకు ఆ దేశానికి పరిచయం ఉన్నట్లు చెబుతారు.

విశ్వనాథ వారు తమ కృతికి పేరుపెట్టినట్లు ‘రామాయణం కల్పవృక్ష’మే. దానికి రాముడు మూలాధారం. రామాయణం శాశ్వతధర్మానికి కేంద్రం. త్యాగభావానికి, త్యాగశీలతకు నిలయం, నిత్య సంపదకు స్థావరం. జడత్వానికి, భవరోగానికి దివ్యోషధి. రసజ్ఞానికి రమణీయ కావ్యం. సామాన్యులకు అందమైన కథ. నీతివేత్తలకు నీతిశాస్త్రం. యోగులకు యోగశాస్త్రం, మంత్రసాధకులకు మంత్రరాజం మహిమాన్వితం, ముముక్షువులకు మోక్షప్రదం. నర్యజనశ్రేయోదాయకం, సర్వమంగళప్రదం.

వేదాలను నాలుగుగా విభజించి, బ్రహ్మ పురాణంతో ప్రారంభించి బ్రహ్మాండ పురాణం వరకు పద్దెనిమిది పురాణాలు రాసిన వ్యాసభగవానుడు బ్రహ్మాండపురాణంలో ఆధ్యాత్మిక రామాయణాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. రామాయణాన్ని సమూలంగా పరిశీలించిన ఆయన అవసరమైనంత వరకు స్వీకరించారని విద్వన్ముఖులు చెబుతారు. 24 వేల

పరాశరాత్మజుడైతే వాల్మీకి ప్రచేతన-ఉన్నత మనోభూమికల-ఆవిష్కారమని ఆచార్య కోవెల సుప్రసన్నాచార్య అభివర్ణించారు. వాల్మీకి మహా కావ్యాన్ని మాతృకగా తీసుకొని ఎన్నో రామాయణాలు, ఎన్నో ప్రక్రియలలో ఎన్నో భాషలలో పుట్టుకొచ్చాయి.

‘యః కర్ణాంజలి సంపుటైరహ రహస్యమృక్

పిబిత్యా దరాత్

వాల్మీకేర్షదనరావింద గళితం రామాయణాఖ్యం మధు

జన్మవ్యాధి జరావిపత్తి మరణై రత్యంత

సోపద్రవం

సంపారం సవిహాయ గభులి పుమాన్ విధ్ధోః

పదం శాశ్వతమ్’....

‘ఆదికవి వాల్మీకి పలికిన రామకథామృతాన్ని ఆస్వాదించినవారు జన్మదుఃఖం జరాదుఃఖం, వ్యాధి, ఆపదలు, మరణబాధ లేకుండా వైకుంఠప్రాప్తి పొందుతారు’ అని భావం.

‘శ్రీరామాయణ కావ్యకథ... జీవన్ముక్తి మంత్రసుధా’ అని తరతరాలుగా మానవజీవితంతో మమేకమైన కావ్యసప్తకు అనంత వందనాలు. ★

జననమరణాలు

మానవ జీవన యాత్రలో జననమరణాలు పగలు, రాత్రి వంటివి. ఒకటి ముగియగానే మరొకటి ప్రారంభమవుతుంది. రోజులో ఉదయం, మధ్యాహ్నం, సాయంత్రం ఉన్నట్లే మానవ జీవనంలో బాల్యం, యువ్వనం, వృద్ధాప్యం అనే మూడు దశలు ఉంటాయి. ఉదయం ప్రారంభించిన పని మధ్యాహ్నానికి హెచ్చు స్థాయికి పెరిగి సాయంత్రానికి నెమ్మదిగా తగ్గుతుంది. బాల్యంతో ప్రారంభమైన మానవ జీవనం యువ్వనంలో ఉన్నత స్థాయికి ఎదిగి, క్రమంగా శక్తిసామర్థ్యాలు తగ్గుతూ వృద్ధాప్యంలో అడుగు పెడుతుంది. అప్పుడు ఇంద్రియాలు వివిధ సరిగ్గా పనిచేయవు. ఈ దశలోనే మానవునికి మృత్యువు సమీపిస్తుంది. సాధారణంగా ఒక వ్యక్తి అంత్య దశలో ఉన్నప్పుడు బంధు, మిత్రులంతా చేరుతారు. కానీ మనిషి అప్పుడు స్పృహలో ఉండదు. ప్రాణం వదలడానికి సిద్ధంగా ఉంటాడు. ఆ సమయంలో ఓంకారాన్ని స్మరించే జీవునికి ఊర్జుగతి కలిగి రాబోయే శరీరం గురించి తెలుస్తోందని ఉపనిషత్తులు చెబుతున్నాయి. కనుక మరణం దుఃఖదాయకం కాదు. మరణించకపోతే మరల జన్మించడం ఎలా సాధ్యం? తల్లి గర్భం ధరిస్తే ఆ గృహంలో అందరూ పుట్టబోయే శిశువుకు స్వాగతం చెప్పేందుకు సిద్ధంగా ఉంటారు. పుట్టబోయే శిశువు అంతకు ముందు మరణిస్తేనే నూతన శిశువుకు ఆవిర్భావం జరుగుతుంది. భౌతిక శరీరంతో జీవాత్మకు కలిగే సంబంధమే జన్మ. శరీరంనుండి జీవాత్మ విడిపోవడమే మృత్యువు.

సుంచుసూర్గం

సదాచార సంపన్నత

బంధుగారానికి కాంతి, పుష్పానికి సుగంధం ఎంత అవసరమో మానవునికి సదాచారం అంత అవసరం. సత్ప్రవర్తన, సదాచారం గల మనిషి అందరిని ఆకర్షిస్తాడు. శత్రువులు కూడా అతన్ని ప్రశంసిస్తారు. ఆచారవంతునికి విశేషమైన గౌరవం లభిస్తుంది. సదాచారం అమృతతుల్యం వంటిది. బలం, ధనం, పాండిత్యం ఇవన్నీ ఉన్నా సత్ప్రవర్తన లేకుంటే అవన్నీ వ్యర్థమే. సదాచారం పురోభివృద్ధికి నిచ్చెన. సుఖప్రాప్తికి ముఖ్య సాధనం. సహృదయం, దానం, మధుర భాషణం, పరోపకారం, నిష్పక్షపాతం మొదలైన సద్గుణ సంపదలు సదాచార వంతునికి లభిస్తాయి. అతడే లోకంలో సుశీల సంపన్నుడు, ఉత్తమ పురుషుడు అవుతాడు. ప్రపంచంలో ఎందరో మహానుభావులు తమ కార్యనిరతితో, కీర్తి ప్రతిష్ఠల ద్వారా మానవజాతి చరిత్రగతిని మార్చి వేశారు. వారందరూ తమ కర్మవ్యాలను విధిగా నిర్వహించడం వలనే గొప్పపేరును సంపాదించారు. మానవునిలో మానవత్వం, కర్మవృత్తి పాలన అనే సుగుణాలు ఉండాలి. ప్రతి వ్యక్తి తన కర్మవ్యాన్ని దృఢంగా నిష్ఠగా పాటించాలి. ఇదే దేశసేవ. భగవంతుని సేవగా భావించాలి.

గాయత్రీ మంత్రం

గాయత్రీ సకల వేద స్వరూపిణి. అన్ని మంత్రాలకు మూల శక్తి. అందుకే గాయత్రీ మంత్రం మూలమంత్రమైంది. తల్లి ఐదు ముఖాలు ముక్త, విద్రుమ, హేమ, నీల, ధవళ వర్ణాలలో ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. చేతులలో శంఖ, చక్ర, గద, అంకుశాదులను ధరిస్తుంది. ఆమె ముఖంలో అగ్ని, శిరస్సులో బ్రహ్మ, హృదయంలో విష్ణువు, శిఖలో రుద్రుడు ఉంటారని పురాణాల ప్రకారం తెలుస్తోంది.

గాయత్రీదేవి ప్రాతఃకాలంలో గాయత్రీగానూ, మధ్యాహ్నం సావిత్రిగానూ, సాయంసంధ్యలో సరస్వతిగానూ పూజలందుకుంటుంది. గాయత్రీ ధ్యానం అనంత మంత్రశక్తి ప్రదాత. అన్ని కష్టాలు, ఉపద్రవాలు శాంతిస్తాయని శాస్త్ర వచనం. గాయత్రీ ఉపాసన వల్ల బుద్ధి తేజోవంతం అవుతుంది. జగద్గురు ఆది శంకరులు గాయత్రీమాతను అనంతశక్తి స్వరూపంగా అర్పించారు. గాయత్రీ మంత్ర జపం చతుర్వేద (నాలుగువేదాల) పారాయణం అంత ఫలితాన్ని ఇస్తుందని పేర్కొన్నారు.

ఓం భూర్భువస్సువః ! తత్ సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి !!

ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ !!

అన్ని పరిస్థితుల్లోనూ జీవన పురోగతిని కలిగించే శక్తిని సంతరించు కొన్నది గాయత్రీ మంత్రం. స్త్రీ పురుషులు, చిన్నలు పెద్దలు అనే తేడా లేకుండా అందరూ జపించి ఉన్నతి పొందవచ్చు. జ్యోతిర్మయ దైవాన్ని ధ్యానించేటట్లుగా రూపొందించిన ఈ మంత్రం యావత్ప్రపంచానికి వర్తించే రీతిలో ఉంది. 'అష్టకష్టాలకు హేతువు అజ్ఞానమే అని ఉపనిషత్తులు వక్కాణిస్తున్నాయి. సమాజంలోనైనా ఆధ్యాత్మికంగానైనా, లేక మరే రంగాల్లోనైనా ఇది నగ్నసత్యం' ఈ అజ్ఞానం నశించి బుద్ధి స్పష్టత పొందేందుకు ఈ మంత్రం ప్రార్థిస్తుంది. ఈ బుద్ధి స్పష్టత ఎలాంటి బాహ్యవస్తువుల ప్రేరణచేత కాకుండా చేతనా అంతరాళం నుండి ఉద్భవిస్తుంది. దీనిని అంతర్బుద్ధి అని పేర్కొంటారు. ఇది ఎప్పటికీ అసత్యం కాబోదు. ఏ రంగాన్ని తీసుకొన్నా మానవుడి ఆవిష్కృతులన్నీ ఈ అంతర్బుద్ధి నుండి ఆవిర్భవించినవే. విజ్ఞానం, కళలు, ఆధ్యాత్మికత ఏ రంగాన్ని తీసుకొన్నా వాటి ఉన్నత శిఖరాలకు వాకిలిగా భాసిల్లాతూ ఉండేది అంతర్బుద్ధి. ఈ అంతర్బుద్ధినే శాస్త్రాలు బుద్ధి, ధీః ఇత్యదులుగా పేర్కొంటాయి. ఈ బుద్ధిని జాగృతం చేయమని సూర్యభగవానుని ఈ మంత్రం ప్రార్థిస్తుంది. ఏ రకమైన జీవితమైనా, దాని ఉన్నతికి కీలకంగా, ఉన్నత స్థితులకు ఆలవాలంగా ఉండడం చేత ఈ మంత్రం వరాలను అనుగ్రహించే దివ్యమంత్రం (పరదాదేవి) గాను, మంత్రాల తల్లి (ఛాందసాం మాత) గాను ఆరాధిస్తున్నారు. ఈ మంత్రం మూడు భాగాలను సంతరించుకొన్నది. మొదటిది ప్రణవ మంత్రమైన ఓం. ఆ తర్వాత వచ్చే భాగం ప్రణవమంత్రపు విపులమైన భావాలు. ఇవి దివ్యశక్తి కలిగిన పదాలు. స్థూలస్థితిలో ఇవి భూమి (భూః) పితృలోకం (భువః), దేవలోకం (సువః) అనే మూడు లోకాలను సూచిస్తాయి. సూక్ష్మస్థితిలో మనిషి చేతనా అంటే శరీరం, మనస్సు, ప్రాణం అనే మూడు స్థితుల్లోనూ పనిచేసే జీవితాన్ని పరిపోషణ చేస్తాయి. 'గాయాతం త్రాయతే యితి గాయత్రీ' జపించే వారిని తరింప చేస్తుంది కనుక ఈ మంత్రం గాయత్రీగా పేరు పొందింది. గాయత్రీ మంత్రాన్ని ఐదు భాగాలుగా, అంటే నడుమ నాలుగుసార్లు నిలిపి జపించాలి. (ఓం భూర్భువస్సువః, తత్ సవితుర్వరేణ్యం, భర్గోదేవస్య ధీమహి, ధియో యోనః ప్రచోదయాత్) సూర్యుడు కాసరాని ప్రాతః కాలంలోను, సూర్యుడు నడినెత్తిన ఉండే మిట్టమధ్యాహ్నం సమయంలోను, సూర్యుడు అస్తమించే సాయం సమయంలోను గాయత్రీ జపించాలని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి.

జాగృతి - దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక 2020

పాఠకులు, ఏజెంట్లు, ప్రకటనకర్తలకు మనవి

ప్రతి ఏటా వెలువరించినట్టే **జాగృతి** ఈ సంవత్సరం కూడా దీపావళి ప్రత్యేక సంచికను అందించబోతున్నది. అంశం - **'ఆత్మనిర్భర భారత్ : నా ఊరు - నా వ్యక్తి'**. ఇందులో....

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన ఆత్మ నిర్భర భారత్ పిలుపులోని అంతర్యాన్ని, ఆశయాన్ని వివరించే వ్యాసాలు ఉంటాయి. ఆత్మ నిర్భర భారత్ ఆలోచనలో కుటీర పరిశ్రమల స్థానం గురించి వ్యాసాలు ఉంటాయి. వాకాటి పాండురంగరావు స్మారక కథల పోటీకి ఎంపికైన కొన్ని రచనలు, మిమ్మల్ని సరదాగా నవ్వించే వ్యంగ్య చిత్రాలతో గత సంచికల మాదిరిగానే సర్వాంగ సుందరంగా రూపొందిస్తున్నాం.

తెలుగువారికే కాదు, భారతీయులకే కాదు, ప్రపంచంలో పలు దేశాల ప్రజల నోరు ఊరించే మన అద్భుత తినుబండారాలను అందించే గ్రామాలను, సమూహాలను పరిచయం చేసే వ్యాసాలుంటాయి. ఈ సంచికను కూడా ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం. **09-15 నవంబర్ 2020 సంచిక** గా ఇది దాదాపు 100 పేజీలతో వెలువడుతుంది. **వెల రూ.30/-** ఈ సంచికను చందాదారులకు విధిగా పంపిస్తాం.

అదనపు కాపీలు కావాలనుకునే పాఠకులు, ఏజెంట్లు **నవంబర్ 05** లోగా **జాగృతి** కార్యాలయంలో 9959997013 నంబరుకు ఫోన్ చేసి సంప్రదించవచ్చు. 10 నుంచి 25 కాపీలు ఆర్డరు చేసిన వారికి 25 శాతం, 26 నుంచి 99 కాపీలు ఆర్డరు పెట్టుకున్న వారికి 30 శాతం, 100 ఆ పైన 33 శాతం డిస్కాంట్ లభిస్తుంది. పైకం ముందుగా చెల్లించనవారికే కాపీలు పంపుతాము. ఆర్డరు చేయనివారికి కాపీలు పంపలేము. పైకం నగదు రూపంలో లేదా **జాగృతి** కార్యాలయం చిరునామాకు ఎంఓ చేయవచ్చు. బ్యాంకు ఖాతాకు ఆన్లైన్ ద్వారా కూడా పంపవచ్చు.

బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు : A/c Name & No. : Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch.
IFSC : UTIB0002157, PAN No. AAATJ3829L

స్వర్ణీయ ఎం.డి.వై. రామమూర్తి స్మారక నవలల పోటీ

స్వర్ణీయ ఎం.డి.వై. రామమూర్తి స్మారకార్థం నిర్వహిస్తున్న 'నవలల పోటీ- 2020'ని ప్రకటిస్తూ జాగృతి జాతీయ వారపత్రిక రచయితలకు ఆహ్వానం పలుకుతున్నది.

ప్రథమ బహుమతి రూ. 25,000

ద్వితీయ బహుమతి రూ. 20,000

సూచనలు :

- నవల 125-150 (ఎ4, 15 పాయింట్) పేజీలకు మించరాదు.
- ఒక రచయిత ఒక్క నవల మాత్రమే పంపించాలి.
- సాధ్యమైనంతవరకు డీజీపీ చేయించిన నవలలు పంపితే మంచిది.
- ఇతివృత్తం భారతీయ జీవన విధానానికి, విలువలకు అద్దం పట్టేదిగా ఉండాలి.
- నవల మీద రచయిత పేరు ఉండరాదు. హామీపత్రంలో మాత్రమే పేర్కొనాలి.
- తుది నిర్ణయం జాగృతి సంపాదకమండలిదే. దీని మీద ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు తావు లేదు.
- నవలలు పంపవలసిన చిరునామా : 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్- 500027.

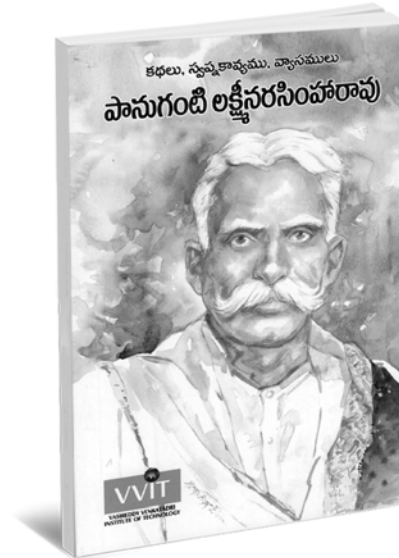
నవలలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరి తేదీ : 16 నవంబర్, 2020

‘సాక్షి’ కలం సౌరభాలు

ఇరవయ్యవ శతాబ్దం తొలి దశకం నుంచి తెలుగులో వెలువడిన సాహిత్యం కొత్త వేకువలను దర్శించి చేసింది. యథాతథస్థితిని పూర్తిగా ధ్వేషించిన అక్షరాలవి. ఆధునిక ప్రపంచం అవతరిస్తున్న కాలంలో, ఆ కాలాన్ని ప్రతిబింబించే రచనలు అప్పుడు వచ్చాయంటే సత్యదూరం కాబోదు. ఆ కాలాన్ని అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించిన రచయితలు తెలుగునాట ఉద్భవించడమే ఇందుకు కారణం. కొత్త దృష్టి, నరికొత్త శైలి వారు అందించారు. ప్రాచీనమైనదంతా నిరర్థకమేనని తీర్మానించడం, ఆధునికమైనదంతా ఔదలదాల్చి వలసినదేనని నమ్మడం- రెండూ కూడా ఆనాటి రచయితలను ప్రభావితం చేయలేకపోయాయి. ప్రాచీనతలో అవసరమైనదానినీ స్వాగతించారు. ఆధునికతలోని అతిని వారు నిలువరించారు. ఇలాంటి వాస్తవిక దృక్పథం కలిగిన రచయితలలో పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు ఒకరు. దాదాపు నూట పదేళ్ల క్రితం వెలువడిన ఆయన ‘సాక్షి’ వ్యాసాలు తెలుగు నేల మీద కొత్త వాకిళ్లను ఆవిష్కరించాయి. కొత్త బాటలు పరిచాయి. సంస్కరణ, కొత్త దృష్టి ధ్యేయంగా సాగిన ఆ వ్యాసాలన్నీ ఆ కాలపు సమాజ పోకడల మీద ప్రత్యక్ష వ్యాఖ్యానాలు కూడా. సమస్యను చర్చించి, తీర్పును పాఠకులకు విడిచిపెట్టడం పానుగంటి అక్షరాలకు సాధ్యం కాలేదు. ఆయన తన అభిప్రాయాన్ని నిష్కర్షగా వెల్లడించేవారు. అది హిందూ జీవనంలోని అవలక్షణాలను ఎత్తి చూపుతూ విసిరిన వ్యంగ్యాస్త్రం కావచ్చు. ఇంగ్లీష్ వ్యామోహంతో భారతీయతను అవహేళన చేసే ఆత్మహత్యాసదృశమైన పోకడ మీద సంధించిన బాణం కావచ్చు. సాహిత్య లక్షణాల గురించిన తపన కావచ్చు. పానుగంటి వారి దృష్టి నభూతో నభవిష్యతి అనిపిస్తుంది. అందులో వ్యంగ్యం ఎంత బలంగా ఉంటుందో, ఆర్థత కూడా అదే పాళ్లలో ఉంటుంది. అలాంటి రచయిత విశ్వరూపాన్ని దర్శింపజేస్తూ, ఆయన ఇతర రచనలను అందుబాటు లోకి తెచ్చే ప్రయత్నం స్వాగతించదగినది. ‘కథలు, నవ్వుకావ్యము, వ్యాసములు: పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు’ పేరుతో ప్రముఖ విమర్శకుడు మోదుగుల రవికృష్ణ అలాంటి ప్రయత్నం చేశారు.

పానుగంటి సాహిత్యంలో రవికృష్ణను అమితంగా ఆకర్షించిన అంశం ధారాళత అని చెప్పుకున్నాడు. అదే కాదు, తను జీవించిన కాలం మీద, దాని తత్వం మీద పానుగంటి వారికి స్పష్టమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. పైగా వాటికి ఎలాంటి శబ్ధిపలు లేకుండా అక్షరరూపం ఇచ్చే సాహసం

కూడా ఉంది. మనకు బొత్తిగా హాస్యచతురత లేదన్న ముద్ర కాస్తూనా తుడిచి పెట్టడానికి పుట్టిన ముగ్గురు నలుగురు రచయితలలో పానుగంటివారు అగ్రగణ్యులు. ఈ అంశాల మీద ‘మనవి మాటలు’ పేరుతో రవికృష్ణలోతయిన అవగాహన కల్పించారు. పితాపురం సహా, తెలుగునాట ఉన్న వివిధ సంస్థానాలలో పానుగంటి వారి సేవలు, సాహిత్య సేవ, అందులోని విశిష్టతలను రవికృష్ణ ఘనంగానే అందించారు.

కథలు, నవ్వుకావ్యము, వ్యాసములు:

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

సం: మోదుగుల రవికృష్ణ

పుటలు: 239, వెల: రూ. 200/-

ప్రచురణ: వీవీఐటి, నంబూరు,

ప్రతులకు: క్రియేటివ్ బుక్ లింక్స్, 98480 65658

ఇందులో పదకొండు కథలు, నవ్వుకావ్యము, పద్నాలుగు వ్యాసాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఎంతమాత్రం కాలక్షేపం కోసం కాదు. ప్రతి ఇతివృత్తం గాఢమైనదే. ఆనాటి చాలామంది రచయితల మాదిరిగానే పానుగంటి వారి వ్యాసాలు కూడా సాహితీ సౌరభాలతో గుబాళించాయి. సాక్షి వ్యాసాల పరంపరలో మిగిలిపోయినవేవో ఇందులో చోటు చేసుకున్నాయని అనిపిస్తుంది. అదే శైలి. అదే వేగం, అదే నైశిత్యం.

1920లో ఆంధ్రపత్రిక సారస్వత అనుబంధంలో ప్రచురించిన కథను తొలి రచనగా ఇందులో చోటు కల్పించారు. పేరు ‘చిన్నకథ’ (పేరే ఇదా, లేకపోతే

అసలు పేరు ఏమిటో తెలియదు). ఇందులో కథాంశం తమాషాగా ఉంటుంది. భర్తకు తెలియకుండా ఒక పని చేద్దామని ఇల్లాలు అనుకోవడం, అది పని మనిషి చంద్రితో చెబుతూ ఉండగా భర్త వినడం, చివరికి వాస్తవం బయటపడడం చదువుతాం. అన్నీ ఇచ్చిన భగవంతుడు పిల్లలు ఇవ్వలేదు కాబట్టి, తన జాతకంలో తల్లి అయ్యే యోగం గురించి భర్తకు తెలియకుండా ‘నూనెగుడ్డల’ వాడిని పిలిచి (దొడ్డి తోవన) అడుగుతూ ఉంటుంది. సరే, వాస్తవం తెలుస్తుంది భర్తకి. ఈ నూనెగుడ్డల అనేది ఒక కులమట. నిజంగానే చిన్నకథ. ‘మేరీ నారాయణీయము’ మరొక కథ. ఐసీఎస్ పరీక్ష కోసం ఇంగ్లండ్ వెళ్లిన నారాయణరావు తిరిగి వస్తూ, ఇంగ్లీష్ భాష సంస్కృతంతో పాటు ఆంగ్ల ధర్మపత్ని సమేతుడై వస్తాడు. ఇక్కడి పరిస్థితులు, నడక, మనుషులు అర్థం కాక ఆమె ఎంతగా అపోహ పడిందో ఈ కథలో చెబుతారు పానుగంటి. ‘హాస్యకథ’ శీర్షికతో ఉన్న మరొక కథ కూడా ఉంది. హాస్య రచన అన్న పేరుతో ఆ కాలంలో కనిపించిన రచనలలో ఆ లక్షణం చాలా పొదుపుగానే కనిపిస్తుంది. కానీ పానుగంటివారు ఆ స్థితిని ఆనాడే అధిగమించారు. ఒక పూటకూళ్ల ఇంటిలో ఒక వ్యక్తి ఎదురైన అవమానానికి అతని మిత్రుడు తీసుకున్న ప్రతీకారమే ఇందులోని ఇతివృత్తం. బధిరునిలా అతడు నటిస్తాడు. చక్కని హాస్యకథ ఇది.

మన పూర్వకవుల మీద ఎన్నో అపవాదులు వేస్తుంటారు. అర్థవర్థం లేని కథలు కూడా ప్రచారంలో ఉంటాయి. అదికవి నన్నయ కూడా ఇందుకు మినహాయింపు కాదు. నిజానికి ఇలాంటి అపవాదుల నుంచి ఏ మహాకవి తప్పించుకోలేదేమో కూడా. వాటి గురించి చర్చించి, అలాంటి అపవాదులు కవుల పట్ల ఎంత అవచారమో చెబుతారు పానుగంటి, ‘నవ్వుకావ్యము’ అన్న రచనలో. దీనికే సంపాదకుని యుపోద్ఘాతము అన్న మరొక పేరు కూడా ఇచ్చారు. ఇందులో నన్నయ, తిక్కనాదుల మీద ఉన్న అపవాదుల గురించి చర్చించారు. నన్నయ భట్టారకుని కంటే ముందు అధర్వణాచార్యులు అనే ఆయన భారతం రాశాడనీ, దానిని నన్నయ గారే కుట్రతో, రాజాశ్రయం కలవాడు కాబట్టి ధ్వంసం చేయించాడని ఒక వ్యర్థ వాదన ఉంది. దానికి నన్నయ జవాబు, ‘అధర్వణాచార్యులు జైనుడు. రాజరాజే ఆ భారతాన్ని తిరస్కరించాడు. నాకు ఏ పాపం తెలియదని ఆయన వివరణ ఇచ్చుకున్నాడు పాపం. అలాగే అంతగా ఖ్యాతి పొందని మహాకవుల కావ్యాలు గురించి కూడా

ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. కవుల గురించి, కవిత్వతత్వం గురించి చర్చించే వ్యాసాలు ఇందులో ఉన్నాయి. 'స్వప్నకావ్యము'తో పాటు, కవి, జంటకవులు, కవులకొకవిన్నపము, వచన రచన, విమర్శనాగ్రంథముల యావశ్యకత, పెద్దన తరువాతి ప్రబంధకవులు వంటి వ్యాసాలు ఇలాంటివే. 'ప్లేటో అరిస్టాటిలులకు వాదోపవాదములు: వ్యాసుని మాధ్యస్థ్యము' అన్న వ్యాసం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవాలి. ఇందులో సాహిత్య లక్షణాల గురించేకాక, కవి దేని పక్షం వహించాలన్న చర్చ కూడా కొద్దిగా ఉంది. కవి ఏం చెప్పాలి? కవిత్వంలో ఏం ఉండాలి? అనే అంశం మీద ప్లేటో, అరిస్టాటిల్లకు వివాదం వస్తే, దానిని వ్యాసభగవానుడు తీర్చడం ఇందులో ఇతివృత్తం. వ్యాసాలలో కూడా సంభాషణలు పెట్టి, విషయాన్ని మరింత గాఢంగా పాఠకులకు చేర్చే శైలి పాసుగంటి వారి రచనలలో ప్రతిచోట కనిపిస్తుంది.

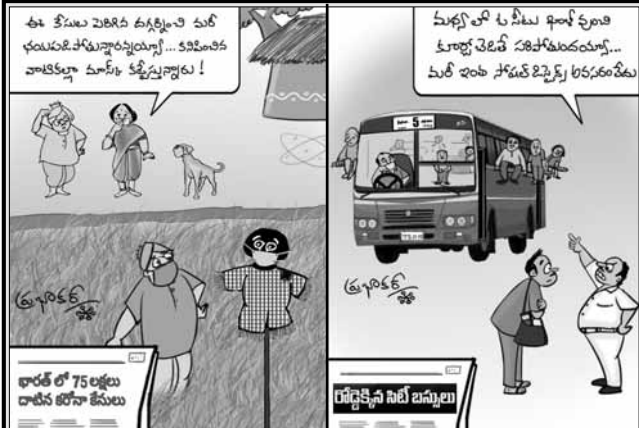
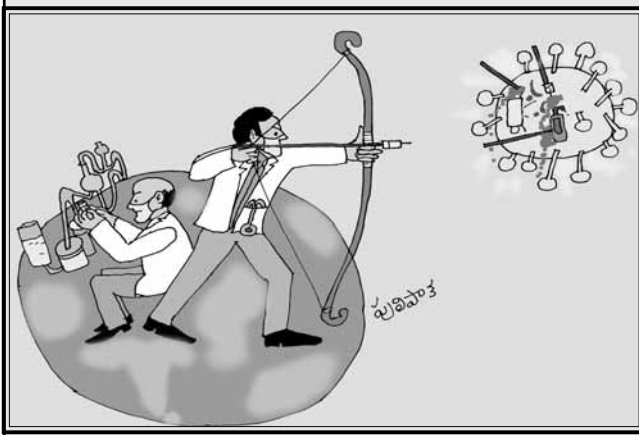
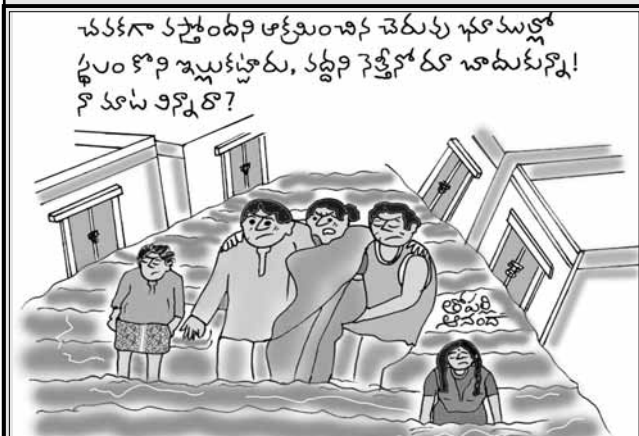
పాశ్చాత్య పోకడలతో మనం జారవిడుచుకున్న చక్కని వ్యాపకం పురాణ పఠనం అంటారు పాసుగంటి. పురాణ పఠనం, దేశభాష అనే రెండు వ్యాసాలు చాలా దగ్గరగా ఉండి, ఇదే విషయాన్ని వివరిస్తాయి. 'అరుంధతి మగడవలో మన మెరుగకపోయిన తరువాత హెన్రీ ది యెయిత్తు ఎందరు భార్యలో తెలుసుకొనేలే? చిత్రకూట పర్యతమున జాబాలి చేసిన బోధనమునకు శ్రీరామచంద్రమూర్తి ఎలా ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చాడో మనకు తెలియకపోయినప్పుడు ప్లేటోస్ డైలాగ్ తలకిందులుగా అప్పచెప్పినా ఏమిటి వినియోగం? శ్రీకృష్ణుడు ధృతరాష్ట్ర సభలో రాయబారపు పలుకులు ఎంత సందర్భంగా, ఎంత సమయోచితంగా ఉంటాయో, ఎంత మధురంగా, ఎంత యుక్తియుక్తంగా ఉంటాయో ఎరగని మనకి పార్లమెంటులో (బిటిష్ పార్లమెంట్లో) గ్లాడ్స్టన్

మన పూర్వకవుల మీద ఎన్నో అపవాదులు వేస్తుంటారు. అర్థపర్థం లేని కథలు కూడా ప్రచారంలో ఉంటాయి. ఆదికవి నన్నయ కూడా ఇందుకు మినహాయింపు కాదు. నిజానికి ఇలాంటి అపవాదుల నుంచి ఏ మహాకవి తప్పించుకోలేదేమో కూడా. వాటి గురించి చర్చించి, అలాంటి అపవాదులు కవుల పట్ల ఎంత అవచారమో చెబుతారు పాసుగంటి, 'స్వప్నకావ్యము' అన్న రచనలో. దీనికే సంపాదకుని యుపోద్ఘాతము అన్న మరొక పేరు కూడా ఇచ్చారు.

గారి బడ్జెట్ స్పీచ్ తెలిసి ఉంటే ఏం లాభం? అని 'పురాణపఠనము' వ్యాసంలో ఆయన వెక్కిరించడం సబబే.

అనీబిసెంట్, కందుకూరి వీరేశలింగం గారి జీవితాలలో ఎదురైన కీలక పరిణామాల ఆధారంగా పాసుగంటి రాసిన రెండు వ్యాసాలు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. జిద్దు కృష్ణమూర్తిని జగద్గురువును చేయాలనుకున్న అనీబిసెంట్కు ఎదురైన చేదు అనుభవం గురించి, కందుకూరి జీవితంలో ఎదురైన అపవాదును గురించి వ్యాసాలివి. అనీబిసెంట్ను సాక్షాత్తు దేవతగా పూజించిన వాళ్లే తరువాత తూలనాడడం, బ్రిటిష్ వ్యతిరేకుల మీద కందుకూరి కురిపించిన ఆగ్రహం గురించి కడుపు మండిన ఆయన శిష్యులే కొందరు చేసిన పనిని ఆ వ్యాసాలలో ఎంతో నిభాయింపుతో పాసుగంటి నమోదు చేశారు.

పాసుగంటి, ఆ కాలానికే చెందిన ఇతర రచయితలు విశేషంగా చేసిన సాహితీ కృషి ఉంది. దానిని విస్మరించడం తెలుగు వారికే నష్టం. ఒక రచయిత మొత్తం రచనలను చదివే ఓపిక లేని తరంలా మనం మిగిలి పోకూడదు. మన ఈ బద్ధకం రేపటి తరాలకు అంటుకోకూడదు. రవికృష్ణ వంటివారు చేస్తున్న ఇలాంటి ప్రయత్నాలు చాలావరకు ఉపకరిస్తాయి. ఇలాంటి కృషి ఇలా కొనసాగుతూ ఉండాలని ఆశిద్దాం. అందుకు తొలి సోపానం, ఇలాంటి కొత్త ముద్రణలను కొని చదవడమే. ఇవి ఎలాగూ తప్పక చదవదగిన గ్రంథాలే కూడా.

ఆడు పిల్లాడు

సోమంచి శ్రీవాగ్దేవి

పేరు చూసి 'ఇదేమి కథరా బాబూ!' అనుకోకండి. ఇది ఇద్దరు తల్లికూతుళ్ల మధ్య జరిగిన సంభాషణలోంచి పుట్టుకొచ్చిన పదం. భాషాభివృద్ధి అంటే నా ఉద్దేశం- పదాల పుట్టుక.. సందర్భాన్ని అనుసరించి ఎవరో ఒకరు సృష్టిస్తారు. సరే కథ గురించి కాకుండా ఏవో మాట్లాడుకోవటం ఏమిటి? అయితే కథలోకి వచ్చేద్దాం.

వినోదినీ, గౌతమ్ ల గారాల పట్టి సౌమ్య. ఒక్కతే కూతురు కావడంతో గౌతమ్ కి కూతురంటే చాలా ప్రేమ, గారాబం. వినోదినీ కూతురి పట్ల ఉండే ప్రేమ కన్నా ఆమెపై ఉన్న బాధ్యతనే ఎక్కువగా ప్రదర్శిస్తూ ఉంటుంది. ఇవేవీ తెలియని సౌమ్య అమ్మకేకలేస్తుంది, నాన్న ముద్దు పెట్టుకుంటాడని మాత్రమే చెప్తుంది. గౌతమ్ వినోదినీకి ఎన్నిసార్లో చెప్పాడు, 'సౌమ్యని ముద్దు చెయ్యాలి చిన్నపిల్ల' అని. కానీ వినోదినీ 'మీరూ ముద్దు చేసీ, నేనూ ముద్దు చేస్తే అది మొండిగా తయారవుతుంది. మాట వినదు' అనేది.

ప్రతిరోజూ సౌమ్యకి, వినోదినీకి హోంవర్క్ దగ్గర గొడవే. కాసేపు ఆడుకుని వచ్చి చేస్తానంటుంది సౌమ్య. కాదు చేసుకున్నాక ఆడుకోవాలంటుంది వినోదినీ. అప్పటికి ఫ్రెండ్స్ వెళ్లిపోతారంటుంది సౌమ్య. మొత్తానికి సౌమ్య మాటే నెగ్గుతుంది. సౌమ్య ఆటలాడుకుంటుంటే వినోదినీ వంట పూర్తి చేస్తుంది. సౌమ్య వచ్చాక దగ్గరుండి హోంవర్క్ చేయిస్తుంది. ఇదీ రోజూ జరిగేది. ఆ రోజూ అంతే. ఏమీ తేడా లేదు. సౌమ్య పేచీ పెడితే ఆటలకి పంపింది. ఈ లోపు వంట పూర్తిచేసింది. అపార్థమెంటులో పిల్లల కేరింతలు వింటుంటే హాయిగా ఉంటుంది. వినోదినీ అవన్నీ వింటూ వంట చేస్తుంది. చాలా సేఫ్. అందుకే కూతుర్ని దైర్యంగా ఆటలకి పంపిస్తుంది.

సౌమ్య ఆటలయి వచ్చింది. మొహం, కాళ్లు, చేతులు కడుక్కుని వచ్చింది. పాలు కలిపిచ్చింది వినోదినీ. తాగిసి పుస్తకాలు తీసింది సౌమ్య. వినోదినీ కూడా వచ్చి కూర్చుంది. చేయిస్తోంది. "అబ్బో! ఈ రోజు హోంవర్క్ చాలా ఉంది" అనుకుంది వినోదినీ. "గౌతమ్ వచ్చే లోపు అవుతుందా!" అనుకుంది.

ఎలాగైనా పూర్తి చేయించాలని త్వరగా చేయమని తొందరపెడుతోంది. తల్లి ఎందుకు తొందర పెడుతోందో సౌమ్యకి అర్థంకాలేదు. "ఏమిటమ్మా? చేస్తుంటే చెయ్యి అంటావేంటి?" ఏడ్చు మొహం పెట్టి

అంది సౌమ్య. "ఏం చెయ్యను? ఈ రోజు నీకు వర్క్ ఎక్కువ ఇచ్చారు" అంది వినోదినీ. పాపం కూతురి కష్టం అర్థం అవుతోంది వినోదినీకి. కానీ, గౌతమ్ వచ్చాక కూతురితో ఆడుకోవాలనుకుంటాడు. ఈ లోపు పూర్తి చెయ్యకపోతే ఇక చెయ్యదు. మర్నాడు స్కూల్లో పనిపైంటో తప్పదు. ఇదీ వినోదినీ టెన్షన్. అందుకే సౌమ్యని తరుముతోంది. ఈసారి స్కూల్ కి వెళ్లివచ్చుడు హోంవర్క్ గురించి మాట్లాడాలి

అనుకుంది వినోదినీ.

రాత్రి ఎనిమిదిన్నర అవుతుండగా గౌతమ్ వచ్చాడు. హోంవర్క్ చేస్తున్న సౌమ్య తండ్రిని చూస్తూనే ఎక్కడివక్కడ వదిలేసి 'నాన్నా!' అంటూ పరుగెత్తుకెళ్లి గౌతమ్ మీదకి దూకేసింది. గౌతమ్ గభాలున పట్టుకుంటూ 'అమ్మలూ!' అని గుండెలకి హత్తుకున్నాడు. "పడిపోతావు రా! జాగ్రత్తగా ఉండాలి" అన్నాడు ముద్దు పెట్టుకుంటూ.

"ఇక అయినట్టే" అంది వినోదినీ.

"ఏమిటి?" అన్నాడు గౌతమ్.

"హోంవర్క్ అవ్వలేదు" విసుగ్గా అంది వినోదినీ. "నేనొచ్చేలోగా చేయించొచ్చుగా, నేను రావడం తప్పన్నట్టు మాట్లాడతావ్" చిరాగ్గా అన్నాడు గౌతమ్. వినోదినీకి కోపం వచ్చింది. "ఆవిడగారు విందా? ఆటలు కావాలి దొరసానికి. చదువు కన్నా అవే ముఖ్యం దానికి" గొంతుపెంచి అంది. రాగానే విసుక్కుంటున్న భార్యని చూసి గౌతమ్ కి కోపం వచ్చింది.

"ఊరికే అరవకు. చిన్నపిల్లలు ఆడుకోకుండా అంటు తోముతారా? చేయించడం చేతకాదని చెప్పు" అన్నాడు.

"అవును మరి. నాకు రాదు. రోజూ మీరు చేయిస్తున్నారుగా. రేపట్టుంచీ తొందరగా వచ్చి మీరే చేయించండి" అంటూ కోపంగా అనేసి గిరుక్కున తిరిగి వంటింట్లోకి

వెళ్లిపోయింది. గౌతమ్ ఏదో అనబోయి సౌమ్యని చూసి ఆగిపోయాడు.

సౌమ్యని దగ్గరకి తీసుకుని "ఏంట్రా నాన్నా! నేనొచ్చేలోపు నువ్వు వర్క్ పూర్తి చేస్తే మనిద్దరం ఆడుకోవచ్చుగా" అన్నాడు.

"చేస్తున్నా నాన్నా! ఈ రోజు వర్క్ ఎక్కువ ఇచ్చారుట అమ్మ చెప్పింది. చేస్తుంటే కూడా నాన్న వచ్చేస్తారు చెయ్యి అంటూ తిడుతూనే ఉంది." బిక్కు మొహం పెట్టుకుని చెప్పింది.

గౌతమ్ కి అర్థం అయ్యింది. 'అమ్మో అనవసరంగా నోరు జారాను' అనుకుంటూ 'వినూ!' పిలిచాడు. వినోదినీ పలకలేదు.

'వినూ!' మళ్లీ పిలిచాడు. అయినా వినోదినీ

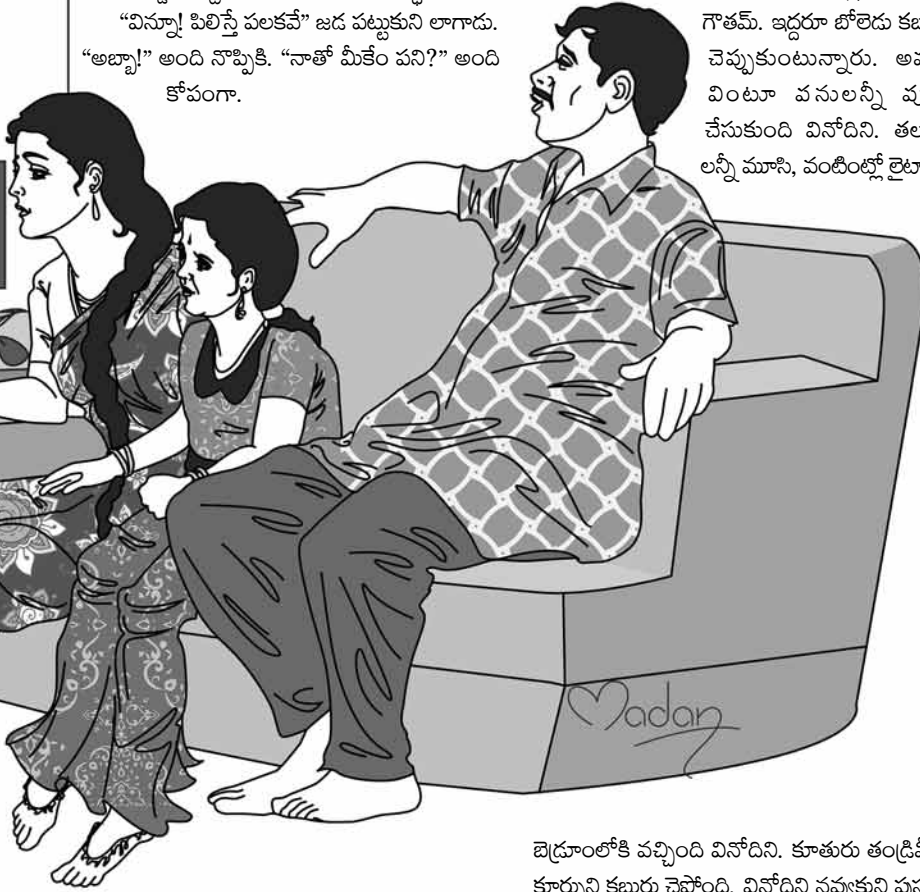
పలకలేదు.

“ఏం చేస్తున్నావ్? పిలుస్తుంటే పలకవే?” అంటూ గౌతమ్ వంటింట్లోకి వచ్చాడు. వినోదానికి ఉక్రోశంతో కళ్ల నుండి నీళ్లు వస్తున్నాయ్. తుడుచుకుంటోంది.

గౌతమ్ వెనకే సౌమ్య కూడా వచ్చింది. నోటిమీద వేలు పెట్టుకుని ‘ఉష్’ అంటూ సంజ్ఞ చేసాడు కూతురికి. తనని తీసుకుని ముందుగదిలోకి వచ్చి కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి “అమ్మకి కోపం వచ్చింది. కాస్త ఐస్ చేస్తా. నువ్విక్కడే ఉండు” అన్నాడు కూతురి చెవిలో రహస్యంగా.

“హూ హూ హూ” అంటూ నోటికి చెయ్యి అడ్డుపెట్టుకుని నవ్వింది సౌమ్య. ‘ఉష్’ చిన్నగా. నోటికి వేలు అడ్డు పెట్టుకుని తల ఊపింది బుద్ధిగా.

“విన్నూ! పిలిస్తే పలకవే” జడ పట్టుకుని లాగాడు. “అబ్బా!” అంది నొప్పికి. “నాతో మీకేం పని?” అంది కోపంగా.

“అబ్బో! కోపమే” అన్నాడు నవ్వుతూ. “నాకెందుకు కోపం. నేనేం చేస్తున్నానని ఈ ఇంట్లో. తేరగా తిని కూర్చోడం తప్ప” అంది గొంతులో ఉక్రోశం తొంగి చూస్తోంది.

“అదుగో, సరదాగా మాట్లాడితే అలాగేనా సమాధానం చెప్పింది. నేనెప్పుడయినా అన్నానా ఈ మాట. నిన్ను నువ్వే అనుకుంటావ్. నువ్వు ఏం చెయ్యకుండానే అవుతుందా?” అనునయంగా అన్నాడు. వినోదాని ఏం మాట్లాడలేదు. “అదే మరి. నేనింటికి వచ్చేసరికి నువ్వీలా మూతి ముడుచుకుని, విసుగులు, చిరాకులు చూపిస్తే ఎలా చెప్పు?”

అడిగాడు.

“నాకేం కోపం. వర్క్ పూర్తి చెయ్యకపోతే దానికి రేపు పనిపెంటు ఇస్తుంది టీచర్. నాకెంత టెన్షన్ గా ఉంటుంది?” వినోదాని టెన్షన్ అర్థం అయింది గౌతమ్ కి.

‘నాకు అర్థం అయ్యింది. అందుకే సారీ. సారీ చెప్పానుగా. కాస్త నవ్వు’ అన్నాడు. నవ్వేసింది. “సరే త్వరగా తెమిలి రండి. భోజనాలు అయితే నాకు తొందరగా పని అవుతుంది” అంది.

“ఇదుగో. ఒక్క నిమిషం” అంటూ బాత్రూంలో దూరాడు.

భోజనాలయిన తర్వాత కూతుర్ని తీసుకుని బెడ్రూంలోకి వెళ్లిపోయాడు గౌతమ్. ఇద్దరూ బోలెడు కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. అవన్నీ వింటూ వసులన్నీ మూర్తి చేసుకుంది వినోదాని. తలుపు లన్నీ మూసి, వంటింట్లో లైటార్చి,

బెడ్రూంలోకి వచ్చింది వినోదాని. కూతురు తండ్రిమీద కూర్చుని కబుర్లు చెప్తోంది. వినోదాని నవ్వుకుని పుస్తకం ఒకటి తీసుకుని మంచం దగ్గరికి వచ్చింది.

“ఏయ్! చక్కగా కబుర్లు చెప్పుచుగా. పుస్తకం తీసుకుని వచ్చావు?” అన్నాడు గౌతమ్.

“మీ ఇద్దరి మధ్యలో నేనెందుకు?” నవ్వుతూ అంది.

“అదేమిటి? మన ముగ్గురం ఒక జట్టు కదా నాన్నా” అన్నాడు గౌతమ్ కూతురితో.

“అమ్మా! నువ్వు కూడా తాతగారితో ఇలాగే ఆడుకునే దానివా?” అడిగింది సౌమ్య.

“తాతగారికి నేనొక్కతినే కూతురిని కదా! చాలా గారంగా పెంచారు. ఎప్పుడూ నన్నేమీ అనేవారు

కాదు” అంది వినోదాని.

ఒక్క క్షణం ఆగి “నువ్వు మీ నాన్నతో ఆడుతున్నట్టుగా నేను తాతగారితో ఆడుకోలేదు” అంది నవ్వుతూ.

“అదేమిటి?” అమాయకంగా అడిగింది సౌమ్య.

“మాది పెద్ద కుటుంబం. అంటే, మా తాతగారు, మామ్మగారు ఉండేవారు. మా మామ్మగారి గారాబం నాకు చాలా ఉండేది. కాని మా మామ్మగారు బాగా పాతకాలం మనిషి. ఆడపిల్లలు అలా ఉండాలి, ఇలా ఉండాలి అని నన్ను తరచూ హెచ్చరిస్తూ ఉండేవారు. ఆడపిల్ల అంటే ఆడ పిల్ల అనేవారు. అంటే పెళ్లి చేసుకుని అత్తారింటికి వెళ్లే పిల్ల అణకువగా ఉండాలి. నాన్నతో చనువుగా ఉండకూడదు. అవి కావాలి, ఇవి కావాలి అని అనకూడదు. ఇదే అలవాటు అత్తారింట్లో చూసిస్తాం. అందుకని ఎక్కువ ఏమీ అడగకూడదని తరచూ చెప్తూ ఉండేవారు. అప్పటి తరంలో ఆడపిల్లలు పెళ్లి చేసుకుని వెళ్లిపోయి అత్తారింట్లో అతుక్కుపోతారు, తల్లిదండ్రులకు దూరం అవుతారనే భావన ఉండేది. అలాగే ఉండాలనే వారు. మగపిల్లలు తల్లిదండ్రుల బాధ్యత చూసు కుంటారు, ఆడపిల్లలు అత్తమామల బాధ్యత చూసుకుంటారనేది అప్పటి సూత్రం. తండ్రితో చనువుగా ఉంటే అత్తారింట్లో కష్టపడతారనే వారు. అందుకే ఆడపిల్లలని కొంచెం భిన్నంగా పెంచేవారు. అవే తరచుగా విని విని నేను అలాగే పెరిగాను.” అగింది వినోదాని... సౌమ్య, గౌతమ్ శ్రద్ధగా వింటు న్నారు. గౌతమ్ కి వినోదాని మీద ప్రేమ పొంగింది. తనని ఇంకా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి అనుకున్నాడు.

సౌమ్యకి అమ్మ చెప్పింది కొంచెం అర్థం అయ్యింది అంతే. మిగిలింది తనే ఊహించుకుంది. “నువ్వు ఆడుకోదానికి వెళ్లే దానివి కాదా?” అడిగింది.

“వెళ్లేదాన్ని. కాని ఆడపిల్లలతోనే ఆడుకోవాలి. అవి కూడా ఆడపిల్లల ఆటలు వేరే ఉండేవి ఆ రోజుల్లో. అవే ఆటలు ఆడుకునే దాన్ని. మా మామ్మగారు నా ఆటలు అయి వచ్చేదాకా బయట గుమ్మంలో కూర్చుని ఉండేవారు” చెప్పింది నవ్వుతూ.

“మా మామ్మ ఇక్కడ ఉంటే నేనూ అంతేనా?” అడిగింది సౌమ్య.

“ఆటలకి తోడు వస్తారు కాని, మాకున్నంత హద్దులు మీకు పెట్టరు” చెప్పింది వినోదాని.

“నేను ఆడపిల్లని కదా! మామ్మ నాకు కూడా అలాగే చెప్తుందా?” మళ్లీ ఇంకో ప్రశ్న.

“లేదు, ఇప్పుడు అలాంటి ఆలోచనలు ఎవ్వరికీ లేవు. ఇదివరకు ఉండేవి అంతే” చెప్పింది వినోదాని.

“నువ్వు నా బంగారుచిరా. నీకు అలాంటివేమీ లేవు. నువ్వు ఆడపిల్లవి కావు. నువ్వు నా గారాల కూచివి” అంటూ గౌతమ్ ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

“అమ్మా! నీ దగ్గరే పడుకుంటా ఈ రోజు” అంది సౌమ్య.

“దా! అంటూ పక్కన చోటిచ్చింది వినోదాని. తల్లి

పక్కన పడుక్కుని కబుర్లు చెప్తూ నిద్రపోయింది సౌమ్య.

* * *

సౌమ్య, వినోదని చెప్పింది విని వదిలేయలేదు. అవి ఆలోచిస్తూనే ఉంది. ఆడ-పిల్ల అనేది ఆ పిల్ల మనసులో బాగా ముద్రపడింది. కాని వినోదని ఏనాడూ కూతురిని అలా చూడలేదు. తనకేం కావాలో అడిగి అడిగి కొనేది. సౌమ్య కొంచెం అర్థం చేసుకునే స్థాయికి వచ్చింది. వినోదని తనతో చాలాసార్లు చెప్పింది, “రోజులు మారాయి. ఆడపిల్ల, మగపిల్లాడు అనే తేడాలు ఇప్పుడు లేవు. ఇద్దరినీ ఒకేలా పెంచుతున్నారు.”

సౌమ్య పదేళ్ల పిల్లయింది. చదువులో చక్కగా రాణిస్తోంది. వినోదని సౌమ్యకి ఎంతో చక్కగా చెప్తు ఉంటుంది. ఆడపిల్లలు మంచిగా చదువుకుని, తమ కాళ్ల మీద తాము నిలబడాలని. వినోదని నెమ్మదిగా తన భవిష్యత్తుకు సంబంధించి ఏమైనా చెయ్యాలని ఆలోచిస్తోంది. గౌతమ్ తో మాట్లాడింది. ‘సౌమ్య తనంతట తాను చదువుకోగలదు, తన పనులు తాను చేసుకోగలదు. తాను ఏదైనా చేస్తే బాగుంటుందని.’ గౌతమ్ కూడా ఒప్పుకున్నాడు. ‘అయితే పిల్ల పెద్దదవుతోంది కాబట్టి ఇంటి దగ్గర నుంచి చేసేది చూసుకో. నీలాగ ఇంకెవరూ చూడలేరు కదా!’ అన్నాడు.

‘నిజమే’ అనుకుంది.

* * *

ఒకరోజు ముగ్గురూ కలిసి బంధువుల ఇంట్లో పెళ్లికి వెళ్లారు. ‘ఆ అబ్బాయిది ప్రేమ వివాహం. వేరే వేరే కులాలు, అంతేకాదు ఆ అమ్మాయిది ఈ రాష్ట్రం కాదు.’ ఒక బంధువు వీళ్ల చెవిలో ఊదేసింది. దగ్గర బంధువులవడంతో సత్యన్నారాయణ వ్రతానికి కూడా వెళ్లాలంటే గౌతమ్ ని, సౌమ్యని పంపేసి వినోదని ఒక్కతే వెళ్లింది. భోజనాలు అయ్యాక ఇంటికి

వచ్చింది.

రాత్రి ముగ్గురూ కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. మాటల్లో పెళ్లి విషయాలు చర్చకు వచ్చాయి. “ఆ అమ్మాయిది మన రాష్ట్రం కూడా కాదుట. తప్పనిసరై ఒప్పుకుందిట అబ్బాయి తల్లి” అంది వినోదని.

“ఈ రోజుల్లో ఇది మామూలు అయిపోయింది విన్నూ. ఇందులో మనం చర్చించుకునేంతగా ఏమీ లేదు. ఎవరి ఇష్టం వారిది” అన్నాడు గౌతమ్.

“నిజమే, కాని, ఈ రోజు జరిగింది చూసాక కొంచెం బాధనిపించింది” అంది వినోదని.

“ఏమైంది?” అడిగాడు గౌతమ్. సౌమ్య కూడా ఆసక్తిగా చూస్తోంది. “వాళ్లకి, మనకి ఆచారాలు తేడా ఉంటాయి కదా. కొన్ని మనవాళ్లు పాటించనివి, పాటిస్తే తప్పుగా తీసుకునేవి ఉంటాయి. ఆ అమ్మాయి వాళ్ల వుట్టింటి ఆచారం ప్రకారమే షాజుకి కూర్చోవడం, షాజు చెయ్యడం చేస్తోంది. అయితే అబ్బాయితో తల్లి ముందే చెప్పింది, కొన్ని ఆచారాలు మనకి తప్పుగా ఉంటాయి అని. అంతే ఒక్కసారిగా తల్లిమీద విరుచుకుపడ్డాడు. ‘నీకు సంబంధం లేదు, మాట్లాడకు, తనకి కావలసినట్టు తనని ఉండనీ. అత్తగారి పెత్తనం చెయ్యకు’ అంటూ నలుగురిలోనూ దులిపేసాడు. పాపం ఆవిడ ఏం మాట్లాడలేక అవతలికి వెళ్లి కళ్లనీరు పెట్టుకుంది.” వినోదని చెప్తోంది.

“ఇలాంటివి జరుగుతాయి, తప్పుడు. ఓపిగా పరిష్కరించుకోవాలి” అన్నాడు గౌతమ్.

“ఏమో! ఏం పరిష్కరించుకుంటారో!” అంది వినోదని.

“అబ్బ, పోనెద్దా. నువ్వు నేనూ ఆలోచించి బుర్రపాడు చేసుకోవడమేకాని, వాళ్లింట్లోకి వెళ్లి తగువులు తీర్చలేం కదా! హాయిగా పడుకో. ఊరికే

ఆలోచించకు” అంటూ గౌతమ్ నిద్రకుపక్రమించాడు.

“సౌమ్యా! ఇంకా చదువుకుంటావా? పడుకుంటావా?” అడిగింది వినోదని.

“పడుకుంటా” అని పడుకుంది సౌమ్య. కాని, ఆలోచిస్తూ ఉంది.

ఆ రోజు సౌమ్య ఇంటికి వచ్చేసరికి ఒక పెద్దావిడ, ఇంట్లో వినోదనితో కబుర్లు చెప్తూ కనిపించింది. “సౌమ్యా! ఈవిడ నీకు వరసకి అమ్మమ్మ అవుతారు. ఊరి నుంచి వచ్చారు. ఊళ్లో ఉన్న బంధువులందరి దగ్గర రెండేసి రోజులు ఉందామని వచ్చారుట. రేపు ఆదివారం కదా! నువ్వు, నాన్న ఇంట్లోనే ఉంటారని ఈ రోజు మనింటికి వచ్చారు” చెప్పింది వినోదని.

సౌమ్య రెడీ అయి వచ్చి ఆవిడతో కబుర్లు చెప్తూ కూర్చుంది. వినోదని వంట పని చూస్తోంది.

రాత్రి గౌతమ్ వచ్చి ఆవిడని చూసి చాలా సంతోషించాడు. “అత్తయ్యా! చాలా సంతోషంగా ఉంది. మా ఇంటికి ఇదే మొదటిసారి రావడం నువ్వు.”

“ఏదో! కదలడానికి అవ్వదురా. ఇప్పుడైనా అతి కష్టం మీద కదిలాను” నవ్వుతూ అంది.

భోజనాలు కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. మాటల మధ్యలో పెళ్లి జరిగిన బంధువుల గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది.

“ఆ పెళ్లికి మీరు కూడా వచ్చారుగా” అంది ఆవిడ.

“ఆ వచ్చాం” అంది వినోదని.

“వాడు వాళ్లకి ఒక్కడే కొడుకు. పెళ్లైన తర్వాత మగపిల్లలు మారిపోతారురా. వాడు ఆ పిల్ల వెనకాలే అత్తవారికి దగ్గరగా వెళ్లిపోయాడు” అంది ఆవిడ.

“పోనీ అత్తయ్యా! పిల్ల తాలూకా వాళ్లకి దగ్గరగా ఉంటే ఆ పిల్లకి కాస్త సాయమనుకుని ఉంటాడు. వీళ్లా అంత పెద్దవాళ్లెవరేమీ. మధ్య మధ్యలో వచ్చి చూస్తే సరిపోతుందిగా” అన్నాడు గౌతమ్.

“లేదురా. వాడు వెళ్లడం వెళ్లడం మళ్లీ ఇటు అసలు తొంగి చూడలేదుట. మొన్నా మధ్య వాళ్ల నాన్నకి ఒంట్లో బాగాక ఆసుపత్రిలో చేర్చారుట. రెండు రోజులు ఆసుపత్రిలోనే ఉన్నాడుట. ఫోన్ చేస్తే రావడం కుదరదని చెప్పాడుట. తరవాత అసలు ఫోన్ ఎత్తలేదట” ఆవిడ చెప్తోంది.

“అయ్యో పాపం” అన్నాడు గౌతమ్, వినోదని.

సౌమ్య అక్కడే కూర్చుని వింటోంది. యథాలాపంగా, ఆలోచిస్తూ “ఆడ-పిల్లాడు” అనేసింది అప్రయత్నంగా. “ఏమిటి?” అంది ఆవిడ, అర్థం కాక.

కానీ.. వినోదని, గౌతమ్ ఒకళ్లనొకళ్లు చూసుకుని నవ్వుకున్నారు.

విషయం విన్నాక వాళ్ల గురించి జాలిపడాలా, ఈ మాటకి నవ్వుకోవాలా!

శ్రీవారి భక్తుల మనోభావాలను గౌరవించాలి !

తిరుమల తిరుపతి సంరక్షణ సమితి సీర్స్ సీబ్స్ సీమావేశంలోని తీర్మానం

గత కొన్ని రోజులుగా తిరుమల శ్రీవారి ధర్మదర్శనం నిలిపివేయడంతో సామాన్య భక్తులు స్వామివారి దర్శనం లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారని తిరుమల తిరుమతి సంరక్షణ సమితి డివిజనల్ ప్రధాన కార్యదర్శి పాదిరి ధనుంజయ రెడ్డి అన్నారు. భక్తులకు భేషరుతుగా ధర్మ దర్శనాన్ని వెంటనే కల్పించాలని ఆయన దేవస్థానం పాలకమండలిని డిమాండ్ చేశారు. తిరుమల తిరుమతి సంరక్షణ సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో ఆమోదించిన ఐదు తీర్మానాలను ఈ సందర్భంగా ఆయన తెలియజేశారు. వాటిని యథాయథంగా పాఠకులకు అందిస్తున్నాం.

1. తిరుమల కొండపై అనాధిగా వివిధ గిరిజన తెగలకు చెందిన భక్తులు నివసిస్తూ వెంకన్న స్వామిని సేవిస్తున్నారు. నక్కల (షికారి) కులానికి చెందిన గిరిజనులు ఆలయానికి దగ్గరలో పూసల వంటి వస్తువులు అమ్ముకుంటూ జీవిస్తున్నారు. షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం సందర్భంగా వీరందరికీ షాపులు కేటాయిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కాంప్లెక్స్ నిర్మాణం

అయిన తర్వాత అందరికీ షాపులు కేటాయించి నవ్వుటికీ ఈ నక్కల కులాలకు చెందిన 17 కుటుంబాలకు తమ వస్తువులు అమ్ముకునేందుకు స్థలం కేటాయించలేదు. భక్తుల రాకపోకలు లేని గోగర్భం డ్యాం వద్దకు తరిమివేశారు. వీరికి అక్కడ వ్యాపారం జరగదు. కావున టీటీడీ యాజమాన్యం షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ వద్ద ఈ కుటుంబాల వారికి

తీర్మానాల ప్రతిని టీటీడీ ఈవోకు అందిస్తున్న సమితి సభ్యులు

తగిన స్థలాన్ని కేటాయించి వారి వస్తువులు అమ్ముకోవడానికి సహకరించాలి.

2. కరోనా కారణంగా అనేక మాసాలపాటు భక్తులకు తిరుమల స్వామివారి దర్శనానికి అవకాశం లేకుండాపోయింది. గత కొద్దిరోజులుగా రోజుకి పదివేలమంది చొప్పున మూడువందల రూపాయల టికెట్లుపై దర్శనం చేసుకొనే అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. కోవిడ్ నియమాల మేరకు స్వామి దర్శన అవకాశం కల్పిస్తున్న భక్తుల్లో కనీసం 50% మందికి ధర్మ దర్శనం ద్వారా అవకాశం కల్పించాలి. మిగిలిన 50% మందికి మూడువందల టికెట్లు ద్వారా అవకాశం కల్పించాలి. భక్తులకు ధర్మదర్శనం చేసుకొనే అవకాశం లేకుండా చేయడం సరికాదని సమితి భావిస్తున్నది.

3) తిరుమల సడక్ మార్గం ద్వారా వచ్చే భక్తులకు వెంటనే దర్శనం కల్పించాలి.

4) టీటీడీ నిధులను నిర్దిష్ట కాలపరిమితిలో షెడ్యూల్లు బ్యాంకుల్లోనే జమ చేయాలి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఎక్కువ వడ్డీ వస్తుందన్న నెపంతో టీటీడీ నిధులను మళ్లించరాదని తిరుమల తిరుపతి సంరక్షణ సమితి కోరుతున్నది.

5) టీటీడీ విద్యాసంస్థల్లో ఎక్కువమంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగస్తులే ఉన్నారు. హిందూ మతస్థుల్లోనే అర్హత కలిగిన వ్యక్తులను రెగ్యులర్ ప్రాతిపదికపై ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయోత్తర సిబ్బందిని నియమించాలని సమితి తరపున కోరుతున్నాం. ★

నిరుపేదలకు నిత్యావసరాల అందజేత

కర్నూల్ : ఆరోగ్యభారతి ఆధ్వర్యంలో అక్టోబర్ 11న కర్నూల్ పాత బస్టిలోని నదీతీరంలో జమ్మి చెట్టు వద్ద పూరి గుడిసెల్లో నివసించే 30 నిరుపేద కుటుంబాలకు బియ్యం, కందిపప్పు, వంటనూనె, గోధుమ పిండి, నబ్బులు, మాస్లతో కూడిన నిత్యావసర సరుకుల కిట్లు అందజేశారు. దాదాపు పదిహేను వేల రూపాయల విలువ గల సామాగ్రిని

సూడిరెడ్డి వల్లె గ్రామానికి చెందిన ఆరోగ్యభారతి కార్యకర్త బి.మహేష్ అందజేశారు. ఆయనకు గత మూడు నెలల క్రితం, కరోనా పాజిటివ్ వచ్చింది. హోంక్వారెంటయిన్ పూర్తిచేసుకొన్న తర్వాత ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో రెండుసార్లు ప్లాస్మాదానం చేశారు. ప్రతిఫలంగా ప్రభుత్వ నహాయం ఐదువేల రూపాయలు వస్తే వాటికి తన స్వంత డబ్బును జతచేసి, ఇతర దాతల సహాయంతో పేదలకు నిత్యావసర సరుకులు అందివ్వడం విశేషం. ఈ పంపిణీ కార్యక్రమంలో ఆరోగ్యభారతి ప్రాంత కార్యదర్శి డా॥ ఎండివీఎన్ రామశర్మ, బీజేపీ జిల్లా కార్యదర్శి నర్సింహాచార్య, వైద్యాధికారి డా॥ మురళిధర్, సామాజిక కార్యకర్తలు రమేష్, తిరుమలేశ్, రాంప్రసాద్, రామాంజనేయులు, రమణ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ★

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగృతి వార పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం

jagritiweekly@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు

jagritiweeklysub@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వాణిజ్య ప్రకటనలను

jagritiweeklyadvt@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జలదిగ్బంధంలో రాజధాని వాసులు ఆదుకున్న ఆర్ఎస్ఎస్

అక్టోబర్ 12, 13న ఎడతెరిపి లేకుండా కురిసిన భారీ వర్షం హైదరాబాద్ మహానగరాన్ని అతలాకుతలం చేసింది. నగరంలోని అక్రమ నిర్మాణాలు, పాలకుల నిర్లక్ష్యం ప్రకృతి విపత్తుకు మరోసారి అవకాశం కల్పించింది. జంటనగరాల్లోని చెరువులను, వర్షపు నీరు వెళ్లే ప్రాంతాలను అక్రమంగా ఆక్రమించుకుని ఇళ్ల నిర్మాణం చేసుకొన్న కారణంగా రెండు రోజులు కురిసిన భారీ వర్షం ప్రజా జీవనాన్ని అస్తవ్యస్తం చేసింది. భాగ్యనగరం పూర్తిగా నీట మునిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గర్వంగా చెప్పుకునే అద్దాల రోడ్డు, అతుకుల బొంతలయ్యాయి. ప్రజల పాలిట నరక కూపాలయ్యాయి. ప్రజల ప్రాణాలు హరించేందుకు కారణమయ్యాయి. భారీగా కురిసిన వర్షపు నీరు గమ్యం తెలియక నగరంలోని ఇళ్లల్లోకి చొచ్చుకొని వచ్చింది. వర్షవసానంగా కాలనీలన్నీ నీటమునిగాయి. ఉధృత ప్రవాహంలో కొంతమంది గల్లంతయ్యారు. వాహనాలు కొట్టుకుపోయాయి. విద్యుత్ సరఫరా నిలిచిపోయింది. త్రాగునీటికి ప్రజలు తల్లిడిల్లిపోయారు. మొత్తంమీద వరుణదేవుడు రెండు రోజులపాటు బీభత్సం సృష్టించాడు. గత ఆరు మాసాలుగా కరోనా కారణంగా ప్రజాజీవనం పూర్తిగా స్తంభించింది. ఇప్పుడిప్పుడే ప్రజలు కోలుకుంటున్నారు. జనజీవనం సాధారణ స్థితికి చేరుకుంటున్నది. ఈ తరుణంలోనే ప్రకృతి ప్రకోపంతో జంటనగరాల ప్రజలు కకావికలం అయ్యారు. దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉండిపోయారు. అన్ని ప్రాంతాలు పూర్తిగా జలమయమయ్యాయి. ఈ విపత్తర పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మరోసారి విపక్షత ప్రదర్శించింది. మెజారిటీ ప్రజలను కాదని కేవలం ఒక వర్గం వారికి మాత్రమే

సేవలందించేందుకు మొగ్గుచూపింది. మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు అటువైపు సహాయక చర్యలు చేపట్టడానికి ఉత్సాహం చూపారు.

ఈ తరుణంలో రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘ భాగ్యనగర్ స్వయంసేవకులు, సేవాభారతి కార్యకర్తలు జంట నగర ప్రజలను ఆదుకునేందుకు అందరికంటే ముందు నిలిచారు. వరదల్లో చిక్కుకున్న వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేర్చారు. త్రాగునీరు, నిత్యావసర వస్తువులు, ఆహార వదార్థాలు అందించి ఆదుకున్నారు. సర్కార్ నగర్ లోని తపోవనకాలనీ, ధర్మపురి, అధికారి నగర్ లో బాధితులకు ఆహార పొట్లాలను అందజేశారు. హరిహరపురం కాలని పూర్తిగా నీట మునిగింది. అక్కడి ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు స్థానిక స్వయంసేవకులు చేర్చారు. శ్రద్ధాబాద్ లోని గ్రీన్ పార్క్ కాలనీ, పాతబస్తీలోని ఉప్పుగూడ తదితర ప్రాంతాలలో ముంపుకు గురైన బస్తీల్లో సేవాభారతి కార్యకర్తలు 1250 కుటుంబాలకు నాలుగు వేలకు పైగా ఆహార ప్యాకెట్స్, త్రాగునీరు అందించారు. అందుకోసం 120మంది కార్యకర్తలు నిరంతరం సేవలందించారు. చిన్నపిల్లలు, మహిళలు, వృద్ధులను ముంపు ప్రాంతాల నుండి సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేర్చారు. ఖైరతాబాద్ లోని మారుతి నగర్, సీతారాంబాగ్, అబ్దుల్ సాగర్, రామంతాపూర్, నాగమయ్య కుంట తదితర ప్రాంతాల్లో స్వయం సేవకులు బాధితులకు ఆహార పొట్లాలను అందజేశారు. బర్మత్ పూర్ బాగ్ లోని ముంపు ప్రాంతాల ప్రజలకు కేవలమెమోరియల్ కళాశాలలో తాత్కాలిక వసతి ఏర్పాటు చేశారు. బాధితులకు ఆహారం అందజేశారు. ప్రజలు ప్రమాదం నుంచి ఇంకా కోలుకోకముందే సేవాభారతి కార్యకర్తలు వచ్చి ముంపు ప్రాంతాల వారిని ఆదుకున్న తీరును చూసి స్థానికులు ఆనందపడ్డారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కంటే ముందు సంఘస్వయంసేవకులు ప్రజల పట్ల చూపిన ఔదార్యం, సేవలను మెచ్చుకున్నారు.

బాధితుల సేవలో సికింద్రాబాద్ స్వయంసేవకులు

సికింద్రాబాద్ విభాగ్ లో విపరీతమైన వర్షాల కారణంగా లోతట్టు ప్రాంతాలు పూర్తిగా నీట మునిగాయి. ఆర్ఎస్ఎస్ స్వయంసేవకులు వేగంగా స్పందించి సేవాకార్యక్రమాల్లో నిమగ్నమయ్యారు.

ఉప్పల్, మేడిపల్లిలో సుమా రెసిడెన్సీ, ప్రగతినగర్ పూర్తిగా నీట మునిగింది. ప్రభుత్వ అధికారుల రాక కోసం ఎదురు చూడకుండా స్వయంసేవకులు రంగంలోకి దిగారు. సొంతంగా పడవలు తయారు చేసి 130 కుటుంబాలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేరవేశారు. అందరికీ భోజనం, వసతి కల్పించారు. చిలుకానగర్ లో తట్టు ప్రాంతాలను గుర్తించి స్థానిక ప్రజలను అప్రమత్తం చేసి, సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. నాచారంలో రాఘవేంద్ర కాలనీలో ఇండ్లలోకి నీరు రావడంతో అక్కడి ప్రజలను స్వయం సేవకులు పడవల్లో బయటికి తీసుకునివచ్చారు.

మల్కాజిగిరిలో నీటమునిగిన కాలనీలోకి NDRF బృందాల కంటే ముందుగా స్వయంసేవకులు వెళ్లారు. ప్రాణాలకి తెగించి 20 కుటుంబాలను కాపాడారు. ఆనందబాగ్ పరిసర బస్టీలలో విష జ్వరాలు ప్రబలకుండా ఉండేందుకు వేయి మందికి హోమియోపతి మందులు పంచారు. లాలాపేట్ లో కాలువ పక్కనే ఉన్న 20 ఇండ్లు పూర్తిగా నీటిలో కొట్టుకు పోయాయి. చుట్టూపక్కల ఉన్న ఇందిరానగర్, సత్యనగర్ వరదనీటిలో ఉండడంతో స్వయం సేవకులు స్పందించి భోజనం, వసతి

కల్పించారు. దుప్పట్లు, ఆహార పదార్థాలు అన్ని కుటుంబాలకి అందచేశారు. నాగారంలో నీటమునిగి అల్లాడిపోతున్న ప్రజలను ఆదుకున్నారు. సత్వరమే పాలు, భోజనం మంచి నీరు అందచేసి ఆకలి తీర్చారు.

సీతాఫల్మండీలో ఆరు కాలనీల్లోని ప్రజలు నీటిలో చిక్కుకున్న సమాచారం తెలియగానే స్వయంసేవకులు వేగంగా స్పందించారు. అలస్యం చేయకుండా వారిని బయటికి తెచ్చి రక్షించారు. ప్రతిజ్వరకి భోజనం పెట్టి చిన్నపిల్లలకి పాలు, బ్రెడ్, బిస్కెట్స్ అందచేశారు.

బేగంపేట్, ప్రకాశ్ నగర్, రసూల్ పురలో మూడు కాలనీలు వర్షపునీటి ప్రవాహ తాకిడికి పూర్తిగా జలమయం అయ్యాయి. సుమారు వేయికి పైగా ప్రజలు నిరాశ్రయులు అయ్యారు. వారికి వెంటనే స్వయంసేవకులు సహాయం చేసి మానవత్వం చాటుకున్నారు. బోయిన్ పల్లిలో బాపూజీనగర్, హన్మత్ పేట బస్టీలు నీటమునిగి ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందుల పాలయ్యారు. స్వయంసేవకులు అందరిని ఆదుకున్నారు.

గ్రీన్ ఫీల్డ్ కాలనీలో మూడు బస్టీలు జలమయం అయ్యాయి. ప్రజలు ఆకలితో అల్లాడిపోయారు. స్వయంసేవకులు అక్కడికి వెళ్లి ఆహార ప్యాకెట్స్ అంద జేశారు. కూకట్ పల్లి, మూసాపేట్ లో

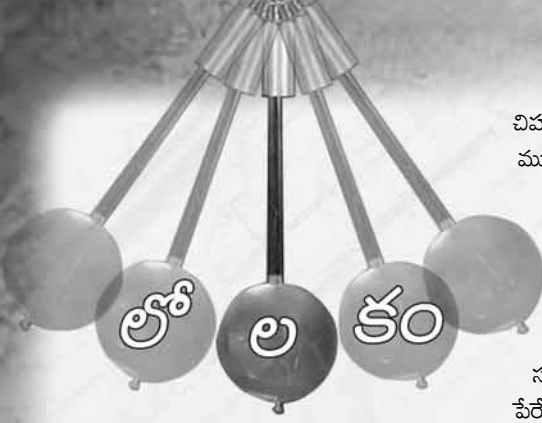
భారీగా కురిసిన వర్షాల కారణంగా రోడ్లు అన్ని జలమయం అయ్యాయి. వాహనదారులకి తీవ్ర ఇబ్బంది కలిగింది. ఆరుకిలోమీటర్లవరకు ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయారు. 30 మంది స్వయంసేవకులు మూడు గంటల పాటు నిర్విరామంగా పనిచేశారు. ట్రాఫిక్ ని నియంత్రించి దారులు మళ్లించి, వాహన దారులకి సహాయం చేసారు. ట్రాఫిక్ సిబ్బందికి సహకరించారు.

మూసాపేట్ చెరువు పూర్తిగా నిండిన కారణంగా ఐదు బస్టీలు నీటమునిగాయి. ఇళ్లల్లో ప్రజలు ఉండలేని స్థితి నెలకొంది. దీంతో రోడ్లపైనే ఉన్నారు. తినడానికి లేక ఇబ్బందుల పాలయ్యారు. స్వయం సేవకులు ఇండ్లలో ఆహారం తయారు చేసి బాధితులకు అందించారు.

సికింద్రాబాద్ విభాగ్ లో మొత్తం 23 నగరాల్లో తీవ్ర ఇబ్బందిని గమనించిన స్వయంసేవకులు పది క్వింటాల బియ్యం వండి అనేక మంది ఆకలి తీర్చారు. 500 దుప్పట్లు, వేయిమందికి నిత్యావసర వస్తువులు, రెండువేల బ్రెడ్ ప్యాకెట్స్, నాలుగు వేల వాటర్ బాటిల్స్, 34 కుటుంబాలకి వంట సామాగ్రి, ఇతర నిత్యావసర వస్తువులు అందజేశారు.

ఈ సేవా కార్యక్రమాలను బ్రహ్మయ్య చౌదరి, రామచంద్రుడి శ్రీనివాస్, గౌనె మహేష్, ముదుపు యాదీరెడ్డి, మధుకర్, విశాల్ భండారి మహేందర్, పద్మయ్య తదితరులు సమన్వయం చేశారు. ★

చిహ్నం... లేదా గుర్తు.. ఏ కాలంలో ఏ రాజ్యానికైనా, రాజకీయ వ్యవస్థకైనా ప్రత్యేకమే. చరిత్రకారులకు ఈ చిహ్నాలే కొన్ని ఆధారాలను ఇచ్చి చరిత్ర నిర్మాణానికి దోహదం చేస్తాయి. 'సింబల్' అని ఆంగ్లంలో అంటారు. ఈ పదం ఆంగ్లేయులది కాదు, గ్రీక్ వారి పదం. సింబోలన్ అనే పదం నుంచి సింబల్ అన్న పదం వెలువడింది. అంటే- వ్యక్తిగతం కాని ఒక వ్యవస్థకు చిహ్నంగా ఉండేది అని. ఉదాహరణకి ఏనుగు చిహ్నం. అది శక్తికి, విజ్ఞతకి ప్రతీక. ఏనుగు గుర్తునే చిముక శాతవాహనుడు స్వీకరించాడు. ఆయన ముద్రించిన అన్ని నాణేల మీద ఇదే గుర్తు ఉంటుంది. ఆయన వారసుడు శాతకర్ణి కూడా ఆ చిహ్నాన్నే కొనసాగించాడు.

కోటలింగాల నుంచి చిముక శాతవాహనుడు వెలువరించిన ఏనుగు గుర్తు నాణేలలో ఒకటి

చిముక శాతవాహనుడు ముద్రించిన ఏనుగు బొమ్మ ఉన్న నాణేలు. కోటలింగాలలో లభ్యమైన చిముకుడి కాలం నాణేలన్నీ ఇలాగే ఉన్నాయి.

చిముకుడు ఏనుగు బొమ్మను ప్రధాన చిహ్నంగా ఎంపిక చేసుకున్నాడు. కానీ ఆయనకు ముందు ఉన్న ఐదుగురు ఈ చిహ్నాన్ని తీసుకోలేదు. ఆ ఐదుగురు స్థానిక పాలకులే. కోటలింగాల నుంచి పాలించారు. ఆ ఐదుగురు- గోబద, నారన, కామవాయన, సిరివాయన, సామగోప. గోబద, కామవాయన, సామగోప వృషభం గుర్తును ఎంపిక చేసుకున్నారు. కానీ వారి నాణేల మీద ఇదే ప్రధాన

చిహ్నం కాదు. తరువాత నారన తన నాణేల మీద ముద్రించడానికి సింహం గుర్తును ఎంపిక చేసుకున్నాడు (ఒకటి సంఖ్య ఉన్న నాణెం బొమ్మ). శాతకర్ణి మొదట ఏనుగు, సింహం బొమ్మలు ఉన్న నాణేలను విడుదల చేశాడు. తరువాత కోటిలింగాల (అంటే పాలనా కేంద్రం) నుంచి వెలువరించిన తన నాణేల మీద ముద్రించడానికి సరికొత్త చిహ్నాన్ని ఎంపిక చేసుకున్నాడు. దాని పేరే శ్రీవత్సవ. ఆయన ఈ గుర్తును ఎందుకు ఎంపిక చేసుకోవలసి వచ్చింది? అది దేనిని ప్రతిబింబిస్తుంది? ఈ విషయాలు ఆసక్తికరంగా ఉంటాయి (3-6 వరకు చిత్రాలు).

చిముక శాతవాహనుని నాణెం. దీని మీద సింహం గుర్తు కనిపిస్తుంది. నాసిక్ ప్రాంతంలో సాధారణంగా ఈ గుర్తు ఉన్న నాణేలే దొరికాయి.

జున్నార్ ప్రాంతంలో దొరికింది. ఈ నాణెం మీద ఉన్న సింహాలను జున్నార్ సింహాలు అంటారు. ఈ ప్రాంతంలో ఉండే ఒక ఆలయంలో ఈ తరహాలో చాలా పెద్ద సింహం బొమ్మ ఉంది.

చిముకుడు తన సామ్రాజ్యాన్ని విశేషంగా విస్తరించాడు. ప్రధానంగా వశ్చిమ, ఉత్తర ప్రాంతాలకు అతడి రాజ్యం బాగా చొచ్చుకుపోయింది. ఆయన రాజ్యాధికారం చేపట్టిన తరువాత 16 ఏళ్లకు ప్రతిష్టించిన ఒక శిలాఫలకం కర్ణాటకలోని సన్నతి అనే చోట లభ్యమైంది. కనగనహళ్లి అనేచోట ఉన్న మహాస్తూపం వద్ద తవ్వకాలు జరిపినప్పుడు ఈ ఫలకం బయటపడింది. ఈ ప్రదేశం కోటలింగాల (కరీంనగర్)కు 440 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. సన్నతిలోనే మరొక శిలా ఫలకం కూడా బయట పడింది. ఆ ఫలకం మీద, 'రాజా సిరి చిముక సదావాహనో నాగరాయ సఖవాపి' అని చెక్కి ఉంది. అంటే, రాజు సిరి చిముక శాతవాహన ఆయన మిత్రుడు నాగుల రాజు' అని. చిముకుడు ఆ ప్రాంతాన్ని జయించినప్పుడు జున్నార్ తరహా సింహం గుర్తును నాణేల మీద ముద్రించేందుకు ఎంచు కున్నాడు. జున్నార్ అనే ఆ ప్రాంతం కోటలింగాలకు

671 కిలోమీటర్ల దూరంలో (రెండో సంఖ్య ఉన్న బొమ్మ) ఉంది.

చిముకుని సోదరుడు, వారసుడు కృష్ణుడు కూడా రాజ్యాన్ని విస్తరించాడు. ఆయన వేయించిన శిలా శాసనాలు నాసిక్ గుహలలో దొరికాయి. నాసిక్కు, కోటలింగాలకూ మధ్య దూరం 684 కిలోమీటర్లు. సాంచీలో కూడా శాతకర్ణి శిలాఫలకాలు దొరికాయి. ఇది కోటలింగాలకు 733 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. మహారాష్ట్రలోనే ఉన్న నానేఘాట్లోనూ చిముకుడు, శాతకర్ణిలకు చెందిన ఫలకాలు బయటపడినాయి. ఇది కోటిలింగాలకు 698 కిలోమీటర్లు.

అంటే శాతవాహన వంశంలోని తొలి తరం పాలకులు తూర్పు దిశగా సామ్రాజ్య విస్తరణకు పూనుకోలేదు. కానీ కళింగాన్ని గెలవడానికి మార్గ చక్రవర్తి అశోకుడు ఘోర యుద్ధం చేశాడనీ, రక్తం ఏరులై పారించాడనీ చరిత్ర చెబుతోంది. నిజానికి

చరిత్రలో కొత్త చిరునామాలు చెప్పే చిహ్నాలు

కళింగరాజులు అంత తొందరగా ఓడిపోయేవారు కాదు. కాబట్టే ఖారవేలుడు వశ్చిమంగా ఉన్న శాతవాహన రాజ్యం మీదకు సేనలను పంపి ఉండవచ్చు. ఖారవేలుడు, శాతకర్ణి సమకాలికులు. చరిత్ర రచనలో ఎంతో ప్రసిద్ధమైన హాథిగుంపా శాసనం ఖారవేలుడు వేయించినదే. దీనిని క్రీస్తుశకం

శాతకర్ణి కాలం నాటి ఏనుగు గుర్తు ఉన్న నాణెం. ఇది ఏ ప్రాంతంలో దొరికిందో తెలియదు.

శాతకర్ణి కాలానికి చెందిన సింహం గుర్తు ఉన్న నాణెం. ఇది జోగిపేటలో దొరికింది.

సింహం బొమ్మ ఉన్న శాతకర్ణి కాలం నాటి నాణెం. రెండో వైపు ఉజ్జయిన్ గుర్తు కనిపిస్తున్నది. శాతవాహనులకు చెందిన ఏ నాణెం మీద అయినా ఈ గుర్తు కనిపిస్తుంది.

1825లో మొదటిసారి కనుగొన్నారు. సర్ అలెగ్జాండర్ కన్నింగ్హమ్ అనే అతడు 1877లో దీని గురించి విపులంగా రాశాడు.

తాను సింహాసనం ఎక్కిన రెండో ఏడాదే శాతకర్ణిని లెక్క చేయకుండానే పశ్చిమానికి పెద్ద ఎత్తున బలగాలను పంపించాననీ, అందులో గుర్రాలు, ఏనుగులు, కాల్బలం, రథాలు ఉన్నాయనీ, ఈ దండును అసికానగారాను భయావహం చేయడానికి పంపించాననీ, అవి కనహవెమ్మ నది వరకు వెళ్లాయనీ హాథిగుంఢా శాసనం ద్వారా భారవేలుడు చెప్పుకు న్నాడు. విదర్భలోని అదమ్ అనే చోటే అసికానగారా అయి ఉంటుందని పండితులు అంచనా వేస్తున్నారు.

హాథిగుంఢా శాసనం ఉన్న వైస్సంగ్ తీరం కోటలింగాలకు 277 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది. అయితే తాను శాతకర్ణిని ఓడించినట్టు భారవేలుడు ఎప్పుడూ ప్రకటించుకోలేదు. తన రాజ్యం మీదకు దండును పంపినందుకు ప్రతీకారంగా భారవేలుడిని శాతకర్ణి ఓడించాడు.

ఈ హాథిగుంఢా శాసనం మీదే స్పెన్సిక్ గుర్తుతో పాటు శ్రీవత్సవ గుర్తు కూడా కనిపిస్తుంది (ఏడు సంఖ్య ఉన్న నాణెం బొమ్మ). పూర్వకాలంలో

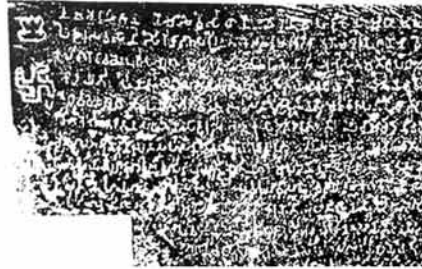
శ్రీవత్సవ చిహ్నం ఉన్న శాతవాహనుల నాణెం. పైన జంతువుల బొమ్మలు

ఏనుగు బొమ్మతో పాటు శ్రీవత్సవ గుర్తు ఉన్న శాత వాహనుల నాణేలు. శాతకర్ణి కాలానికి సంబంధించిన ఏదో ఒక నాణెం మీద తప్ప కోటలింగాలలో దొరికిన ఏ నాణెం మీద గుర్తు కనిపించలేదు.

యుద్ధంలో విజేత అయిన పాలకుడు, ఓడిన రాజుకు చెందిన నాణేల పైన ఉండే గుర్తు మీద అతడి చిహ్నం ముద్రించే విధానం ఉండేది. అంటే ఓడిన రాజుకు చెందిన నాణేల మీద గెలిచిన రాజుకు చెందిన గుర్తును ముద్రించేవారు. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి కూడా ఇలాగే చేశాడు. అతడు నహపాణుని నాణేల మీద తన గుర్తును ముద్రించాడు. హింపీ విజయగర సామ్రాజ్యాధీశుడు కృష్ణదేవరాయలు కళింగ పాలకుడు ప్రతాప గజపతిని క్రీస్తుశకం 1515లో ఓడించాడు. అక్కడ నుంచి తెచ్చిన కృష్ణుని విగ్రహాన్ని తాను హంపీలో నిర్మించిన ఆలయంలో ప్రతిష్ఠించాడు

హాథిగుంఢా శాసనం

క్రీస్తుపూర్వం ఒకటో శతాబ్దానికి చెందిన ఈ శాసనం మీద 17 వాక్యాలు ఉన్నాయి. ఈ శాసనంలో కూడా శ్రీవత్సవ, స్పెన్సిక్ చిహ్నాలను (ఎడమవైపు) చూడొచ్చు

కూడా. అలాగే రాయలు తన పాలనా కాలంలో 1513-1524 సంవత్సరాల మధ్య ఏడుసార్లు తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరి దర్శించుకున్నాడు. తన సైనిక విజయాల గురించి ఆ ఆలయంలోనే ఒక శిలా ఫలకం కూడా వేయించాడు. రాయలు బాలకృష్ణుని బొమ్మతో ఉన్న నాణేలను అసంఖ్యాకంగా ముద్రించాడు. అలాంటి నాణేలు హైదరాబాద్లో ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పురావస్తు ప్రదర్శనశాలలో పెద్ద మొత్తంలో ఉన్నాయి. పెద్ద బంకూరులో దొరికిన శాతవాహనుల నాణేలలో చాలా వాటి మీద శ్రీవత్సవ గుర్తు

స్పెన్సిక్ గుర్తు ఉన్న శాతకర్ణి నాణెం. ఇది కోటలింగాలకు చెందినది.

స్పెన్సిక్తో పాటు ఏనుగు బొమ్మ కూడా శాతకర్ణి కాలం నాటి నాణెం. శాతవాహన పంశానికి ముందు ఉన్న పాలకులు స్పెన్సిక్ గుర్తు ఎంచుకున్నారు. వీరంతా కోటలింగాల నుంచి ఏలారు. ఇవి చాలా తక్కువగానే దొరికాయి.

డా॥ దేమె రాజారెడ్డి

కనిపిస్తుంది. తరువాతి కాలపు శాతవాహనుల ఏలుబడిలో పెద్దబంకూరు కీలక పట్టణంగా అవతరించింది (ఎనిమిది అంకె ఉన్న నాణెం). మెదక్ జిల్లాలోని సంగారెడ్డిలో కూడా శ్రీవత్సవ తరహా నాణేలు లభ్యమైనాయి. శాతకర్ణి తరువాత కాలం వారి నాణేలు కోటలింగాలలో తక్కువే దొరికాయి. అయితే పెద్దబంకూరులో విశేషంగా లభ్యమైనాయి. అంటే తరువాతి కాలపు శాతవాహన పాలకులు గోదావరి, కోటలింగాలకు ఇంకాస్త లోతుట్టుకు వెళ్లారన్నమాట.

మారెమండ రామరావు మద్రాస్ పురావస్తు ప్రదర్శనశాలలో ఉన్న 6,000 శాతవాహన కాలపు

పెద్దబంకూరులో దొరికిన శ్రీవత్సవ గుర్తు నాణేలు.

నాణేలను, హైదరాబాద్లోని పురావాస్తు ప్రదర్శన శాలలో ఉన్న 38,000 నాణేలను అధ్యయనం చేశారు. అయితే ఏ ఒక్కదాని మీద శ్రీవత్సవ గుర్తు లేదు. కానీ స్పెన్సిక్ గుర్తు మాత్రం చాలా సాధారణంగా కనిపించింది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో దొరికిన లేదా కోటలింగాలకు చెందిన ఏ రాతాలేని ప్రతి నాణెం మీద ఆ గుర్తు ఉంది. కానీ తరువాత హైదరాబాద్లో ఉన్న నాణేలలో ఒక్కదాని మీద శ్రీవత్సవ గుర్తు ఉన్నట్టు ఫోటోలు స్కానింగ్ చేసి కనుగొనగలిగారు. తరువాతి కాలానికి చెందిన శాతవాహనులు తమ సామ్రాజ్యాన్ని సాగరం వరకు విస్తరించారని రాజకీయ చిత్రపటాలు చెబుతున్నాయి. అంటే వీరు కళింగ పాలకులను ఓడించారు. శ్రీవత్సవ గుర్తు మతానికి సంబంధించిన చిహ్నమనీ, ఇది విష్ణువుకు గుర్తు అనీ కార్తీకేశ్వర శర్మ అభిప్రాయపడుతున్నారు. కానీ ఇది పూర్తిగా నమ్మదానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే భారవేలుడు జైన మతస్తుడు. స్పెన్సిక్ గుర్తు మాత్రం తరువాత వచ్చిన కొందరు బౌద్ధ, జైన పాలకుల నాణేల మీద కూడా కనిపిస్తుంది.

వ్యాసకర్త : స్యూరీ సర్జన్, అపోలో

అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్

నిదానకవి నీరజ

పది ఫ్లాట్లు గల బృందావన్ అపార్ట్‌మెంట్ చాలా ఆహ్లాదకర వాతావరణంతో అందంగా ఉంటుంది. ఫ్లాట్‌లోని కుటుంబాలన్నీ ఒకరితో ఒకరు కలిసిపోయి వీకెండ్స్, పంగడ రోజుల్లో చాలా సరదాగా గడిపేవారు. సెల్‌ఫోన్స్ వచ్చిన తర్వాత కమ్యూనికేషన్ మరింత ఈజీగా జరిగేది. ఇంతలో జియో అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ వచ్చాయి. అందరూ స్మార్ట్‌ఫోన్‌లో అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్‌ను బాగా ఎంజాయ్ చేశారు. మొదట్లో చాలా సంతోషంగానే గడచి పోయాయి రోజులు. కొన్ని రోజులకు 24 గంటలూ స్మార్ట్‌ఫోన్ లోకం కావడంతో పరిస్థితి శ్రుతిమించింది. ఈ అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ వల్ల ఈ అపార్ట్‌మెంట్‌లో జరిగిన వింతలు చూద్దాం.

ఫ్లాట్ నెం. 101లో.. గీత బయటకు, లోపలికి కాలుకాలిన పిల్లలా హడావుడిగా తిరగడం గమనించి 'ఏమిటి గీత ఏం జరిగింది' అని ప్రశ్నించాడు భర్త రామారావు. 'ఏమండీ మన పాప కృతిక ఉదయం 6 గంటలకు వాకింగ్‌కు వెళ్లింది. పది కావస్తున్నా ఇంకా ఇంటికి తిరిగిరాలేదు. ఫోన్ చేస్తే స్విచ్‌ఆఫ్ వస్తుంది. కంగారుగా ఉందండీ' అంది. 'సరే నేను వెళ్లి చూసొస్తాను. అమ్మాయి వాకింగ్ చేసేది, మెయిన్ రోడ్డు మీదే కదా' అన్నాడు. ఇంతలో కృతిక వచ్చింది. ఏం జరిగిందని అడిగితే.. 'ఏం లేదు మమ్మీ, వాకింగ్ చేస్తుంటే బోర్ అనిపించింది. అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ గుర్తొచ్చి స్మార్ట్‌ఫోన్ ఆన్ చేసి ఇయర్‌ఫోన్స్ పెట్టుకుని రాక్ మ్యూజిక్ వింటూ అలా వాకింగ్ మొదలు పెట్టాను. కాసేపటికి ఫోన్ ఛార్జింగ్ అయిపోయింది. తీరా చూద్దాను కదా అనుకోకుండా ఆరు కిలోమీటర్ల దూరం వచ్చేశాను. పర్స్ తీసుకెళ్లాను కదా బస్ ఎక్కి ఇంటికొచ్చాను. ఈ టైం అయ్యింది' అని చెప్పింది.

కృతిక తమ్ముడు పద్దెనిమిదేళ్ల రవి బైక్‌పై కాలేజీకి బయలుదేరాడు. మలక్‌పేట్ చౌరస్తాలో సిగ్నల్ పడింది. ట్రాఫిక్ చాలా ఉంది. కనీసం మూడు నిమిషాలైనా పడుతుంది, సిగ్నల్ క్లియర్ కావడానికి. గుండెల్లో రాయి పడింది. ఈ మూడు నిమిషాలు బోర్.. భరించడం ఎలా, వెంటనే అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ గుర్తొచ్చి స్మార్ట్‌ఫోన్ తీశాడు. అందులోకి చూస్తూ ప్రపంచం మరచిపోయాడు. కాసేపటికి ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుల్ వచ్చి చెపితే కానీ అర్థంకాలేదు, రెండు మూడు సార్లు సిగ్నల్ పడిందని. అందరూ వెళ్లినా తను వెళ్లకపోవడంతో తన వల్ల ట్రాఫిక్ జామ్

అయ్యింది.

ఫ్లాట్ నెం. 102లో ఉండే శారదమ్మ బస్‌లో సికింద్రాబాద్‌లో ఉండే కూతురింటికి బయలుదేరింది. సీటు దొరకడంతో సంతోషించి సికింద్రాబాద్ రావడానికి చాలా సమయం పడుతుంది. అప్పటి వరకు అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ ఉంది కదా అని స్మార్ట్‌ఫోన్ తీసి సినిమా చూడడం మొదలుపెట్టింది. మరో లోకంలోకి వెళ్లిపోయింది. సినిమా పూర్తయిన తర్వాత సికింద్రాబాద్ వచ్చిందా అంటే? అని కండక్టర్‌ను అడిగింది. ఇప్పటికి రెండు సార్లు వచ్చి వెళ్లిందమ్మా! నేను మీకు చెప్పాలని పిలిచినప్పుడల్లా మీరు పాస్ చూపించడంతో నేను ఊరుకున్నాను అన్నాడు. కంగారుగా మూడోసారి సికింద్రాబాద్‌లో దిగిపోయింది.

శారదమ్మ భర్త శ్రీనివాస్ రావుకు వంటి నొప్పి

వచ్చింది. సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్‌లో డెంటిస్టు దగ్గరికెళ్లాడు. నర్స్ మీ బోకెన్ నెం. 30 అని చెప్పింది. డాక్టరు ప్రతి పేషంట్‌ను ఐదు నిమిషాలు చూసినా తన వరకు వచ్చేసరికి రెండు గంటలు అవుతందని, అక్కడ సీట్ లేకపోవడంతో వక్రవార్డులో కూర్చుని బోరింగ్ భరించలేక, అన్‌లిమిటెడ్ ఆఫర్ గుర్తొచ్చి స్మార్ట్‌ఫోన్ ఆన్ చేశాడు. అనంతంగా చూసుకుంటూ పోయాడు. చాలా సేపటికి వార్డు బాయి వచ్చి కదవడంతో నా నంబర్ వచ్చిందా? అన్నాడు ఆత్రంగా, మీ నంబర్ సంగతి నాకు తెలియదు. ఓ.పి. సమయం మాత్రం అయిపోయింది. మీరు బయటికికై నేను లాక్ చేసుకుంటాను అన్నాడు. సమయం చూస్తే సాయంత్రం ఐదు గంటలు అయ్యింది. శ్రీనివాస్ రావు ఆశ్చర్యపోయి బయటికొచ్చాడు.

ఫ్లాట్ నెం. 103లో ఉండే కల్పన పెద్దమ్మ కూతురి పెళ్లికి పెళ్లిబట్టలు కొనడానికి పెళ్లివాళ్లతో పాటు చంటిబిడ్డను చంకనేసుకుని ఆర్.ఎస్. బ్రదర్స్‌కి వెళ్లింది. అక్కడ పెళ్లికూతురు ప్రతి పట్టు చీర

కట్టుకోవడం, సెల్ఫీ దిగడం, వాట్సాప్ లో షేర్ చేయడం, దేనికి ఎక్కువ లైన్లు వస్తాయో అదే కొందాం అంది. ఈ తతంగం అంత తొందరగా తేలేది కాదని కల్పన బాబునెత్తుకుని ఇవతలకొచ్చి అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ లో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ ఆన్ చేసింది. కొంత సేపటి తర్వాత ఇబ్బంది అనిపించడంతో బాబుని కిందకి దించి, మరో లోకంలో మునిగిపోయింది. షాప్ కట్టేసే సమయానికి పెళ్లివాళ్లు పదపదమని తొందరపెట్టడంతో హడావుడిగా కారెక్కింది. సగం దూరం వెళ్లాక బాబు గుర్తొచ్చి షాపుకెళ్లే.. పది నిమిషాలు చూసి బాబుని పోలీస్ స్టేషన్లో అప్పజెప్పాలని అనుకున్నాం అన్నారు. బాబుని తీసుకుని బయలుదేరింది.

కల్పన భర్త మనోహర్ రావు బైక్ మీద ఆఫీస్ కి బయలుదేరాడు. బోర్గా అనిపిస్తే ఇయర్ ఫోన్స్ చెవిలో పెట్టుకొని, అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ తో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ లో స్నేహితుడితో అలా అనంతంగా మాట్లాడుతూ వెళ్తున్నాడు. తీరా కాలే కట్ చేసిన తరువాత చూస్తే, నీటికి 40 కిలోమీటర్ల దూరం వచ్చానని తెలుసుకొని నాలుక కరుచుకున్నాడు.

ఫ్లాట్ నెం. 104లో ఉండే రాజేశ్వరమ్మ పిండి వంటలు చేద్దామని గ్యాస్ స్టవ్ మీద మూకుడి పెట్టి నూనె పోసింది. నూనె వేడి అయ్యేదాకా వేచి చూడాలి కదా, ఆ కాసేపట్లో సీరియల్ చూద్దాం అని అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ లో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ ఆన్ చేసి చూస్తూ పక్క గదిలోకి వెళ్లింది. గంట తర్వాత మీ ఇంట్లో ఏవో మంటలు వస్తున్నాయని పక్క పోర్స్ వాళ్లు వచ్చి చెప్పే వరకు జ్ఞాపకం రాలేదు పొయ్యి మీద నూనె పెట్టిన సంగతి.

రాజేశ్వరమ్మ కొడుకు, ఇరవై ఏళ్ల కిరణ్ కి మ్యూజిక్ అంటే పిచ్చి. 24 గంటలూ అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ లో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ చేతిలోనే ఉంటుంది. ఇయర్ ఫోన్స్

‘సుందరి మీ అత్తయ్య వరలక్ష్మి గారు ఊరు వెళ్లారా ఏమిటి? బొత్తిగా కన్పించడం లేదని అడిగింది ఎదురింటి కావేరమ్మ. దానికి సుందరి ‘ఊరెళ్లడం కాదండి, మా అత్తగారికి ఇంట్లో కూర్చోని కూర్చోని బోర్ కొడుతుందట. అందుకని మా వారు ఆమెకొక స్మార్ట్ ఫోన్ కొని అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ వేయించాడు. ఆమెకు హిందీలో అలనాటి హీరో షమ్మీకపూర్ సినిమాలంటే పిచ్చి. అందుకే ఆయన సినిమాలు జంగ్లీ, జాన్ వర్, బత్తమీస్ దగ్గరి నుంచి బ్రహ్మచారి దాకా అన్నీ చూస్తూ సమాధి స్థితిలోకి వెళ్లిపోతున్నారు. అందుకే బయటకు రాలేకపోతున్నారు’ అంది.

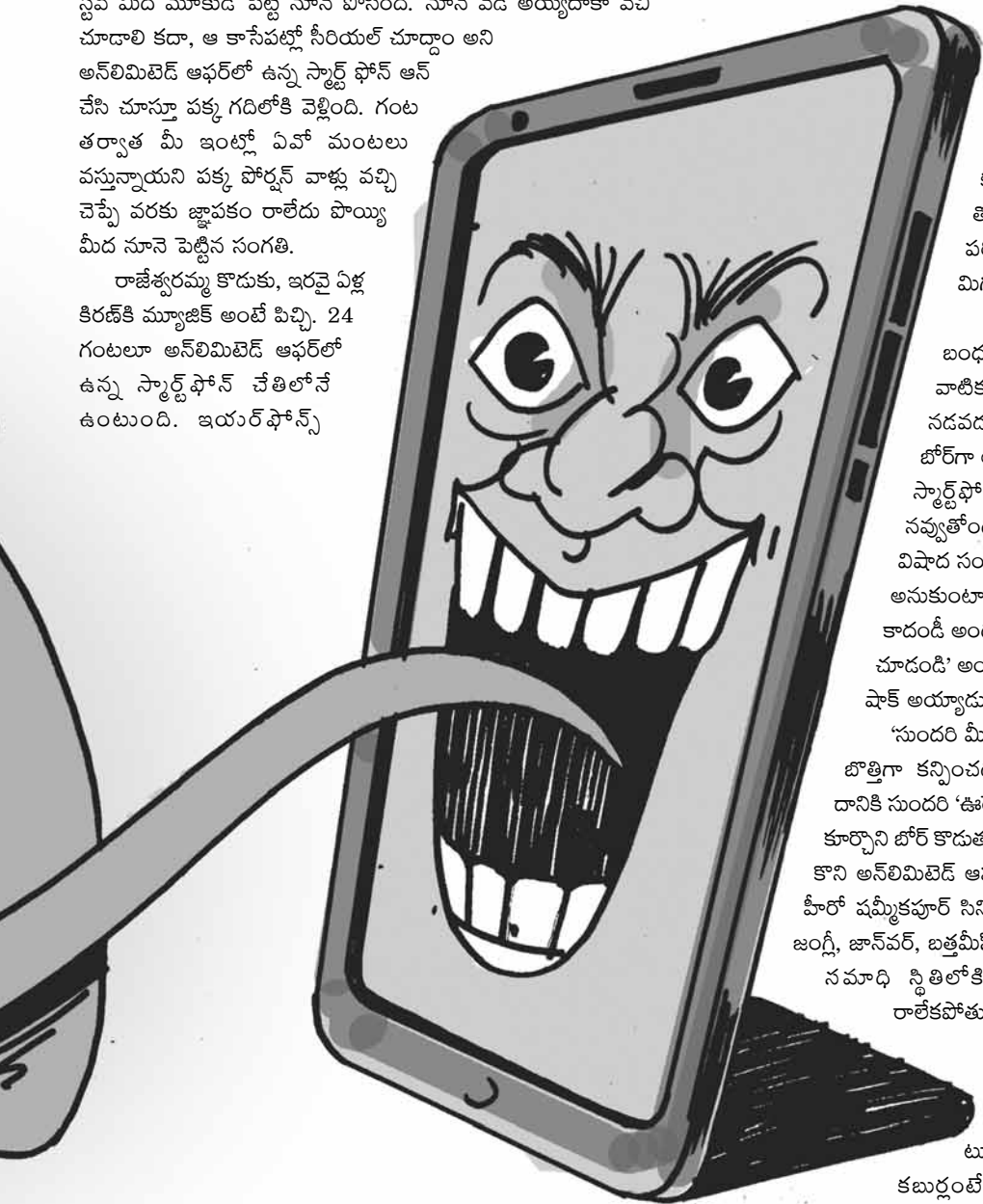
పెట్టుకొని ర్యాష్ డ్రెసింగ్ చేశాడు. పెద్ద యాక్సిడెంట్ అయి హాస్పిటల్ లో చేరాడు. యాక్సిడెంట్ ఎలా అయ్యింది అంటే చెప్పలేకపోయాడు కిరణ్. ఎందుకంటే బాడీ ప్రెజెంట్.. మైండ్ ఆప్యెంట్ అన్నాడు డాక్టర్.

ఫ్లాట్ నెం. 105లో ఉండే మీనాక్షి బంధువుల పెళ్లికెళ్లింది. అదేం చిత్రమో వధూవరుల దగ్గర నుంచి వచ్చిన అతిథుల వరకు.. అందరూ అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ లో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ తీసి ఎవరి ఆనందంలో వాళ్లు మునిగిపోయారు. వధూవరుల చేతుల్లో స్మార్ట్ ఫోన్స్ లాక్కుని తాళి కట్టించే సరికి పురోహితునికి తల ప్రాణం తోకలోకొచ్చింది. భోజనాలు అంటే అందరూ అటు పరిగెత్తారు. ఆశీర్వాదించడానికి ఒక్కరు కూడా మిగలేదు.

ఫ్లాట్ నెం. 106 లో ఉండే సుందరి దగ్గరి బంధువు చనిపోతే అంత్యక్రియలకు వెళ్లింది. సృశాన వాటిక దగ్గరే కావడంతో వాహనంతో పాటు అందరు నడవడం మొదలు పెట్టారు. కాసేపటికి సుందరికి బోర్గా అనిపించడంతో అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ గుర్తొచ్చింది. స్మార్ట్ ఫోన్ తీసి కామెడీ సీన్స్ చూస్తూ కడుపుబ్బ నవ్వుతోంది. అది చూసిన భర్త సుబ్బారావు ‘సుందరి ఇది విషాద సందర్భం. నువ్విలా నవ్వితే అందరు తలో రకంగా అనుకుంటారు. ముందు ఫోన్ ఆఫ్ చెయ్యి’ అన్నాడు. ‘నేనే కాదండీ అందరూ స్మార్ట్ ఫోన్ చూస్తున్నారు. కావాలంటే అటు చూడండి’ అంది ఆమె. చూస్తే అందరూ అదే పని చేయడంతో షాక్ అయ్యాడు సుబ్బారావు.

‘సుందరి మీ అత్తయ్య వరలక్ష్మి గారు ఊరు వెళ్లారా ఏమిటి? బొత్తిగా కన్పించడం లేదని అడిగింది ఎదురింటి కావేరమ్మ. దానికి సుందరి ‘ఊరెళ్లడం కాదండి, మా అత్తగారికి ఇంట్లో కూర్చోని కూర్చోని బోర్ కొడుతుందట. అందుకని మా వారు ఆమెకొక స్మార్ట్ ఫోన్ కొని అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ వేయించాడు. ఆమెకు హిందీలో అలనాటి హీరో షమ్మీకపూర్ సినిమాలంటే పిచ్చి. అందుకే ఆయన సినిమాలు జంగ్లీ, జాన్ వర్, బత్తమీస్ దగ్గరి నుంచి బ్రహ్మచారి దాకా అన్నీ చూస్తూ సమాధి స్థితిలోకి వెళ్లిపోతున్నారు. అందుకే బయటకు రాలేకపోతున్నారు’ అంది.

ఫ్లాట్ నెం. 107లో ఉండే మంగతాయారు అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ సద్వినియోగం చేసుకోవాలని 24 గంటలూ స్మార్ట్ ఫోన్ తో గడుపుతుంది. యూ ట్యూబ్ అంటే పిచ్చి. అందులోను గాసిప్ అడ్డాలో కబుర్లంటే మరి పిచ్చి. సాయంత్రం స్కూల్ నుంచి

పిల్లలొచ్చారు. వాళ్లుంటే డిప్రెషన్స్ అని వాళ్లకు తినుబండారాలు చేతికిచ్చి నాన్నగారు వచ్చే వరకు బయటే అడుకోండి, ఇంట్లోకి వచ్చా తోలు ఒలుస్తా అని వాళ్లని బయటకు వంపింది. తలుపులు వేసుకోవాలన్న స్పృహ కూడా లేకుండా అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్లో మునిగింది. ఈమె పిచ్చి బాగా గమనించి దొంగలు ఇంట్లో ప్రవేశించి 'బీరువా తాళాలెక్కడ?' అన్నారు. పిల్లలనుకుని ఆమె, ఫ్రీజ్ పైన ఉన్నాయి తీసుకుని వెళ్లండి అంది. బీరువాలోని డబ్బు, నగలతో పాటు ఆమె ఒంటి మీద నగలు తీసుకున్న కనిపెట్టలేక పోయింది. భర్త ఆఫీస్ నుంచి వచ్చి దొంగతనం జరిగిందని తెలిసి గుండెలు బాదుకుంటూ పోలీస్ స్టేషన్ కు పరుగెత్తాడు. ఇంత జరిగినా తాయారు మాత్రం స్మార్ట్ ఫోన్ నుంచి చూసేనా తిప్పలేదు.

ఫ్లాట్ నెం. 108లో ఉండే 18 ఏళ్ల లీలకు అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ లో ఉన్న స్మార్ట్ ఫోన్ అంటే పిచ్చి. అస్తమానం నాయిస్ క్యాన్సలేషన్ ఇయర్ ఫోన్స్ వాడుతుంది. దీని వల్ల బయటి శబ్దాలు అస్సలు వినిపించవు. ఒక రోజు ఇయర్ ఫోన్స్ పెట్టుకొని రోడ్డు దాటబోయింది. ఇంతలో ఒక కారు వేగంగా దూసుకొచ్చింది. డ్రైవర్ సడన్ బ్రేక్ వెయ్యడంతో ప్రాణాపాయం తప్పింది. ఇంత జరిగినా లీల మాత్రం ఏం జరగనట్టు మ్యూజిక్ వినడంలో మునిగిపోయింది.

ఫ్లాట్ నెం. 110లో ఉండే రాంబాబు గారికి చెవి లోంచి రక్తం కారడంతో చెవి డాక్టర్, 58 ఏళ్ల ముకుందరావు దగ్గరకెళ్లాడు. 'ఏం జరిగింది, ఈ మధ్య నిరంతరాయంగా ఏమైనా శబ్దాలు విన్నారా?' అని అడిగాడు. ఈ మధ్య అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ వేయించుకున్నాను. ఆఫర్ ను ఉపయోగించుకోవాలి కదా అని నా చిన్ననాటి మిత్రులకు ఫోన్ చేసి రోజూ గంటలు గంటలు మాట్లాడాను' అన్నాడు.

ఉన్నట్టుండి ఒక రోజు ఫ్లాట్ నెం. 109లో ఉండే సావిత్రిమ్మ కళ్ల నుంచి నీరుకారడం, కళ్లు ఎర్రబడడంతో ఎందుకైనా మంచిదని కొడుకు సతీష్ తల్లిని తన స్నేహితుడయిన కళ్ల డాక్టర్ శ్రీకర్ దగ్గరికి తీసుకెళ్లాడు. అదేంటో ఆ రోజు హాస్పిటల్ అంతా పేషెంట్స్ తో కిటకిటలాడుతుంది. మొత్తానికి తల్లిని డాక్టర్ ముందు కూర్చోబెట్టాడు. డాక్టర్ సమస్య ఏమిటని అడిగితే 'ఈ మధ్య అమ్మకు బోరు కొడుతుందని స్మార్ట్ ఫోన్ కొని అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ వేయించాను. అంతే. ఆమె అభిమాన నటి సావిత్రి గారి సినిమాలు రోజు చూసి చూసి ఈ స్థితికొచ్చింది' అన్నాడు. 'సరే కానీ శ్రీకర్ నగరంలో ఏమైనా కంటి కలక వ్యాపించిందా? హాస్పిటల్ ఇంత కిటకిటలాడుతుంది' అన్నాడు సతీష్. 'కంటి కలక కాదురా

నగరంలో వ్యాపించిన అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్. అందరూ ఆఫర్ వేయించుకోవడం, స్మార్ట్ ఫోన్ తెగ చూడడంతో అందరి కళ్లు పొడిబారి కంటి సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. అందుకే హాస్పిటల్ కు పరిగెత్తుకొస్తున్నారు. ఆఫర్ మూలాన కంటి డాక్టర్స్ అంతా బిజీగా మారారు' అన్నాడు.

ఫ్లాట్ నెం. 110లో ఉండే రాంబాబు గారికి చెవి లోంచి రక్తం కారడంతో చెవి డాక్టర్, 58 ఏళ్ల ముకుందరావు దగ్గరకెళ్లాడు. 'ఏం జరిగింది, ఈ మధ్య నిరంతరాయంగా ఏమైనా శబ్దాలు విన్నారా?' అని అడిగాడు. ఈ మధ్య అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ వేయించుకున్నాను. ఆఫర్ ను ఉపయోగించుకోవాలి కదా అని నా చిన్ననాటి మిత్రులకు ఫోన్ చేసి రోజూ గంటలు గంటలు మాట్లాడాను' అన్నాడు.

'రాంబాబు గారు మీరొక్కరే కాదు, సమాజంలో చిన్నా పెద్దా తేడా లేకుండా అందరూ ఈ అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ అనే పిచ్చిలో పడి ఎక్కడున్నారో, ఏం చేస్తున్నారో, కళ్ల ముందు ఏం జరుగుతుందో అన్న విచక్షణను మరచి పోతున్నారు. వేలంవెరిగా ఆ వ్యసనం బారిన పడి విషాదాలను కొనితెచ్చుకుంటున్నారు. విలువైన కాలాన్ని వృథా చేసుకుంటున్నారు. 'మితం తప్పితే అమృతమైనా విషమే' అన్న చందాన తయారైంది నేటి పరిస్థితి. మనిషిని నిర్విర్యం చేస్తున్న అన్ లిమిటెడ్ ఆఫర్ ను, స్మార్ట్ ఫోన్ ను మనమే బహిష్కరించాలి' అని తన చేతిలోని స్మార్ట్ ఫోన్ ను బట్టన బద్దలు కొట్టాడు. ★

72 సంవత్సరాల జాగృతి (1948-2020)

జాగృతి

జాగృతి చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా చందా రెన్యూవల్ చేసుకొనేవారికి పత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/- (రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),
5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/- (రూ.3000/-లకు బదులు రూ.2800/-లు) తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్ తో పాటు చందా కోడ్ ను కూడా తప్పక రాయాలి,

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550 -/ కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా http://payit.cc/S8242 లింక్ ని ఉపయోగించండి	5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800 -/ కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా http://payit.cc/S8309 లింక్ ని ఉపయోగించండి
---	--

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి ఆఖరి వరకు మాత్రమే.

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.
మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్ లను ఉపయోగించండి.

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013

పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

యాదేవీ సర్వ భూతేషు శక్తి రూపేణ సంస్థిత
 నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమో నమః
 దుర్గామాత ఆశీస్సులతో అందరూ
 సుఖశాంతులతో ఉండాలని కోరుకుంటూ
 హిందూ బంధువులందరికీ

విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..

రేవూరి ప్రకాశ్ రెడ్డి

మాజీ శాసన సభ్యులు | రాష్ట్ర భాజపా నాయకులు, వరంగల్, తెలంగాణ.

సర్వమంగళమాంగళ్యే శివే సర్వార్థ సాధకే,
 శరణ్యే త్వంబకే దేవీ నారాయణీ నమోస్తుతే..
 దుర్గామాత ఆశీస్సులతో అందరూ
 సుఖశాంతులతో ఉండాలని కోరుకుంటూ..

విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..

K. HANMANDLOO
 B.Com., LL.B., F.C.A.
 Ex. Convener: BJP Investors Cell
 e-mail: hanmandlook@gmail.com

MODI - Model for
 Discipline, Dedication, Development

తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఎదురైతే తప్పితే మనుషులు కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోలేరేమో! కరోనా కారణంగా థియేటర్లు మూతపడటంతో మధ్యతరగతి కుటుంబాలు సైతం ఇప్పుడు ఓటిటీ

బాట పట్టాయి. నెట్ఫ్లిక్స్, డిస్నీ హాట్ స్టార్ వంటివి వాటి సబ్ స్క్రిప్షన్ ఎక్కువ ఉండటంతో అమేజాన్ ప్రైమ్, ఆహా, జీ5 వైపు అధికశాతం జనం మొగ్గుచూపుతున్నారు. కొన్ని టెలికామ్ కంపెనీలు, వ్యాపార సంస్థలు ఓటిటీ సబ్ స్క్రిప్షన్ను ఉచితంగా ఇస్తుండటంతో వీటిని ఉపయోగించుకోవడం పెరిగింది. దాంతో సహజంగానే మంచి సినిమాలను ఇచ్చే ప్రయత్నం ఓటిటీ సంస్థలూ చేస్తున్నాయి. మొన్నటి వరకూ సబ్ టైటిల్స్లో చూసిన పరభాషా చిత్రాలను ఇప్పుడు మాతృభాషలో చూసే ఆస్కారం ఇటు ఆహా, అటు అమేజాన్ ప్రైమ్ వల్ల కలుగుతోంది. మరి ముఖ్యంగా కథాంశమున్న చిన్న చిత్రాలను ఆహా ఓటిటీ అందిస్తోంది. నిజానికి ఈ తరహా సినిమాలను థియేటర్లలో ప్రదర్శనకు కొనడం జరిగే పనికాదు. వాటి అడ్డెలు, విడుదల సమయంలో ప్రచారపు ఖర్చులను నిర్మాతలు భరించలేరు. ఇలా ఓటిటీలో విడుదల అంటే అదంతా మిగిలిపోయినట్టే. కేవలం హక్కులు పొంది, డబ్బింగ్ చేస్తే చాలు. ఓ రకంగా అదే మంచిదయ్యింది. ఎందుకంటే ఎలాంటి అంచనాలు లేకుండా ఈ సినిమాలను జనం చూస్తారు. నచ్చితే మంచిదే! లేకుంటే మధ్యలోనే మరో సినిమాలోకి వెళ్లిపోతారు. ఇటీవలి కాలంలో అలా వచ్చిన మంచి సినిమా 'ఆంధ్రాయిడ్ కట్టప్ప వర్షన్ 5.25'.

భావోద్వేగాల బంధం 'ఆంధ్రాయిడ్ కట్టప్ప!'

వయసు మళ్లిన భాస్కరరావు (సూరజ్ వాసుదేవన్) తన కొడుకు సుబ్బు (సౌబిన్ షాహిర్)తో కలిసి ఓ పల్లెటూరిలో ఉంటాడు. మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ చదివిన సుబ్బుకు బెంగళూరులో ఉద్యోగం వచ్చినా తండ్రిని ఒంటరిగా వదిలి ఉండలేక తరచూ వాటిని మానేస్తూ ఉంటాడు. అలాంటి సుబ్బుకు ఓ జపాన్ కంపెనీలో ఉద్యోగం వస్తుంది. వర్క్ ఫ్లేసేమో రష్యా. యంత్రాలంటే ఏ మాత్రం గిట్టని భాస్కరరావు అన్ని పనులూ తానే స్వయంగా చేసుకుంటాడు. సెల్ ఫోన్, టీవీ, మిక్సీ, గ్రైండర్, వాషింగ్ మిషన్ ఇలాంటివేవీ వాడడు. కొడుకు తనతో కలిసి రష్యా రమ్మని చెప్పిన తాను పెంచు కుంటున్న ఆవును వదిలి

పరాయిదేశం వెళ్లడం ఇష్టం లేక పల్లెటూరిలోనే ఉండిపోతాడు. రష్యా వెళ్లిన సుబ్బు ఓసారి స్వదేశానికి తిరిగి వస్తూ తండ్రి బాగోగులు చూడటానికి ఓ రోజును తీసుకొస్తాడు. అదే 'ఆంధ్రాయిడ్ కట్టప్ప వర్షన్ 5.25'. మొదట దానిని చూసి భయపడిన భాస్కరరావు ఆ తర్వాత దానితో నిదానంగా స్నేహం చేస్తాడు. చివరకు దాని మీదనే ఆధారపడి జీవించడం మొదలు పెడతాడు. ఉద్యోగరీత్యా తనకు దూరంగా ఉన్న కొడుకును ఆ కట్టప్పలోనే చూసుకుంటాడు. అతనుండేది పల్లెటూరి కావడంతో ఆ రోజుతో భాస్కరరావుకు కొన్ని సమస్యలూ ఎదురవుతాయి. కొందరికి రోజు కట్టప్ప వ్యవహారం తెలియదు, మరికొందరికి దాని పేరంటే గిట్టదు. దాంతో వారు ఆ రోజును నాశనం చేయాలని చూస్తారు. ఇదే సమయంలో డెమో కోసం తయారు చేసిన రోబోను తిరిగి కంపెనీకి అప్పగించ మని సుబ్బును పై అధికారులు ఆజ్ఞాపిస్తారు. రోబోతో కలిసి బతకడానికి అలవాటు పడిపోయిన భాస్కర రావు ఆంధ్రాయిడ్ కట్టప్పను వదిలి ఉండగలిగాడా? కట్టప్పపై ద్వేషం పెంచుకున్నవారు దానిని ఏం చేశారు? ఉద్యోగం కోసం రష్యాకు వెళ్లిన సుబ్బు మనసు మార్చుకుని స్వదేశానికి వచ్చేశాడా... ఈ ప్రశ్నలకు సినిమా పతాక సన్నివేశంలో సమాధానం లభిస్తుంది.

పిల్లలు దూరమైన తల్లిదండ్రుల మనోవేదన, ఒంటరితనంతో వారు పడే బాధ, మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా మారలేని తత్వం, ఒకసారి అభిమానించడం అంటూ మొదలు పెడితే అదే బలహీనతగా మారిపోవడం... ఇవన్నీ ఈ సినిమాలో చూపించాడు దర్శకుడు రతీష్ బాలకృష్ణన్ పోడువూల్. అతనికి ఇది మొదటి సినిమా. అయినా తాను అనుకున్న కథను, గ్రామీణ నేపథ్యంలో చక్కగా తెరకెక్కించాడు. మరి ముఖ్యంగా ఎంచుకున్న నటీనటుల నుండి సహజమైన నటనను రాబట్టాడు. ఎలక్ట్రానిక్స్ గార్డుస్ అంటేనే పదని ఓ పెద్దాయన చివరకు ఓ రోబోను తన కొడుకులా భావించడమనేది హృదయానికి హత్తుకునేలా రిటీత్ తీశాడు. అందుకే ఇందులో భాస్కరరావు పాత్ర పోషించిన సూరజ్ వాసుదేవన్కు కేరళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తమ నటుడి అవార్డును, దర్శకుడు రిటీత్కు ఉత్తమ తొలి చిత్ర దర్శకుడి అవార్డును అందించింది. అలానే ఆర్ట్ డైరెక్టర్ జోతిష్ శంకర్ సైతం ఉత్తమ కళా దర్శకుడి అవార్డుకు ఎంపికయ్యారు. భాస్కరరావు పాత్రధారికి తెలుగులో 'శుభలేఖ' సుధాకర్ గాత్రధానం చేయడం బాగుంది. నేపథ్యంలో ఉండే వాల్ పోస్టర్లు, గోడలపై రాతల విషయంలోనూ డబ్బింగ్ నిర్మాతలు జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ఇది అభినందించ దగ్గది.

గతంలోనూ తెలుగులో రోబోలను ఉపయోగిస్తూ కె.ఎస్.ఆర్.డాస్, ఎస్సీ కృష్ణారెడ్డి తదితర దర్శకులు కొన్ని సినిమాలు తీశారు. శంకర్ సైతం 'రోబో' లాంటి బిగ్ బడ్జెట్ మూవీ చేశారు. అయితే ఎలాంటి ఆర్కాటలకూ పోకుండా భావోద్వేగాలే ప్రధానంగా సాగే సైన్స్ ఫిక్షన్ కామెడీ డ్రామా 'ఆంధ్రాయిడ్ కట్టప్ప వర్షన్ 5.25'. థియేటర్లకు వెళ్లి వేల రూపాయలు ఖర్చు చేయకుండా ఇలాంటి మంచి సినిమాలను ఆహాలో హాయిగా చూసేయొచ్చు. సరికొత్త అనుభూతిని పొందవచ్చు!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

గ్రాండ్ కోర్టు టెన్నిస్‌లో బాహుబలి

రాఫేల్ నదాల్

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

గ్రాండ్ స్లామ్ టెన్నిస్ చరిత్రలో ఓ అరుదైన ప్రపంచ రికార్డు వచ్చి చేరింది. పారిస్ వేదికగా జరిగిన క్లై (ఎర్రమట్టి) కోర్టు టెన్నిస్ సమరంలో స్పానిష్ బుల్ రాఫేల్ నదాల్ 13వసారి గెలుపొంది తనకు తానే సాటిగా నిలిచాడు. మొత్తం 20 గ్రాండ్ స్లామ్ టైటిల్స్ సాధించడం ద్వారా స్విట్జర్లాండ్ గ్రేట్ రోజర్ ఫెడరర్ సరసన చోటు సంపాదించాడు.

టైటిల్ పోరులో ప్రపంచ నంబర్ వన్ ఆటగాడు నోవాక్ జొకొవిచ్ నదాల్ వరుస సెట్లలో అలవోకగా అధిగమించి తన ప్రపంచ రికార్డును తానే అధిగమించగలిగాడు. ఏకపక్షంగా సాగిన ఫైనల్లో నదాల్ 6-0, 6-2, 7-5తో విజేతగా నిలిచాడు.

గ్రాండ్ స్లామ్ టెన్నిస్‌లోని నాలుగు (అమెరికన్, ఫ్రెంచ్, వింబుల్డన్, ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్) టోర్నిలను నాలుగు భిన్నమైన కోర్టుల్లో నిర్వహిస్తారు. వింబుల్డన్ ను పచ్చిక కోర్టుల్లో, ఆస్ట్రేలియన్, అమెరికన్ ఓపెన్ టోర్నిలను సింథటిక్ టర్ఫ్ కోర్టుల్లో నిర్వహిస్తే; ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ ను క్లై (ఎర్రమట్టి) కోర్టుల్లో మాత్రమే నిర్వహించడం పరిపాటిగా వస్తోంది. ఎనలేని నేర్పు, ఓర్పు, అలుపు సాల్పు లేకుండా గంటల తరబడి సుదీర్ఘ ర్యాలీలు ఆడగలిగే సత్తా ఉన్న ఆటగాళ్లకు మాత్రమే ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లో విజేతలుగా నిలిచే అవకాశం ఉంటుంది. అలాంటి ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ కోసమే పుట్టిన ఆటగాడు రాఫేల్ నదాల్.

వందొమ్మిది సంవత్సరాల చిరుప్రాయంలో తన మొట్టమొదటి ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ టోర్నీ ఆడిన నదాల్ ఆ తర్వాత వెనుతిరిగి చూడలేదు. గత 15 సంవత్సరాలలో 13 సార్లు విజేతగా నిలవడం అంటే ప్రాణవాయువు లేకుండా పడే పదే ఎవరెస్టు పర్వతం అధిరోహించడం లాంటిదే. 2005 నుంచి ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లో నదాల్ ఆడిన మ్యాచ్‌ల్లో వంద విజయాలు, రెండు పరాజయాలు మాత్రమే ఉండటం కూడా ఓ అసాధారణ రికార్డుగా మిగిలిపోతుంది. అంతేకాదు 34 ఏళ్ల వయసులో ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ విజేతగా నిలిచిన రెండో ఆటగాడి ఘనతను సైతం నదాల్ సొంతం చేసుకోగలిగాడు. మొత్తం టోర్నీలో ఒక్కసెట్ ఓడకుండా బ్రోఫీ అందుకొన్న మొదటిగాడు సైతం నదాల్ కావడం విశేషం.

85వ టైటిల్..

తరచూ గాయాల కారణంగా కాలికి, వేలికి, మణికుట్టుకు, భుజానికి శస్త్రచికిత్సలు చేయించుకుంటూ ఆటకు దూరమైనా.. జొకొవిచ్, ఫెడరర్ వంటి దిగ్గజ ఆటగాళ్ల నుంచి తీవ్ర పోటీ ఎదురైనా.. నదాల్ తన

420 విజయాల రికార్డు అందుకొన్న తొలి ప్లేయర్ గా నదాల్ నిలిచాడు. ఇటాలియన్, బార్నిలోనా క్లై కోర్టు టైటిల్స్ ను దజను సార్లు నెగ్గడం ద్వారా చరిత్ర సృష్టించాడు. మాంటేకార్లో క్లై కోర్టు టోర్నీలోనూ 11 టైటిల్స్ నెగ్గిన మొదటిగాడు నదాల్ మాత్రమే.

ప్రత్యేకత కాపాడుకుంటూ వస్తున్నాడు. 2020 ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ విజయంతో తన కెరీయర్ టైటిళ్ల సంఖ్యను 85కు పెంచుకోగలిగాడు. ఇందులో మొత్తం 20 గ్రాండ్ స్లామ్, 35 మాస్టర్స్ తో సహా 10కి పైగా ఇటాలియన్ ఓపెన్ బ్రోఫీలతో కలిసి 85 టైటిల్స్ సాధించాడు.

నదాల్ కు గతంలో 2005 నుంచి 2008 వరకు వరుసగా నాలుగుసార్లు, తిరిగి 2010 నుంచి 2014 వరకు వరుసగా ఐదు సార్లు ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ టైటిల్ గెల్చుకున్న అసాధారణ రికార్డు ఉంది. 2014 తర్వాత రెండేళ్ల విరామంలోనే తిరిగి నాలుగుసార్లు టైటిల్ అందుకోడం ద్వారా తన ఫ్రెంచ్ టైటిళ్ల సంఖ్యను 13కు పెంచుకోడం ద్వారా చరిత్ర సృష్టించాడు.

గ్రాండ్ స్లామ్ టెన్నిస్ చరిత్రలో ఫెడరర్ అత్యధికంగా 20 టైటిల్స్ సాధించి నంబర్ వన్ స్థానంలో నిలిస్తే.. 2020 ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ విజేతగా నిలవడం ద్వారా నదాల్ తన కెరీయర్ లో 20వ గ్రాండ్ స్లామ్ టైటిల్ నెగ్గడంతో ఫెడరర్ తో సమ ఉజ్జీగా నిలువగలిగాడు. అంతేకాదు, గ్రాండ్ స్లామ్ టెన్నిస్ చరిత్రలో కనీసం ఒక్క సెట్ ఓడకుండా నాలుగుసార్లు టైటిల్స్ నెగ్గిన అసాధారణ రికార్డు నదాల్ కు ఉంది. గతంలో ఇదే ఘనత సాధించిన వారిలో ఫెడరర్, సస్టాసే, కెనెరోజ్ వాల్ ఉన్నారు.

420కి పైగా విజయాలు

420 విజయాల రికార్డు అందుకొన్న తొలి ప్లేయర్ గా నదాల్ నిలిచాడు. ఇటాలియన్, బార్నిలోనా క్లై కోర్టు టైటిల్స్ ను దజను సార్లు నెగ్గడం ద్వారా చరిత్ర సృష్టించాడు. మాంటేకార్లో క్లై కోర్టు టోర్నీలోనూ 11 టైటిల్స్ నెగ్గిన మొదటిగాడు నదాల్ మాత్రమే. క్రికెట్ లో సచిన్ టెంటూల్కర్, విరాట్ కోహ్లి ఎంతటి ఘనంలో క్లై కోర్టు టెన్నిస్ లో నదాల్ అంతటి ఘనాపాటి అనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

యాదేవీ సర్వ భూతేషు శక్తి రూపేణ సంస్థిత
 నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమో నమః :
 హిందూ బంధువులందరికీ
విజయదశమి
శుభాకాంక్షలు..

వర్మాల శ్రీరాములు - శ్రీదేవి

అధ్యక్షులు, రాజేంద్రనగర్ నియోజకవర్గ పద్మశాలి సంఘం | 9940900148

Wish you Happy Vijayadashami

ISHWAR KUMAR NAREDI B.E. (Mech)
 Proprietor

Off : 64540692, 23720171
 Cell : 9849536579

SHIV ENTERPRISES

Manufacturers of :

Press Components, Deep Drawing Components,
 Metal Forming (Spinning) In Ferrous & Ferrous Metals

Plot no.113, CIEEP Gandhinagar, Balanagar Township, Hyderabad- 500037

They only live who live for others - Vivekananda

బడంగ్ పేట్
ముగ్గుపల్ కాండ్లారెషన్
ప్రజలకు, మిత్రులకు,
శేయోభిలాషులకు

విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..

డాక్టర్ ముగ్గుకార్పన్
 బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్ బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్
 బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్

అంజలి శ్రీరాములు గౌరవ
 బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్ బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్

శ్రీమతి & శ్రీ గౌరీ రమారేణి శ్రీనివాస్
 బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్ బాపట్ల ముగ్గుకార్పన్

వారఫలాలు

2020 అక్టోబర్ 26 నుంచి నవంబర్ 01 వరకు

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

అదనపు ఆదాయం. కష్టానికి తగ్గ ఫలితం కనిపిస్తుంది. పరిస్థితులు అనుకూలం. భూములు, వాహనాల కొనుగోలు. ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తాయి. కొత్త కాంట్రాక్టులు దక్కించుకుంటారు. ఉద్యోగులకు అనుకూల సమయం. పారిశ్రామికవేత్తలు లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. కళాకారులు, రచయితల యత్నాలు సఫలం. 28,29 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. కుటుంబ సభ్యులతో వివాదాలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

రాబడి సమకూరుతుంది. చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయవంతం. కష్టం ఫలిస్తుంది. సమాజంలో మీపై ప్రేమాభిమానాలు పెరుగుతాయి. విద్యార్థులకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాల్లో సఫలత. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు కొంత తగ్గుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు కీలక సమాచారం అందుతుంది. 26,27 తేదీల్లో కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. శారీరక రుగ్మతలు. శివస్తోత్రాలు పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. సకాలంలో పనులు పూర్తి. సమస్యలు నుంచి బయట పడతారు. నూతన ఉద్యోగావకాశాలు. ప్రముఖుల నుంచి శుభవార్తలు. ఆభరణాలు, వాహనాల కొనుగోలు. స్థిరాస్తి ఒప్పుందాలు చేసుకుంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు పనిభారం తగ్గుతుంది. కళాకారులు, పారిశ్రామికవేత్తలకు కార్యసిద్ధి. 27,28 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆదాయం సమకూరుతుంది. పనులు నిదానిస్తాయి. ప్రముఖులతో పరిచయాలు. ఆస్తి విషయంలో కొత్త ఒప్పందాలు. కాంట్రాక్టులు దక్కించుకుంటారు. విద్యార్థులకు అనుకూలం. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ప్రశంసగా సాగుతుంది. పారిశ్రామికవేత్తలకు పురోగతి. కళాకారులు, రచయితలకు ముఖ్య సమాచారం చేరుతుంది. 28,29 తేదీల్లో ఖర్చులు పెరుగుతాయి. శారీరక రుగ్మతలు. అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రాలు పఠించండి.

సింహం : శుభ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

బంధువులతో ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. శత్రువులు మిత్రులవుతారు. సోదరులతో వైరం తీరుతుంది. కొత్త కాంట్రాక్టులు లభిస్తాయి. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు సఫలం. అటంకాలు అధిగమిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అనుకూలం. రాజకీయవేత్తలకు శుభవార్తలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు ప్రోత్సాహకరం. 29,30 తేదీల్లో కుటుంబసమస్యలు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

రాబడి కంటే ఖర్చులు అధికం. కొన్ని కార్యక్రమాలు నెమ్మదిస్తాయి. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వివాదాలు, సమస్యలు పరిష్కారం. మాటలతో అందరిని ఆకట్టుకుంటారు. వ్యాపారులు భాగస్వాములతో ఒప్పందాలు. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరం. రాజకీయవేత్తలు, పారిశ్రామిక వేత్తలకు కష్టం ఫలిస్తుంది. 31,1 తేదీల్లో బంధువుల నుంచి విమర్శలు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆస్తి వివాదాలు కొలిక్కి వస్తాయి. రాబడి మెరుగుపడుతుంది. చేపట్టిన పనులు ఎట్టకేలకు పూర్తి చేస్తారు. అపదలో ఉన్న వారికి చేయూతనందిస్తారు. నిరుద్యోగులకు శ్రమ ఫలిస్తుంది. గృహ నిర్మాణ యత్నాలు ఫలిస్తాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అనుకూలం. కళాకారులకు శుభవార్త మానాలు. 26,27 తేదీల్లో కుటుంబసభ్యుల నుంచి ఒత్తిడులు. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

కొత్త పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. చేపట్టిన పనుల్లో అటంకాలు తొలగుతాయి. మనోధైర్యంతో వివాదాలు పరిష్కారం. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు. కాంట్రాక్టులు లభిస్తాయి. నిరుద్యోగుల యత్నాలు ఫలిస్తాయి. ఆదాయానికి లోటు ఉండదు. వ్యాపారులు, పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రగతి. రచయితలు, క్రీడాకారులకు శుభవార్తలు. 28,29 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. హనుమాన్ ఛాలీసా పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆదాయం కంటే ఖర్చులు పెరుగుతాయి. శారీరక రుగ్మతలు. స్నేహితుల నుంచి ఒత్తిడులు,

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం సంతృప్తినిస్తుంది. కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రారంభించి పూర్తి. కాంట్రాక్టర్లకు చిక్కులు తొలగుతాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాలు కలసివస్తాయి. నిరుద్యోగులు అనుకున్నది సాధిస్తారు. వ్యాపారులకు కొత్త ఆశలు. ఉద్యోగులకు అనుకూలం. కళాకారులకు అవకాశాలు దక్కించుకుంటారు. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు సమస్యలు తీరుతాయి. 26,27 తేదీల్లో ధనవ్యయం. సూర్యార్ధాధన చేయండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు పూర్తి. రాబడి సంతృప్తినిస్తుంది. నన్నిహితులతో ఆనందంగా గడుపుతారు. ఇంటర్వ్యూలు అందుతాయి. ఆభరణాలు, వాహనాలు కొంటారు. దీర్ఘకాలిక సమస్యల నుంచి గట్టెక్కుతారు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు. ఉద్యోగులు సమర్థవంతంగా పనిచేస్తారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు అనుకోని అహ్వానాలు. 25,26 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. ముఖ్యమైన పనులు ఎట్టకేలకు పూర్తి. స్థిరాస్తి వివాదాలు పరిష్కారం. ఇంటి నిర్మాణ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. అధ్యాత్మిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులు సంస్థలను విస్తరిస్తారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. రాజకీయవేత్తలకు విజయవంతమైన కాలం. 31,1 తేదీల్లో అనారోగ్యం, కుటుంబంలో చికాకులు. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

పదరసం - 294

అడ్డం

కాలువ (2)

1. అష్టదిక్పాలకుల్లో ఒకరు (4)
7. వివాదం (4)
8. కైలాసగిరి (5)
10. అటుగా పొగడ చెట్టు (3)
12. గర్వము (2)
13. తలుపుకు వేసేది (3)
14. అటుగా ఒక పేరు, పిల్లనగ్రోవి (2)
16. జగడం, తగవు (2)
18. పత్రాలు (3)
20. నీరుపోవటానికి కట్టిన
21. కొట్టడం (3)
22. అటుగా మాట (2)
24. కట్టెలపొయ్యి వంటలో పాత్రకు అంటుకునేది (2)
25. పాఠశాల (2)
26. దక్షిణపుదిక్కు (4)
29. చిన్న డప్పు, గజ్జెలవలక (3)
32. తడబడిన సాందర్యవతి (4)
33. తెగు (2)
34. ఉత్తంఠ (3)
35. పనివాడు (2)

నిలువు

తుపాకీగుండు (2)

1. గుర్రము (4)
2. వ్యాధి (3)
3. మేషం (2)
4. వెన్నెముక (4)
5. శీర్షాసనమేసిన ముంగురులు (3)
6. అసువులు (2)
7. ప్రయత్నించు (4)
9. వృద్ధాప్యం (3)
11. కంపించు (3)
15. దేవత (3)
17. క్రింది నుండి వచ్చిన
18. పటాటోపము (4)
19. ఐదురంగులు (5)
21. వధూవరులకు నుదుట కట్టేది (3)
23. ఇవాళ లత చివర పూవు పూచింది 2,4,7 (3)
27. వస్త్రాలు కత్తిరించే ఆయుధం (3)
28. తలక్రిందులుగా చివర (2)
30. యత్నం (3)
31. బురద (3)
33. ఎరువు నలుపు కలిసిన రంగు (2)

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి సవంబర్ 09 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసినవారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

గమనిక : సాంకేతిక కారణాల వల్ల పదరసం-292లో పట్టిక తప్పుగా ప్రచురణ అయింది. కాబట్టి రద్దు చేస్తున్నాము. అసౌకర్యానికి చింతిస్తున్నాం.

1		2			3	4	5		6
8	9					10		11	
12					13			14	15
	16	17					18		
19		20			21				
22	23			24			25		
26		27	28		29	30			31
32								33	

పదరసం-294

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

ప ద ర స ం 2 9 0	1 ఉ	2 లి	3 గ	4 ధ్ద	5 వి	6 ద్మ	7 మా	8 న	9 ము	స మా ధా నా లు
	10 ద	11 వ	12 జ	13 ర	14 డా	15 బ్రి	16 జి	17 బి		
	18 రం	19 జ	20 స	21 జ	22 కు	23 టం	24 లై	25 మి		
	26 జ	27 అ	28 మా	29 య	30 కు	31 లు	32 వ	33 శం		
	34 పా	35 ద	36 చా	37 రు	38 బు	39 వా	40 తం	41 వా		
	42 జ	43 పు	44 రం	45 జ	46 బ	47 డ	48 లి	49 క	50 సా	
52 ల	53 యం	54 జ	55 ల	56 జ	57 బ	58 డ	59 లి	60 క	61 సా	62 దా
63 బం	64 జ	65 జ	66 క	67 వ	68 చ	69 ము	70 జ	71 ధా	72 మం	లు
73 డ	74 య	75 జ	76 రం	77 జ	78 లం	79 క	80 జ	81 నం	82 జ	

విజేతలు: బి. ఇందుశేఖర్, ఉదయశ్రీ టి. - హైదరాబాద్, రామలింగచారి - యాదాద్రి, దశగ్రంథి స్ఫూర్తి, గడియారం రవీంద్ర - చిత్తూరు, యస్.రాజు - కర్నూలు, రామాల కవిత, వెంకాయమ్మ - ప్రకాశం, జి.వి. మురళీ మోహన్ రావు, వారణాసి సరస్వతి - తూర్పుగోదావరి, కె.ఎన్.స్వామి - భువనేశ్వర్ బహుమతి పొందిన విజేత : కె. ఎన్. స్వామి - భువనేశ్వర్

పదరసం సమాధానాలను పంపవలసిన చిరునామా
పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

యాదేవి సర్వభూతేషు, శక్తి రూపేణ సంస్థిత,
నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమస్తస్యై నమో నమః
ఆకలిగొన్నవారి కడుపునింపే అన్నపూర్ణ
లాలించి పాలించే భ్రమరాంబ, తప్పు చేస్తే దండించే దుర్గ
మనందరినీ తన ఒడిలో పెట్టుకుని కాపాడాలని,
మన కన్నంటా విజయాల్ని ప్రసాదించాలని కోరుతూ....

విజయదశమి

శుభాకాంక్షలతో..

మీ కూర రఘోత్తమ రెడ్డి

మెదక్, ఆదిలాబాద్, నిజామాద్, కరీంనగర్ నియోజకవర్గ ఉపాధ్యాయ శాసనమండలి సభ్యులు,
డిప్యూటీ ఫిక్సర్ లీడర్, పిఆర్బీయు, తెలంగాణ.

MY HOME TEMPLE CITY

A Gated Community For You!

PROPOSED

DTC

0350408

LOCATION HIGHLIGHTS

- Kadthal Toll gate to 200 - Meters Distance
- Mysigandi Maisamma Temple Opposite Venture
- Srisailem National Highway Facing
- International Airport 20-Minutes Drive
- Pharmacy Near by
- Close to Amazon Data Center
- Near Connectivity to Hyderabad - Bangalore National Highway
- Infront of Pyramid Citys Kendram

ఓం సర్వ స్వరూపే సర్వశక్తిసమన్వితే
భయభ్య స్త్రాహి నో దేవి దుర్గే దేవి నమోస్తుతే,
దుర్గామాత అశిస్సులతో
అందరూ
సుఖశాంతులతో
ఉండాలని కోరుకుంటూ

విజయ దశమి

శుభాకాంక్షలు

Srisailem highway,
Near Kadthalatoll plaza,
opp. Mysigandi Mysamma Temple

9100527776,
9000757776

Cont. **K Rambabu**
Chairman
Jayavilasini Groups

శ్రీశ్రీ జయవిలాసిని

డెవలపర్ & కన్స్ట్రక్టర్స్

Resing, Residential Plots & Foundation Plot

మూలమైన పట్టణంలో... మూలమైన గుంటి స్థలం...

MY HOME TEMPLE CITY

1. టెక్నో పార్క్
2. టెక్నో పార్క్
3. టెక్నో పార్క్
4. టెక్నో పార్క్
5. టెక్నో పార్క్
6. టెక్నో పార్క్
7. టెక్నో పార్క్
8. టెక్నో పార్క్
9. టెక్నో పార్క్

ముగ్గురమ్మల మూలపుటమ్మ
ఆకలితో ఉన్నవారి కడుపు నింపే అన్నపూర్ణ
తప్పు చేస్తే దండించే దుర్గమ్మ
మహిషాసురులని మర్ధించే మహంకాళి
అమ్మలగన్న అమ్మ పెద్దమ్మ
ప్రజలందరినీ తన ఒడిలో పెట్టుకు
కాపాడాలని,
మనకన్నింటా విజయాల్ని
ప్రసాదించాలని కోరుకుంటూ...

హిందూ బంధువులందరికీ

విజయదశమి
శుభాకాంక్షలతో..

యడ్లపాటి రఘునాథ బాబు
భారత పాగాకు బోర్డు చైర్మన్

జి.టి. రోడ్డు, గుంటూరు - 522004
ఫోన్ : 7013794355

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Volume : 72 Issue : 54

Date of Publication Every Monday : 26.10.2020

Date of Posting Every Friday : 23.10.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Estd : 1997

G.NARAYANAMMA INSTITUTE OF TECHNOLOGY & SCIENCE FOR WOMEN

SPONSORED BY G. PULLA REDDY CHARITIES TRUST, HYDERABAD

AFFILIATED TO J N T U & APPROVED BY A.I.C.T.E

ACCREDITED BY NAAC AND AN ISO 9001: 2008 CERTIFIED INSTITUTION

Shaikpet, Hyderabad - 500 008.

Ph: 23565648, 23566803, 23565649. Fax : 040-23564187

Website : www.gnits.ac.in, email : directorgnits@yahoo.in

COURSES OFFERED

1. Electronics & Communication Engg.,	6. M.Tech in Power Electronics & Electric Drives
2. Computer Science & Engg.,	7. M.Tech in Computer Science & Engineering
3. Electrical & Electronics Engg.,	8. M.Tech in Digital Electronics & Communication Systems
4. Information Technology	9. M.Tech in Computer Networks & Information Security
5. Electronics & Telematics Engg.,	10. M.Tech in Wireless & Mobile Communications

OTHER INSTITUTIONS RUN BY THE TRUST

1. G.Pulla Reddy Engineering College, Kurnool.	8. G. Narayanamma High School, Mehdiapatnam, Hyderabad.
2. G.Pulla Reddy College of Pharmacy, Mehdiapatnam, Hyderabad.	9. G. Narayanamma Hospital, Gokavaram, Atmakuru Taluk, Kurnool
3. G.Pulla Reddy Degree & PG College, Mehdiapatnam, Hyderabad.	10. G. Narayanamma Pulla Reddy Respite Home for Mentally Retarded Women, Kurnool.
4. G.Pulla Reddy Junior College, Abids, Hyderabad.	11. Vignana Peetham (Orphanage), Kurnool.
5. G.Pulla Reddy High School, Mehdiapatnam, Hyderabad.	12. Samskruta Basha Prachara Samithi, Nampally Station Road, Hyderabad.
6. G.Pulla Reddy Memorial School, Dilsukhnagar, Hyderabad.	13. G.Pulla Reddy Dental College & Hospital at Kurnool
7. G.Pulla Reddy Government Polytechnic, Kurnool.	

CHAIRMAN

P. Subba Reddy

TREASURER

G. Raghava Reddy

DIRECTOR

Dr.I. Ramachandra Reddy